

ፖሊሲ ዕቅድ ትምህርት ዕቅድ ቅሬታ (እንተላይ ድሕንነት ዘለዎ ቅጽፍ ኣብ ልዕሊ ሰራሕተኛታት ዝቐረበ ክስታት ከምኡውን ትሑት ደረጃ ዘለዎ ሻቕሎት)

መባእታዊ ቤት ትምህርቲ ቅድስት ማርያም ካቶሊክ

ዝጸደቐ :-	ኣመሓዳሪ ኣካል	ዕለት:- መስከረም 2025
ናይ መወዳእታ ገምጋም ኣብ :-	መስከረም 2024	
ቀጸሉ ዝቐረበ ገምጋም -	መስከረም 2026	

ትሕዝቶ

አገደስቲ ርክባት	2
1. ሽቶታት	3
2. ሕግን ሕጋዊ መምርሒታትን	3
3. ትርጉማት	4
4. መግለጻ ማዕርነት	4
5. ግደን ሓላፍነታትን	5
6. ምስጢራዊነት	9
7. ህስያ አፍልጦ ምሃብን ስጉምቲ ምውሳድን.....	9
8. ናይ ኢንተርነት ድሕንነትን አጠቓቕማ ተንቀሳቃሲ ተክኖሎጂን.....	19
9. ንወለዲ ወይ ንአለይቲ ሕሙማት ምሕባር	21
10. ፍሉይ ትምህርታዊ ድሌት ስንክልና ወይ ናይ ጥዕና ጸገማት ዘለዎም ተመሃሮ	21
11. ተመሃሮ ምስ ማሕበራዊ ሰራሕተኛ	22
12. እቶም አቐዲሞም ዚከናኸንዎምን ዚከናኸንዎምን ቈልዑ	22
13. ቅሬታታትን ሻቕሎትን ብዛዕባ ፖሊሲታት ዕቑባ ቤት ትምህርቲ	22
14. መዝገብ ምሓዝ	23
15. ስልጠና	24
16. ናይ ምቁጽጻር ምድላዎት	25
17. ምስ ካልኣት ፖሊሲታት ምትእስሳር	25
መመላእታ ጽሑፍ 1:- ዓይነታት ማህሰይቲ	26
መመላእታ ጽሑፍ 2:- ድሕንነት ዘለዎ ምልውዋጥን ናይ ዲቢኤስ መርመራን – ፖሊሲታትን አሰራርሓታትን	27
መመላእታ ጽሑፍ 3:- አብ ልዕሊ ሰራሕተኛታት ዝቐረበ ማህሰይቲ	32
መመላእታ ጽሑፍ 4:- ፍሉይ ጉዳያት ዕቑባ	39

አገደስቲ ርክባት

ግደ/ውድብ	ስም	ናይ ርክብ ዝርዝራት
መሪሕነት ዕቑባ (DSL)	ብሪጅት ፕራትሊ	bpratley@marycps.brent.sch.uk safeguarding@marycps.brent.sch.uk
ምክትል DSL	ሱዛና ማርላንድ ፊዮና ሞንትጎመሪ	smarland@marycps.brent.sch.uk fmontgomery@marycps.brent.sch.uk
ናይ ከባቢ ብዓል ስልጣን እተመደበ ብዓል ስልጣን (LADO)	ፍሎረንስ ሊንድሲ-ዋልተርስ	ቊጽሪ ሞባይል:- 07776 665883 ቊጽሪ ስራሕ 020 8937 1949 Brent.lado@brent.gov.uk ወይ Florence.lindsay-walters@brent.gov.uk
አባ መንበር አመሓደርቲ	ማርኮ ዲ ፓኦላ	mdipaola@marycps.brent.sch.uk
ናይ መትረብ ሓገዝ መስመር	ብሪጅት ፕራትሊ	020 7340 7264

1. ሽቶታት

ዕለማ እቲ ቤት ትምህርቲ ነዚ ዚሰብን ንምርግጽ እዩ፡-

- › ንድሕንነት ቁልዑ ንምዕቃብን ንምድንፋዕን ኣብ ግዜኡ ግቡእ ስጉምታት ይውሰድ ኣሎ
- › ኩሎም ሰራሕተኛታት ብዛዕባ ድሕንነት ዘለዎም ሕጋዊ ሓላፍነታት ይፈልጡ እዮም
- › ሰራሕተኛታት ንጉዳያት ድሕንነት ንምልላይን ጸብጻብን ንምሃብ ብግቡእ ስልጠና ተዋሂብዎም ኣሎ

2. ሕግን ሕጋዊ መምርሒታትን

እዚ ፖሊሲ እዚ ኣብ ክፍሊ ትምህርቲ (DfE) [ኣብ 2025](#) ንቁልዑ ድሕንነት ምሕላው [ከምኡውን ንቁልዑ ንምዕቃብ ብሓባር ምዕያይ \(2023\) እተመስረተ](#) እዩ፡፡ ነዚ መምርሒታትን ነቲ ቦቶም 3 ናይ ከባቢ መሻርኽትና እተሰማምዑን እተሓትመ ምድላዎትን ነኽብር ኢና (ዓንቀጽ 3 ርክ)፡፡

እዚ ፖሊሲ እዚ ኣብዘም ዝሰብኦ ሕግታት ዝተመስረተ እዩ፡፡

- › ኣብ [2014](#) ዓ/ም ኣብ ዝተኸየደ ኣኼባ ኣብ 2014 ዓ/ም ኣብ ዝተኸየደ ኣኼባ
- › [ሕገ ቁልዑ 1989](#) (ከምኡውን [2004 መኣረምታ](#)) ንቁልዑ ንምክንኻንን ንምዕቃብን መሰረት ዚህብ እዩ
- › ዓንቀጽ 5B(11) ሕገ ምክንያብ ደቂ ኣንስትዮ 2003 ከምቲ ኣብ ዓንቀጽ 74 ሕገ [ኸቢድ ገበን 2015 እተኣታተወ](#) መምህራን ኣብ ትሕቲ 18 ዓመት ዘዕድሚኣ ጓል ምክንያብ ደቂ ኣንስትዮ ከም እተፈጸመ ምስ ፈለጡ ናብ ፖሊስ ጸብጻብ ኪህቡ ሕጋዊ ግዴታ ይህብ
- › ምክንያብ ደቂ ኣንስትዮ ንምዕቃብን ንምድጋፍን ሓላፍነት ዝገልጽ ሕጋዊ መምርሒ ምክንያብ ደቂ ኣንስትዮ
- › [ናይ 1974 ሕገ ተሓድሶ ገበነኛታት](#) ምስ ቁልዑ መዓስ ክሰርሑ ከም ዝኸለሉ ዝገልጽ ሕገ
- › ሰሌዳ 4 ናይ [2006 ሕገ ዕቕብ ተኣፈፍቲ ጉጅለታት 2006](#) ምስ ቁልዑ ብዚተሓሓዝ 'እተቈጸጸ ንጥፈት' እንታይ ምዃኑ ይገልጽ
- › [ኣብ ትሕቲ](#) ሕገ ጸረ-ግብረ-ሽበራን ጸጥታን 2015 ንሰባት ክብ ሓደጋ ጥሩፍነትን ጥሩፍነትን ንምዕቃብ ኣብያተ ትምህርቲ ዘለዎም ግዴታታት ዝገልጽ ሕጋዊ መምርሒ ብዛዕባ ምክልኻል ግዴታ
- › [ሕገ ሰብኣዊ መሰላት 1998](#) ምሽጋር ዓመጽ ወይ/ወይ ማህሰይቲ እንተላይ ጸታዊ ባህርይ ምውራድ ንገለ ወይ ንኹለን መሰላት ኣብ ትሕቲ ውዕል ሰብኣዊ መሰላት ኤውሮጳ (ECHR) ንውልቀ-ሰባት ዝምልከት ገለ ወይ ኩሉ መሰላት ክጥሕስ ከም ዝኸለል ይገልጽ
- › [ሕገ ማዕርነት 2010](#) ኣብ ልዕሊ ሰባት ብዛዕባ ፍሉይ ዕቕብ ዝረኽበ ባህርያት (ከም ስንክልና ጸታ ጸታዊ ዝንባለ ጸታ ምቕያር ከምኡውን ዓሌት) ኣድልዎ ምግባር ዘይሕጋዊ ይገብሮ፡፡ እዚ ማለት ከኣ ኣመሓደርትናን ርእሰ-መምህራንናን ንተመሃሮኦም ነዚ ባህርያት እዚ ብኸመይ ከም ዚድግፍዎም ተጠንቂቐም ኪሓስቡ ኣለዎም ማለት እዩ፡፡ እቲ ሕገ ቤት ትምህርትና ንተመሃሮ ዚጸሉ ፍሉይ ጉድለታት ንምፍታሕ ኣወንታዊ ስጉምቲ ኺወስድ ይፈቅድ (ሚዛናዊ ምዃኑ ኸነርኢ ንኸእል ኢና)፡፡ እዚ ኸኣ ንስንኩላን ተመሃሮ ርትዓዊ ምትዕርራያት ምግባር የጠቓልል፡፡ ንኣብነት ንኣዋልድ ጸታዊ ዓመጽ ወይ ምሽጋር ይወርደን ከም ዘሎ ዚሕብር መርትዖ ኣብ ዚህልወሉ እዋን ኣወንታዊ ስጉምቲ ምውሳድ ዜጠቓልል ኪኸውን ይኸእል እዩ
- › [ዘይሕጋዊ ኣድልዎን ምሽጋርን ግዳያትን ንምውጋድ ግቡእ ግምት ክህልወና ከም ዘለዎ ዝገልጽ](#) ናይ ህዝባዊ ሴክተር ማዕርነት ግዴታ (PSED) ፡፡ PSED ኣብ ቀንዲ ዘተሓሳስብ ጉዳያትን ውጽኢት ተመሃሮ ብኸመይ ከም እነመሓይሻን ንኸነተኩር ይሕግዘና፡፡ ገሊኦም ተመሃሮ ብኸም ጸታዊ ዓመጽ ዝኣመሰለ ጉዳያት ኪጎድኡ ይኸእሉ እዮም፤ ግብረ ሰዶማዊ፣ ቢፎቢክ ወይ ትራንስፎቢክ ምድንዳን፤ ወይ ዓሌታዊ ኣድልዎ
- › ናይ [2018 መምርሒ ክንክን ሕጻናት \(ብቑዕ ዘይኩነ\) ክንክን ሕጻናት \(ብቑዕ ዘይኩነ\) \(ናይ መጀመርታ ዓመት ምድላው ብናጸ\) \(እተመሓየሸ መሰላት\) \(መኣረምታ\) መምርሒ 2018](#) (ኣብዚ ፖሊሲ እዚ "2018 ክንክን ሕጻናት ተባሂሉ ተጻዊዑ ኣሎ")
- › ሕገ [ክንክን ሕጻናት 2006](#) ምስ ቁልዑ ንኸይሰርሕ ብቑዕ ከም ዝኹነ ዚሕብር ሕገ ኸንክን ሕጻናት 2006

- › እዚ ፖሊሲ እዚ አብቲ ናይ መጀመርታ ዓመት መሰረት ደረጃ አብ ዘሎ [ሕጋዊ አሰራርሓ ንምዕቃብን ድሕንነትን ዚተሓሓዝ ብቐዓታት እውን ዜማልእ እዩ](#)

እዚ ፖሊሲ እዚ ምስ ናይ ገንዘብ ስምምዕናን ዓንቀጻት ማሕበርን እውን ይሰማማዕ እዩ።

3. ትርጉማት

ድሕንነት ቁልዑ ምዕቃብን ምትብባዕን ማለት -

- › ጸገማት ምስ ተላዕሊ ንቁልዑ ዜድልዮም ነገራት ንምምላእ ሓገዝን ደገፍን ምሃብ
- › ንቁልዑ አብ ውሽጢ ገዛ ይኹን አብ ወጻኢ እንተላይ አብ ኢንተርነት ከብ ግጉይ አተሓሕዞ ምክልኻል
- › አእምሮአውን አካላውን ጥዕና ወይ ዕቤት ቁልዑ ንኸይንጉድል ምክልኻል
- › ቁልዑ ምስ ድሕንነትን ውጽኢታውን ክንክን አብ ዚሰማማዕ ኩነታት ከም ዚዓብዩ ምግባር
- › ኩሎም ቁልዑ ዝበለጸ ውጽኢት ንኸረኽቡ ዘኽእሎም ስጉምታት ምውሳድ

ዕቑባ ቁልዑ ክፍሊ ናይዚ መግለጺ ኢዩ ነቶም ከቢድ ጉድኣት ከም ዝወርዶም ወይ ክወርዶም ከም ዝኽእል እተጠርጠሩ ፍሉፆች ቁልዑ ንምዕቃብ ዝግበር ንጥፈታት ድማ የመልክት። እዚ ኸኣ አብ ውሽጢ ወይ አብ ወጻኢ ገዛ እንተላይ አብ ኢንተርነት ዜጋጥም ጉድኣት ዜጠቓልል እዩ።

ማህሰይቲ አብ ልዕሊ ቁልዓ ዚፍጸም ግፍዒ እዩ፤ ጉድኣት ምውራድ ወይ ጉድኣት ንምክልኻል ስጉምቲ ዘይምውሳድ እውን ዜጠቓልል ኪኸውን ይኽእል እዩ። መመላእታ ጽሑፍ 1 እተፈላለዩ ዓይነት ማህሰይቲ ይገልጽ።

ሸለልትነት ሓደ ዓይነት ማህሰይቲ እዩ፤ እዚ ኸኣ ንመሰረታዊ አካላውን ስነ-አእምሮአውን ድሌታት እቲ ቁልዓ ብቐጻሊ ዘይምምላእ ማለት እዩ፤ እዚ ኸኣ ንጥዕና ወይ ዕቤት እቲ ቁልዓ ኸቢድ ጉድኣት ኬስዕብ ይኽእል እዩ። መመላእታ ጽሑፍ 1 ሸለልትነት ብዝርዝር ይገልጽ።

ዕርቃንን ፍርቂ ዕሩቕን (ሴክስቲንግ ወይ መንእሰያት ዘዳለውዎ ጾታዊ ስእልታት ተባሂሉ እውን ዚፍለጥ) ቁልዑ ዕሩቕት ወይ ፍርቂ ዕሩቕት ስእልታት ሺድዮታት ወይ ህያው ፈንወታት ዜካፍሉሉ ቦታ እዩ። እዚ እውን ነቲ ብኮምፕዩተር እተዳለወ ስእሊ ወይ ሺድዮ ዚመስል ናይ ሓሶት ምስልታት እውን ዜጠቓልል እዩ።

ቁልዑ ትሕቲ 18 ዓመት ዝዕድሚኦም ሰባት የጠቓልል።

እዞም ዝስዕቡ 3 **መሻርኽቲ ዕቑባ** አብ ናይ ቁልዑ ድሕንነት አብ ትምህርቲ (ከምኡውን አብ ሕጊ ቁልዑ 2004 ብምዕራፍ 2 ሕጊ ቁልዑን ማሕበራዊ ስራሕን 2017 እተመሓየሸ) ተገሊጹ ኣሎ።) ንድሕንነት እቶም አብቲ ኸባቢ ዘለዉ ቁልዑ ንምዕቃብን ንምድንፋዕን ብሓባር ንምዕያይ ምድላዋት ኪገብሩ እዮም፤ ገለ ኸብዚ ኸኣ ዜድልዮም ነገራት ምልላይን ምላሽ ምሃብን ዜጠቓልል እዩ፡-

- › ናይ ከባቢ ምምሕዳር (LA)
- › አብ ውሽጢ ሎስ ኣንጀለስ ንዝርከብ ናይ ክሊኒካዊ ኮሚሽነር ጉጅለታት (ቀደም ክሊኒካዊ ኮሚሽነር ተባሂሎም ዝጽውዑ) እተሓናፈጸ ቦርድ ክንክን
- › ሓለቓ ፖሊስ አብ ከባቢ ሎስ ኣንጀለስ

ግዳይ ብሰፊሑ ዚርድኣን ተፈላጥነት ዘለዎን ስያመ እኳ እንተ ኹነ ኩሎም እቶም ማህሰይቲ ዝወርዶም ሰባት ንገዛእ ርእሶም ከም ግዳይ ገይሮም ከም ዚቈጽሩ ወይ በዚ መገዲ እዚ ኺግለጽ ከም ዘይደልዩ ንፈልጥ ኢና። ንሓደ ፍጻሜ ኸንቈጻጸሮ ኸለና እቲ ቁልዓ ዝያዳ ምሹእ ኩይኑ ዚስምዖ ዝኹነ ይኹን ቃል ንኸንጥቀም ድሉዋት ኢና።

ገበነኛ(ታት)ን ገበነኛ(ታትን) ብሰፊሑ ዝዝውተር ከምኡውን ተፈላጥነት ዝረኽቦ ቃላት እዩ። ይኹን እምበር አብ ገሊኡ ኣጋጣሚታት ሃሳዩ ጠባይ ነቲ በዳሊ እውን ጉዳኢ ኪኸውን ስለ ዚኽእል (ብፍላይ አብ ቅድሚ ቁልዑ) እንታይ ዓይነት ቃላት ከም እንጥቀም ተጠንቂቕና ኸንሓስብ ኢና። ኣየናይ ቅኑዕ ምዃኑን ኣየኖት ቃላት ከም እንጥቀምን ክንውስን ኢና።

4. መግለጺ ማዕርነት

ገሊኦም ቁልዑ አብ ኢንተርነት ይኹን ካብ መስመር ወጻኢ ማህሰይቲ ናይ ምርካብ ተኽእሎ ይውስኽ እዩ፤ ንገሊኦም ቁልዑ ድማ ነዚ ኣፍልጦ ንምሃብ ወይ ንምግለጽ ተወሳኺ ዕንቅፋታት ኪህሉ ይኽእል እዩ። ጸረ-ኣድልዎ ንምፍጻም ቁራጽነት ንገብርን ንእተፈላለዩ ኹነታት ቁልዑ ኣፍልጦ ንህብን ኢና። ዝኹነ ይኹን ዕንቅፋታት የጋጥሞም ብዘየገድስ ኩሎም ቁልዑ ሓደ ዓይነት

ዕቅድ ከም ዚረኽቡ ነረጋግጽ ኢና።

ብፍላይ ንቄልዑ ፍሉይ ቄላሕታ ንህበም -

- › ፍሉይ ናይ ትምህርቲ ድሌትን ስንክልና (SEND) ወይ ናይ ጥዕና ኩነታት (ዓንቀጽ 10 ርአ)
- › መንእሰያት ኣለይቲ ሕሙማት ድዮም
- › ብምኽንያት ዓሌቶም ዓሌቶም ሃይማኖቶም ጾታኦም ወይ ጾታኦም ኣድልዎ ከጋጥሞም ይኸእል እዩ
- › እንግሊዝኛ ከም ተወሳኺ ቋንቋ (EAL)
- › ኣብ ኣጸጋሚ ኹነታት ከም እትነብር ፍሉጥ እንተ ኼንካ - ንኣብነት ግዝያዊ መንበሪ ወይ ከም ወልፊ ሓሽሽ ወይ ዘቤታዊ ዓመጸ ዝኣመሰለ ጉዳያት ኣብ ዝህልወሉ እዋን
- › ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ (ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ) ጾታዊ ምዝመዛ ብግዲ መርዓ ወይ ጥሩፍነት ኣብ ሓደጋ ዘእቱ
- › ሓተትቲ ዑቕባ ድዮም
- › ብምኽንያት ናይ ገዛእ ርእሶም ወይ ናይ ሓደ ኣባል ስድራቤት ኣእምሮኣዊ ጥዕና ኣብ ሓደጋ ዘለዉ
- › ኣቐዲሞም ክንክን ይግበረሎም ወይ ኣቐዲሞም ይከናኸኑ (ዓንቀጽ 12 ርአ)
- › ንንውሕ ዝበለ ግዜ ካብ ትምህርቲ ዘይወጹ ወይ ዘይወጹ እንተ ኹይኖም ወይ/ወይ ተደጋጋሚ ኣጋጣሚታት
- › ወላዲ/ኣላዪ ሕሙማት ካብ ቤት ትምህርቲ ንምውጻእ ካብ ቤት ትምህርቲ ክወጹ ከም ዝሓሰቡ ገሊጾም

5. ግደን ሓላፍነታትን

ዕቑባን ዕቑባን ናይ **ነፍሲ ወከፍ** ሰብ ሓላፍነት እዩ። እዚ ፖሊሲ እዚ ንኹሎም ሰራሕተኛታት ወለንተኛታትን ኣመሓደርቲ እቲ ቤት ትምህርቲ ዚምልከትን ምስ ኣሰራርሓ እቶም 3 መሻርሽቲ ዕቑባ ዚሰማማዕ እዩ። ፖሊሲናን ኣሰራርሓናን ንዝሰፍሑ ቤት ትምህርትን ካብ ቦታ ወጻኢ ንዚግበር ንጥፈታትን እውን ይምልከት።

እቲ ቤት ትምህርቲ ኣብ ምክልኻል ትምህርቲ ወሳኒ ግደ ኣለዎ። እዚ ድማ ኣብ ዘመናዊት ብሪጣንያ ንተመሃሮ ንህይወት ንምድላው ኣብ መላእ ቤት ትምህርቲ ዝካየድ ኣቀራርባ ከምኡውን ንጾታዊ ጽልዋ፣ ግብረ-ሰዶማዊነት፣ ቢፎብያ፣ ትራንስፎብያ ከምኡውን ጾታዊ ዓመጽ/ምሽጋር ዜሮ ተጻዋርነት ዘይብሉ ባህሊ እዩ። እዚ ድማ ብናትና ዝተመስረተ እዩ፡-

- › ናይ ጠባይ ፖሊሲ
- › ስርዓት ደገፍ ፖስተር
- › መደብ መደብ ናይ ርክባትን ጾታዊ ትምህርትን ጥዕናን (RSHE) ዘጠቓለለን ስሩዕን ዝወሃብን ንኸምዚ ዝስዕብ ጉዳያት ይፈትሑ፡-
 - ጥዑይን ኣኽብሮትን ዘለዎ ርክብ
 - ዶባትን ስምምዕን
 - ኣሉታዊ ኣረኣእያ ጽልእን ማዕርነትን
 - ርእሰ-ምትእምማንን ርእሰ-ምትእምማንን
 - ንጾታዊ ርክብ ብኸመይ ከም እትፈትሑ (እንተላይ ናይ ምቑጽጻርን ምቑጽጻርን ጠባይ እውን ዜጠቓልል)
 - ብዛዕባ ጾታዊ ስምምዕ ጾታዊ ምዝመዛ ህስያ ኣመለኸኽዓ ኣገዲድካ ምሽጋር ምግሳስ ዘቤታዊ ማህሰይቲ ከም ግዲ መርዓን ምኽንሻብ ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ዝኣመሰለ ኣብ ክብረት እተመስረተ ዓመጸ ከምኡውን ብኸመይ ደገፍ ከም እትረክብ ዚገልጽ ሓሳባትን ሕግታትን
 - ጾታዊ ምሽጋርን ጾታዊ ዓመጽን እንታይ እዩ? ስለምንታይከ ወትሩ ተቐባልነት የብሉን

5.1 ኩሎም ሰራሕተኛታት

ኩሎም ሰራሕተኛታት ከምዚ ዚስዕብ ይገብሩ እዮም፡-

- › ክፋል 1ን መመላእታ Bን ናይ ክፍሊ ትምህርቲ ሕጋዊ መምርሒ ዕቑባ ቄልዑ [ኣብ ትምህርቲ ድሕንነት](#) ምሕላው ኣንብቦን ተረዳእዎን፣ ነዚ መምርሒ እዚ እንተ ወሓደ ኣብ ዓመት ገምግሞ
- › ኣብ መጀመርያ ናይ ነፍሲ ወከፍ ዓመት ትምህርቲ ነቲ መምርሒ ከም ዝምርምሮ ዝገልጽ ኣዋጅ ፈረመ

• ምስ ወለድን ኣለይቲ ሕሙማትን ክትዘራረብ ከለኻ ኣገዳስነት ናይ ኢንተርኔት ድሕንነት ኣይልድል። እዚ ኸኣ ንወለድን ኣለይቲ ሕሙማትን ብዛዕባ እቲ ንቈልዑ ብኢንተርኔት እንታይ ኪገብሩ ኸም እንሓትቶም ምፍላጥ ዜጠቓልል እዩ (ንኣብነት ኪበጽሕዎ ዘለዎም ውብ ሳይታት ወይ ምስ መን ብኢንተርኔት ከም ዚራኽቡ)

• LGBTQ+ ዝኹኑ ተመሃሮ ብዛዕባ ዜተሓሰበዎም ነገራት ንኪዘረቡን ዜተሓሰበዎም ነገራት ንኺካፍሉን

ዜተሓማምን ቦታ ሃበዎ ኩሎም ሰራሕተኛታት ነዚ ዚሰዕብ ኪፈልጡ እዮም፡-

- እዚ ፖሊሲ ዕቕብን ዕቕብን ቈልዑን ናይ ሰራሕተኛታት ኮድ ኣካይዳ ግደን መንነትን ናይቲ እተመደበ መራሒ ዕቕብ (DSL) ከምኡውን ምክትላትን ናይ ጠባይ ፖሊሲ ናይ ኢንተርኔት ድሕንነት ትጽቢታት ምስ ምጽራይን ምክትታልን ብእተተሓሓዘ ተግባራዊ ግደን ሓላፍነታትን ከምኡውን ነቶም ካብ ትምህርቲ ዝጠፍኡ ቈልዑ ዝህብ ምላሽ ዘጠቓለለ
- ናይ መጀመርታ ናይ ሓገዝ ገምጋም መስርሕ (ኣድሓደ ግዜ ሓባራዊ ገምጋም ተባሂሉ ዝፍለጥ) ከምኡውን ኣብኡ ዘለዎም ግደ እንተላይ ንሓይስቲ ጸገማት ምልላይ፣ ምስ DSL ምትሕብባር ከምኡውን ኣቐዲምካ ምልላይን ምግምጋምን ንምድጋፍ ምስ ካልኣት ክኢላታት ሓበሬታ ምክፋል
- ናብ ማሕበራዊ ክንክን ቈልዑ ናይቲ ኸባቢ ሰበ-ስልጣን ናይ ምሕባር መስርሕ ከምኡውን ድሕሪ ሪፈራል ክግበር ዝኽእል ሕጋዊ ገምጋም እንተላይ እቲ ክጸወቱ ትጽቢት ዝግበረሎም ግደ
- ሓደ ናይ ዕቕብ ጉዳይ እንተ ፈሊጦም ወይ ሓደ ቈልዑ ከም ምክንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ዝኣመሰለ ፍሉይ ጉዳያት እንተላይ ከም ምክንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ዝኣመሰለ ፍሉይ ጉዳያት እንተ ነገርዎም እንታይ ክገብሩ ኣለዎም
- ምልክታት እተፈላለዩ ዓይነት ማህሰይቲ ሸለልትነት ምዝመዛ እንተላይ ዘቤታዊ ኹነ ጾታዊ ማህሰይቲ (እንተላይ ምቑጽጻርን ምግዳድን ጠባይ ከምኡውን ኣብ መንጎ ወለዲ ብተደጋጋሚ ዝፍጸም ብርቱዕ ከምኡውን ዘይተፈትሐ ግጭት) ከምኡውን ፍሉይ ናይ ዕቕብ ጉዳያት ከም ህስያ ቈልዑ ኣመለኸኸዓ ጾታዊ ምዝመዛ ቈልዑ (CSE) ገበያዊ ምዝመዛ ቈልዑ (CCE) ምልክታት ከቢድ ዓመጽ ዝመልኦ ገበን ኣብ ሓደጋ ከም ዘሎካ ወይ ከም እተሳተፈ ዝሕብር ምልክታት፣ ምክንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ጥሩፍነትን ከቢድ ዓመጽን (እንተላይ ምስ መስመር ኣውራጃ ዝተተሓሓዘ)
- ሓድሽን ሓድሽ ስግኣት እንተላይ ኣብ ኢንተርኔት ዝወረደ ጉድኣት ኣመለኸኸዓ ጾታዊ ምዝመዛ ገበያዊ ምዝመዛ ጥሩፍነት ከምኡውን ተክኖሎጂን ማሕበራዊ መራኽቢታትን ጉድኣት ኣብ ምቕራብ ዘለዎ ግደ
- ነቶም ግዳያት ኣርዚኖም ከም ዚርእይዎን ከም ዚድግፉን ድሕንነት ከም ዚረኽቡን መረጋገጺ ምሃብ ኣገዳሲ እዩ
- ቈልዑ ኣብ ውሽጥን ወጻኝን ኣብ ቤቶም ኣብ ቤት ትምህርትን ኣብ ኢንተርኔትን ጉድኣት ኬጋጥሞም ይኽእል እዩ
- ሌዝቢያን ግብረ ሰዶማውያን ክልተ ጾታውያን ወይ ጾታውያን ሕቶታት (LGBTQ+) ዝኹኑ (ወይ ከም ዝኹኑ ዚቕጽሩ) ቈልዑ ብኸልኣት ቈልዑ ዒላማ ኪኹኑ ይኽእሉ እዮም
- ሓደ ቈልዑን ስድራ ቤቱን ኣብ ሓደ እዋን ብዙሕ ነገራት ኬጋጥሞም ይኽእል እዩ
- ሓገዝ ወይ ዕቕብ ዜድልዮም ቈልዑ ንምፍላጥ እንታይ ክትጥንቀቕ ኣሎካ

ዓንቀጽ 16ን መመላእታ ጽሑፍ 4ን እዚ ፖሊሲ እዚ ሰራሕተኛታት ነዚ ንምግባር ብኸመይ ከም ዚድግፉ ብዝርዝር ይገልጽ።

5.2 መሪሕነት ዕቕብ (DSL)

DSL ኣባል ላዕላዋይ ጉጅለ መሪሕነት እዩ። DSL ብሪጅት ፕራትሊ እዩ። DSL ኣብ ቤት ትምህርቲ ዕቕብ ቈልዑን ዝሰፍሐ ዕቕብን ሓላፍነት ኣለዎ። እዚ ድማ ኣብ ኢንተርኔት ድሕንነት ከምኡውን ተመሃሮ ኣብ ኢንተርኔት ድሕንነት ንምሕላው ኣብ ናይ ቤት ትምህርቲ መሳርሒታትን ናይ ቤት ትምህርትን ናይ ምጽራይን ምቑጽጻርን መስርሕ ምርዳእ ዘጠቓልል እዩ።

ኣብ እዋን ክፍለ-ግዜ DSL ሰራሕተኛታት ብዛዕባ ዝኹን ይኹን ናይ ድሕንነት ሻቕሎት ንምምይያጥ ኣብ ናይ ቤት ትምህርቲ ሰዓታት ክዳሎ ኢዩ።

ካብ ቤት ትምህርቲ ወጻኢ ናብ 07791 726304 ብምድዋል ወይ ብኢ-መይል ብምልኣኽ ምስ DSL ክትራኽብ ትኽእል ኢኻ bpratley@marycps.brent.sch.uk

DSL ኣብ ዘይህልወሉ እዋን እቶም ተወከልቲ - ፊዮና ሞንትጎመሪ ወይ ሱዛና ማርላንድ - ከም መጉልበቢ ኹይኖም

የገልግሉ። DSL ግዜ፣ ገንዘብ፣ ስልጠና፣ ሃብትን ደገፍን ክወሃብ ኢዩ፡-

- ንካልኣት ሰራሕተኛታት ብዛዕባ ድሕንነት ቈልዑን ዕቕብ ቈልዑን ምኽርን ደገፍን ምሃብ
- ኣብ ናይ ስትራተጂ ምይይጥን ኣብ መንጎ ትካላትን ኣኼባታት ተሳተፍ ከምኡውን/ወይ ንኸልኣት ሰራሕተኛታት ነዚ ንምግባር ደገፍ

- › ንቈልዑ ንምግምጋም ኣበርክቶ ምግባር
- › ከም ኣድላይነቱ ናብ ዝምልከቶ ኣካል (ናይቲ ከባቢ ስልጣን ማሕበራዊ ክንክን ቈልዑ ፕሮግራም መትረብ ኣገልግሎት ምግላጽን ክልከላን ወይ/ወይ ፖሊስ) ከምኡውን ብቐጥታ ከምዚ ዝኣመሰለ ሪፈራል ዝገብሩ ደገፍቲ ሰራሕተኛታት ምልክኽ
- › ብዛዕባ ጉዳኢ ጸታዊ ጠባይ ኣጸቢቕኻ ምርዳእ
- › ብዛዕባ እቲ ኣብ ቤት-ትምህርትና ዘሎ ናይ ምቑጽጻርን ናይ ምቑጽጻርን ኣሰራርሓታትን ኣጸቢቐ ይርድኣና
- › ሰራሕተኛታት ግቡእ ናይ ምክልኻል ስልጠናን ኢንዱስትሪ ከም ዘለዎም ኣረጋግጽ

DSL ብተወሰኺ ከምዚ ዝስዕብ ክገብር ኣለዎ፡-

- › ብዛዕባ ዝኹነ ይኹን ጸገም ንርእሱ-መምህራን ኣፍልጦ ሃቦ
- › ምስ ኣመሓደርቲ ጉዳያት ናይቲ ኸባቢ ሰብ-ስልጣንን ምስ እተመደቡ ሰብ-ስልጣንን ንጉዳያት ዕቕባ ቈልዑ ከም ኣድላይነቱ ርክብ ግበር
- › ፖሊሲታት ናይቲ ቤት ትምህርቲ ንምድላው ምስ ፖሊስን ናይቲ ከባቢ ሰብ-ስልጣንን መሳርሕቲ ማሕበራዊ ክንክን ቈልዑ ብዛዕባ እቲ ኸባቢ ዝምልከት ጸታዊ ዓመጽን ጸታዊ ምሽጋርን ዝምልከት ምላሽ ምይይጥ
- › ንኹሎም እቶም ኣብ ጸታዊ ዓመጽን ጸታዊ ምሽጋርን እተሳተፉ ቈልዑ (እንተላይ ግዳያትን ገበነኛታት ተባሂሎምን) ንምሕጋዝ እንታይ ዓይነት ናይ ከባቢ ክኢላ ደገፍ ከም ዘሎ ከም ዚፈልጡ ርግጻኛታት ኩኑ ነዚ ደገፍ እዚ ብኸመይ ከም እትረኽብዎ ድማ ርግጻኛታት ኩኑ
- › ቈልዑ ኣብ ናይ ፖሊስ ምርመራ ወይ መርመራ ክገብሩ ኸለዉ ዝድግፎምን ዝሕግዝዎምን 'ብቑዕ በጽሒ' ክህልዎም ከም ዘለዎ ኣስተብህል

ምሉእ ሓላፍነታት ናይ DSL ከምኡውን ተወከልቲ ኣብ ናይ ስራሕ መግለጺኦም ተዘርዚሩ ኣሎ።

5.3 ኣመሓዳሪ ቦርድ

ኣመሓዳሪ ቦርድ ከምዚ ዚስዕብ ኪገብር፡-

- › ንብምሉኡ ቤት ትምህርቲ ንምዕቃብ ዝቐረበ ኣቀራርባ ምትሕብባር ዕቕባን ዕቕባን ቈልዑ ኣብ ግንባር ቀደም ከም ዝኹነን ንኹለን ኣገደስቲ መዳያት ምዕባለ መስርሕን ፖሊሲታትን ከም ዝድግፍ ንምርግጋጽ
- › ነዚ ፖሊሲ እዚ ኣብ ነፍሲ ወከፍ ገምጋም ገምግሞን ኣጽድቕዎን፣ ምስ ሕጊ ዚሰማማዕ ምዃኑ ንምርግጋጽ፣ ነቲ ርእሱ-መምህር ከኣ ኣብ ግብረ ብምውዓሉ ተሓታቲ ምግባር
- › ኣብ ትሕቲ ሕጊ ሰብኣዊ መሰላት 1998 ሕጊ ማዕርነት 2010 (እንተላይ ናይ ህዝባዊ ትካላት ማዕርነት ግዴታ) ከምኡውን ኣብ ቤት ትምህርትና ዘሎ ናይ ከባቢ ብዙሕ ትካላት ዕቕባ ምድላዎት ዘለዎ ግዴታታት ኣስተብህል
- › ነዚ ፖሊሲ እዚ ምስ ምሉእ ኣመሓዳሪ ቦርድ ብምትሕብባር ውጽኢታዊ ምዃኑ ንምቑጽጻር ኣመሓዳሪ ይሸም። እዚ ኩሉ ግዜ ካብ DSL እተፈልየ ሰብ እዩ
- › ኩሎም ሰራሕተኛታት ናይ ድሕንነትን ዕቕባ ቈልዑን ስልጠና እንተላይ ኣብ ኢንተርነት ድሕንነት ከም ዝወሃቦም ከምኡውን እዚ ስልጠና እዚ ብስሩዕ ከም ዝመሓየሽን ምስ ምሽሪ መሻርኽቲ ድሕንነት ከም ዝሰማማዕን ኣረጋግጽ
- › እቲ ቤት ትምህርቲ ግቡእ ናይ ምጽራይን ምቑጽጻርን ስርዓት ከም ዘለዎ ኣረጋግጽ፣ ውጽኢታዊነቱ ድማ ገምግሞ። እዚ ድማ ከምዚ ዚስዕብ የጠቓልል፡-
 - ናይ መሪሕነት ጉጅለን ሰራሕተኛታትን ብዛዕባ እቲ ኣብ ግብረ ዝውዕል መሰናድዎታት ከም ዝፈልጥዎ ከምኡውን ከም ክፍሊ ናይ ዕቕባ ስልጠና መጠን ብዛዕባ ምጽራይን ምቑጽጻርን ትጽቢቶምን ግደኦምን ሓላፍነቶምን ከም ዝርድእዎ ምግባር
 - ናይ DfE ናይ ምጽራይን ምክትታልን መዐቀሊታት ምግምጋም ከምኡውን ነቲ ቤት ትምህርቲ ነዚ መዐቀሊታት እዚ ንምምላእ እንታይ ክግበር ከም ዘለዎ ምስ ሰራሕተኛታት ITን ኣቕረብቲ ኣገልግሎትን ምይይጥ
- › ኣረጋግፅ፡
 - DSL ስራሖም ንምፍጻም ግቡእ ደረጃን ስልጣንን ኣለዎ፣ ገለ ኸብዚ ኸኣ ተወሳኺ ግዜ፣ ገንዘብ፣ ስልጠና፣ ሃብትን ደገፍን
 - ናይ ኢንተርነት ድሕንነት ኣብ ውሽጢ እቲ ናይ ምሉእ ቤት ትምህርቲ ኣቀራርባ ንምዕቃብን ምስኡ እተተሓሓዘ ፖሊሲታትን ዝካየድ ኣርእስቲ ኢዩ

- DSL ንድሕንነት ኢንተርኔት ከምኡውን ነቲ ኣብ ቦታኡ ዘሎ ናይ ምጽራይን ምክትታልን ስርዓታትን ምርዳእን ሓዊስካ ንምዕቃብ መሪሕ ስልጣን ኣለዎ
- እቲ ቤት ትምህርቲ ንዝኹነ ይኹን ናይ ዕቕብ ሻቕሎት (ክሳብ ክንደይ ንእሽቶ ይኹን) ወይ ነቲ ናይ ጉድኣት ድርህኹት ዘየማልእ ክስታት (ትሑት ደረጃ ዘለዎ ሻቕሎት) ብዛዕባ ሰራሕተኛታት (እንተላይ ሰራሕተኛታት ቀረብ ወለንተኛታትን ኮንትራክተራትን) ንምቀጽጻር ኣሰራርሓ ኣለዎ። መመላእታ ጽሑፍ 3 ናይዚ ፖሊሲ ነዚ ኣሰራርሓ ይሸፍኖ
- እዚ ፖሊሲ እዚ SEND ወይ ገለ ሕክምናዊ ወይ ኣካላዊ ጥዕና ዘለዎም ቁልዑ ንዝኹነ ይኹን ማህሰይቲ ወይ ሸለልትነት ኣፍልጦ ንክይህቡ ተወሳኺ ዕንቅፋታት ከጋጥሞም ከም ዝኽእል ዘንጸባርቕ ምዃኑ ዘንጸባርቕ ኢዩ

• ካልእ ኣካል ኣገልግሎታት ወይ ንጥፈታት ምስ ዚህብ (እቶም ኣብዚ ኣገልግሎታት/ንጥፈታት ዚካፈሉ ቁልዑ ኣብ መዝገብ ቤት ትምህርቲ ዘለዉ ቁልዑ እንተ ኹይኖም ወይ እንተ ዘይኹይኖም ብዘየገድስ)

- እቲ ካልእ ኣካል ግቡእ ናይ ዕቕብን ዕቕብ ቁልዑን ፖሊሲታት/ኣሰራርሓታት ከም ዘለዎ መረጋገጺ ድለ፤ ኣድላዪ እንተ ኹይኑ ድማ መርምሮ
- ኣድላዪ ኣብ ዝኹነሉ እዋን እቲ ኣካል ብዛዕባ ዕቕብ ምድላዎት ምስ ቤት ትምህርቲ ንክራኽብ ምድላዎት ከም ዘሎ ኣረጋግጽ
- እቲ ናይ ዕቕብ ብቐዓታት ነቲ ቤት ትምህርቲ ንምጥቃም ቅድመ ኩነት ምዃኑን እቲ ካልኣይ ኣካል እንተ ዘየኸብሮ ነቲ ህንጻ ንምጥቃም ዚግበር ዝኹነ ይኹን ስምምዕ ከም ዚቋረጽ ኣረጋግጽ

ኣብ መንበር ኣመሓደርቲ ኣድላዪ ኣብ ዝኹነሉ እዋን ኣብ ልዕሊ ርእሰ-መምህራን ማህሰይቲ ክሲ እንተ ቐረቡ ከም 'ኣካያዲ ጉዳይ' ኩይኑ የገልግል (መመላእታ ጽሑፍ 3 ርአ)።

ኩሎም ኣመሓደርቲ ንቁልዑ ኣብ ትምህርቲ ድሕንነት ምሕላው ምሉእ ብምሉእ ኬንብቡ እዮም።

ዓንቀጽ 15 እዚ ፖሊሲ እዚ ኣመሓደርቲ ግደኡም ንምፍጻም ብኸመይ ከም ዚድግፉ ዚገልጽ ሓበሬታ ዝሓዘ እዩ።

5.4 ርእሰ-መምህር

ርእሰ-መምህራን ነዚ ፖሊሲ ኣብ ግብሪ ንምውዓል ሓላፍነት ኣለዎ፤ ገለ ኹለዚ ዚስዕብ የጠቓልል፡-

• ሰራሕተኛታት (እንተላይ ግዝያውያን ሰራሕተኛታት) ወለንተኛታት፡-

- ብዛዕባ እቲ ንምዕቃብ ዚድግፉ ስርዓታትና እንተላይ ነዚ ፖሊሲ እዚ ኹም ክፍሊ መእተዊ ገደም ይፈልጡ እዮም
- ነዚ ፖሊሲ እዚ ተጠቓሊሉ ዘሎ ኣሰራርሓታት ብፍላይ ከኣ ብዛዕባ ጥርጦራት ማህሰይቲ ወይ ሸለልትነት ዝምልከት ኣሰራርሓታት ምርዳእን ስዓብን

• ነዚ ፖሊሲ እዚ ንወለድ/ኣለይቲ ሕሙማት ውሉዶም ናብ ቤት ትምህርቲ ምስ ኣተዉ ከምኡውን በቲ ናይ ቤት ትምህርቲ ውብ ሳይት ኣቢልካ ምሕባር

• DSL ግቡእ ግዜን ገንዘብን ስልጠናን ሃብትን ከም ዘለዎ ከምኡውን DSL እንተ ዘየልዩ ኩሉ ሳዕ እኹል ሽፋን ከም ዘለዎ ምርግጋጽ

• ኣድላዪ ኣብ ዝኹነሉ እዋን ኣብ ልዕሊ ካልእ ኣባል ሰራሕተኛ ወይ ወለንተኛ ማህሰይቲ ክሲ ምስ ዝቐርበሉ ከም 'ኣካያዲ ጉዳይ' ኩይኑ ምግልጋል (መመላእታ ጽሑፍ 3 ርአ)

• ኣብዚ ጉዳይ እዚ ምስ ኢህወዴግ ክተሓባበሩ ዝደልዩ እኪ እንተኹኑ ኣብ ኩሉ ትሑት ደረጃ ዝምልከት ውሳኔታት ምውሳድ

• ኣድላዪ ኣብ ዝኹነሉ እዋን እቲ ዝምልከቶም መጠነ ዝምድና ሰራሕተኛታት ከም ዝማልኡ ምግባር

• ነፍሲ ወከፍ ቁልዓ ኣብ ናይ መጀመርታ ዓመት ፋውንዴሽን ደረጃ ኣገዳሲ ሰብ ከም እተመደበ ምርግጋጽ

• ተክኖሎጂን ሞባይል ተሌፎንን ካሜራታትን ብውሕስነት ምጥቃም

5.5 ሓላቂ ሸርቐል ኣብያተ ትምህርቲ

ሓላቂ ሸርቐል ኣብያተ ትምህርቲ ምስ ማሕበራዊ ሰራሕተኛ ናይ ትምህርቲ ምእካብን ኣሳልጦን ዕቤትን ተመሃሮ ስትራተጂያዊ ምቀጽጻር ሕጋዊ ዘይኮነ ሓላፍነት ኣለዎም።

ብተወሳኺውን ምስ ቀንዲ ሰብ ሞያ ክፈልጡን ክራኽቡን ኣለዎም፤ ንኣብነት DSLs፤ ፍሉይ ትምህርቲ ዘድልዮም ኣወሃሃድቲ

(SENCOS)፣ ማሕበራዊ ሰራሕተኞች፣ መራሕቲ አእምሮአዊ ጥዕናን ካልነትን ክራኸቡ አለዎም።

6. ምስጢራዊነት

ብውጽኢታዊ መገዳ ንምዕቃብ እዋናዊ ሓበሬታ ምክፋል ኣገዳሲ እዩ። ኩሎም ሰራሕተኛታት ነቲ ኣቓልቦኦም ዚስሕብ ሓበሬታን ሻቕሎትን ምስ DSL ኬካፍሉን ዝርዝር መዛግብቲ ኪግበረሎምን ኣገዳሲ እዩ።

- ብውጽኢታዊ መገዳ ንምዕቃብ እዋናዊ ሓበሬታ ምክፋል ኣገዳሲ እዩ
- ብዛዕባ ምክፋል ሓበሬታ ዘሎ ፍርሂ ንድሕንነት ቈልዑ ንምድንፋዕን ንድሕንነት ምሕላውን ዕንቅፋት ኪኹኖ ኪፍቀደሉ የብሉን
- ሕገ ዕቑባ ዳታ (DPA) 2018 ከምኡ'ውን GDPR ብሪጣንያ ንቈልዑ ድሕንነት ንምሕላው ሓበሬታ ንክይካፈል ኣይክልክልን ወይ ኣይድርቅን እዩ
- ሰራሕተኛታት 'ፍሉይ ምድብ ውልቃዊ ሓበሬታ' ከካፍሉ እንተ ኣድልይዎም DPA 2018 'ኣብ ሓደጋ ዘለዉ ቈልዑን ውልቀ-ሰባትን ምዕቃብ' ከም ናይ መስርሕ ቅድመ ኩነት ገይሩ የጠቓልል እዚ ድማ ክኢላታት ብዘይ ፍቓድ ሓበሬታ ከካፍሉ ዘኽእሎም እንተኾይኑ - ፍቓድ ምርካብ ዘይከኣል እንተ ኹይኑ፣ ሓደ ሓኪም ፍቓድ ኪረክብ ብርትዓዊ ትጽቢት ኪግበረሉ ኣይክእልን እዩ። ወይ ከኣ ፍቓድ ምርካብ ንሓደ ቈልዓ ኣብ ሓደጋ ኬእትዎ ይኽእል እዩ
- ሰራሕተኛታት ንሓደ ቈልዓ ብዛዕባ እቲ ህስያ ዝገልጽ ጸብጸብ ንዋላ ሓደ ሰብ ከም ዘይነግሩ መብጽዓ ክእትዉ የብሎምን ከመይሲ እዚ ንረብሓ እቲ ቈልዓ ክኸውን ኣይክእልን ኢዩ
- ሓደ ግዳይ ነቲ ቤት ትምህርቲ ብዛዕባ ጾታዊ ዓመጽ ወይ ጾታዊ ምሽጋር ንዝኹነ ይኹን ሰብ ከይነግሮ እንተ ሓቲቱ፡-
 - ንጹር መልሲ የለን ምኽንያቱ ሓደ ግዳይ ሓበሬታ ንምክፋል ፍቓደኛ እኳ እንተ ዘይነበረ ሰራሕተኛታት ኣብ ትሕቲ GDPR ዩናይትድ ኪንግደም ካልእ ሕጋዊ መሰረት እንተ ኣልዩ ብሕጋዊ መገዳ ከካፍልዎ ይኽእሉ ኢዮም
 - DSL ድሌት እቲ ግዳይ ምስቲ ግዳይ ኩነ ንኸልኦት ቈልዑ ንምዕቃብ ዘለዎም ግዴታ ሚዛኑ ኪሕሉ ኣለዎ
 - DSL ነዚ ዚስዕብ ኣብ ግምት ኬእትዎ ኣለዎ፡-
 - ወለዲ ወይ ኣለይቲ ሕሙማት መብዛሕትኡ ግዜ ሓበሬታ ክወሃቦም ኣለዎ (እዚ ነቲ ግዳይ ኣብ ሓደጋ ዘእቱ እንተ ዘይኮይኑ)
 - እቲ መሰረታዊ ናይ ዕቑባ መሰረታዊ ስርዓት ከምዚ ዝስዕብ እዩ፡- ሓደ ቈልዓ ኣብ ሓደጋ እንተ ኣትዩ ብኡንብኡ ኣብ ሓደጋ እንተ ኣትዩ ወይ ጉድኣት እንተ ኣጋጢምዎ ናብ ማሕበራዊ ክንክን ቈልዑ ናይቲ ኸባቢ ሰበ-ስልጣን ክመሓላለፍ ኣለዎ
 - ምግሳስ ብምእታው ዚግበር መጥቃዕትን ጾታዊ መጥቃዕትን ገበን እዩ። ብዛዕባ ምግሳስ ብምእታው ወይ ብጾታዊ መጥቃዕቲ ጸብጸብ ምስ ዝቐርብ እዚ ናብ ፖሊስ ክመሓላለፍ ኣለዎ። ዕድሙ ገበናዊ ተሓታቲ 10 እኳ እንተ ኹነ እቲ ገበነኛ ተባሂሉ እተኸሰሰ ትሕቲ 10 ዓመት እንተ ኹይኑ እቲ ናብ ፖሊስ ናይ ምምልከት መጀመርያ መሰረታዊ ስርዓት ይቕጽል
- ስሞም ዘይፍለጥ ብዝምልከት ኩሎም ሰራሕተኛታት ከምዚ ዝስዕብ ክገብሩ ኣለዎም፡-
 - ብዛዕባ ስሞም ዘይፍለጥ ደገፍ ምስክርነት ከምኡ'ውን ብዛዕባ ጾታዊ ዓመጽ ወይ ጾታዊ ምሽጋር ዝቐረበ ክሲ ብስርዓት ገበናዊ ፍትሒ እናሰፍሐ ምስ ዝኸደ ብሓፈሻ ብዛዕባ ገበናዊ መስርሕ ተጠንቀቐ
 - ኣብ ዝኹነ ይኹን ጸብጸብ ጾታዊ ዓመጽ ወይ ጾታዊ ምሽጋር እተሳተፉ ቈልዑ ስሞም ከይፍለጥ ንምዕቃብ ዝከኣሎም ዘበለ ግበር - ንኣብነት ኣየኖት ሰራሕተኛታት ብዛዕባ እቲ ጸብጸብ ክፈልጥዎ ከም ዘለዎም ከምኡ'ውን ነቶም ኣብኡ እተሳተፉ ቈልዑ ዝኹነ ይኹን ደገፍ ብጥንቃቄ ምምርማር
 - ማሕበራዊ መራኽቢታት ወረ ንምዝርጋሕን መንነት ግዳያት ኣብ ምቅላዕን እንታይ ጽልዋ ኹም ዘለዎ እስከ ንርኣ
- እቲ መንግስቲ [ንሰብ ሞያ ዕቑባ ዝኸውን ሓበሬታ ንምክፋል ዝሃበ ምኽረ](#) ሓበሬታ ንምክፋል 7 'ወርቃዊ ሕግታት' ዘጠቓለለ ከምኡ'ውን ነቶም ሓበሬታ ብዛዕባ ምክፋል ውሳኔ ክገብሩ ዘለዎም ሰራሕተኛታት ክድግፍ ኢዩ
- ሰራሕተኛታት ሓበሬታ ብዛዕባ ምክፋል ጥርጣረ እንተ ኣልይዎም ምስ DSL (ወይ ምክትል) ክዘራረቡ ኣለዎም
- ምስጢራዊነት ኣብዚ ፖሊሲ እዚ ኣብ ዓንቀጽ 15 ብዛዕባ ምሓዝ መዝገብ ከምኡ'ውን ኣብ መመላእታ ጽሑፍ 3 ኣብ ልዕሊ ሰራሕተኛታት እተፈጸመ ማህሰይቲ ዚገልጽ ክስታት እውን ተገሊጹ ኣሎ

7. ህስያ ኣፍልጦ ምሃብን ስጉምቲ ምውሳድን

ኩሎም ሰራሕተኛታት ንኹሉ ዓይነት ማህሰይቲ ሸለልትነት ምዝመዛን ከለልዩን ከለልዩን ክፈልጡን ትጽቢት ይግበረሎም ከምኡ'ውን

ንሓደ ቁልዓ ኣቐዲምካ ሓገዝ ከድሊ ከም ዝሽእል ንቐሓት ክኹኑ ኣለዎም፡-

- ስንኩል እዩ
- ፍሉይ ናይ ትምህርቲ ድሌት አለዎ (ሕጋዊ መደብ ትምህርቲ ጥዕናን ክንክንን (EHC) እንተ አልደዎም ወይ እንተ ዘይብሎም)
- መንእሰይ ሓላዪ እዩ
- ሓዘንተኛ እዩ
- ኣብ ጸረ-ማሕበረሰብ ወይ ገበናዊ ጠባይ ከም ዝስሕብ ምልክታት ዩርኢ እንተላይ ብዓዋሉን መስመራት አውራጃን እተወደበ ጉጅለታት ገበንን እና/ወይ ከቢድ ዓመጻ እንተላይ ብኻራ ዝፍጸም ገበን
- መብዛሕትኡ ግዜ ካብ ትምህርቲ ክንክን ወይ ካብ ገዛ ዝጠፍኡ/ዝጠፍኡ
- ዘመናዊ ባርነት ንግዲ ጸታዊ ወይ/ወይ ገበናዊ ምዝመዛ ኣብ ሓደጋ እዩ ዘሎ
- ናይ ምክልኻል ወይ ናይ ምዝመዛ ሓደጋ ኣብ ሓደጋ ተወድኦ
- ኣብ ኢንተርነት ጸገም ዘለዎን ዘይግቡእን ትሕዝቶ ምርኣይ (ንኣብነት ምስ ዓመጽ ዝተኣሳሰረ) ወይ ከኣ ኣብ ኢንተርነት ዘይግቡእ ርክብ ምምዕባል
- ኣብ ናይ ስድራቤት ኩነታት ንቕልዓ ብድሆታት ከምጽእ ከሎ ንኣብነት ሓሽሽን ኣልኮላዊ መስተን ምብዛሕ ናይ ዓበይቲ ኣእምሮአዊ ጥዕና ጸገማትን ዘቤታዊ ማህሰይቲ
- ሓሽሽ ወይ ኣልኮላዊ መስተ ምውሳድ
- ናይ ኣእምሮ ምዝንባል ይሳቐ ኣሎ
- ካብ ክንክን ናብ ስድራ-ቤቶም ተመሊሶም
- ከም ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ (ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ) ወይ ብግዲ መርዓ ዝኣመሰለ ኣብ ክብረት' እተመስረተ ማህሰይቲ ኣብ ሓደጋ ኣእትዩ ኣሎ
- ብውልቂ እተዓበዩ ቕልዓ እዩ
- ወላዲ ወይ ኣላዪ ኣብ ትሕቲ ቑጽጽር እንተ ኣልደዎ ወይ ከኣ ብወላዲ ዚበደል እንተ ተተንኪፉ
- ካብ ቤት ትምህርቲ ዘይወጽእ ወይ ከኣ ናይ ምሉእ ግዜ ትምህርቲ ዘይረኸበ እንተ ኹይኑ
- ኣብ ሓደጋ ወይ ኣብ ሓደጋ ዝወደቐ ወይ ንሓዋሩ እተወገደ

ስራሕተኛታት፣ ወለንተኛታትን ኣመሓደርቲን ናይ ዕቑባ ጉዳይ ኣብ ዝህልወሉ እዋን ነዚ ኣብ ታሕቲ ተዘርዚሩ ዘሎ ኣሰራርሓታት ክስዕቡ ኣለዎም።

ብኽብረትኩም ኣስተብህለሉ - ኣብዝን ኣብ ዝቕጽል ክፋላትን ንዝኹን ይኹን መወከሲ DSL "DSL (ወይ ምክትል DSL)" ማለት ክትወስዱ ኣሎካ።

7.1 ሓደ ቕልዓ እንተ ተሳቐዩ ወይ ኪጉድእ ዚኽእል እንተ ኹይኑ ወይ ከኣ ብኡንብኡ ኣብ ሓደጋ እንተ ኣተወ

ሓደ ቕልዓ ይሳቐ ወይ ጉድኣት የጋጥሞ ከም ዘሎ እንተ ኣሚንካ ወይ ከኣ ብኡንብኡ ኣብ ሓደጋ እንተ ኣሚንካ **ብኡንብኡ** ናብ ናይ ከባቢ ብዓል ስልጣን ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ ወይ ፖሊስ ተመሓላለፍ።**ዝኹን ሰብ መወከሲ ክህብ ይኽእል እዩ።**

ብቐጥታ ሪፈራል እንተ ኼንካ ብእተኻእለ መጠን ቀልጢፍካ ንDSL (ዓንቀጽ 5.2 ርክ) ንገሮ።

ናብ Brent Family Front Door ብቑጽሪ **020 8937 4300** ደውል ወይ ከኣ ናብ <https://www.brent.gov.uk/firmstep/forms/childrens-social-care-referral-form-for-professionals/> ኪድ

እቲ ቁልዓ ካብ ካልእ ናይቲ ከባቢ ብዓል ስልጣን እንተ ኹይኑ ብኽብረትካ ካብ ብረንት ዝመጹ እንተ ኹይኖም ንምፍላጥ ኣድራሻኦም ንምርግጋጽ ንማሕበራዊ ክንክን Brent Children's ሕተቶም። እንተ ዘይኹይኑ እቲ ቕልዓ ኣብ ኣየናይ ናይ ከባቢ ብዓል ስልጣን ከም ዚነብር ኪነግሩኻ እዮም።

ጉጅለ ዕቑባን ማሕበራዊ ስራሕን ካምደን ቁልዑ 020 7974 3317። ዌስትሚኒስተር ቁልዑ ዕቑባን

ማሕበራዊ ስራሕን ጉጅለ 020 7641 4000።

GOV.UK ናይ ከባቢኻ ቤት ምኽሪ ህስያ ቁልዑ ጸብጻብ ንምሃብ ውብ ሳይት፡- <https://www.gov.uk/report-child-abuse-to-local-council>

7.2 ሓደ ቈልዓ እንተ አገልገሉልካ

ሓደ ቈልዓ ብዛዕባ ድሕንነት ዚምልከት ጉዳይ እንተ ነገሩካ ከምዚ ዚስዕብ ክትገብር ኣሎካ፡-

- › ጽን ኢልካ ስማዕን እመኖምን ፡፡ ብናጻ ንኺዛረቡ ግዜ ሃበም፣ ቀንዲ ሕቶታት እውን ኣይትሕተቱ
- › ህድእ በል ከም እተጨነቐካ ወይ ከም እተበሳጩኻ ድማ ኣይተርኢ

- › ነቲ ጄልዓ ኪነግረካ ኸሎ ቅኑዕ ነገር ከም ዝገበረ ንገሮ። ኣቐዲሞም ኪነግሩኽ ኸም ዚግብኦም ኣይትንገሮም
- › ቀዲሉ እንታይ ከም ዜጋጥም እሞ ነዚ ሓበሬታ እዚ ኸተመሓላልፎ ኸም ዘሎካ ግለጽ። ምስጢር ኣይትሕዞ
- › ብእተኸለለ መጠን ቀልጢፍካ ነቲ ዝርርብካ ብቻላት እቲ ጄልዓ ጽሓፍ። ነቲ ጭብጥታት ጠቢቕካ ኣጽኒዕካ ኣይትፈርድ
- › ነቲ ጽሑፍ ፈሪምዎን ዕለት ኣመሓላልፎን እሞ ናብ DSL ኣመሓላልፎ። ከም ኣማራጺ ኣድላዪ እንተ ኹይኑ ብቐጥታ ናብ ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ ወይ ናብ ፖሊስ ብቐጥታ ተመሓላለፍ (7.1 ርእ) ከምኡ ኸም ዝገበረካ ድማ ብእተኸለለ መጠን ቀልጢፍካ ንDSL ንገሮ። ብዘይካ እዞም ሰባት እዚኣቶም በቲ ኣብ መስርሕ ዕቑባ ዚሳተፍ ዚምልከቶ ብዓል ስልጣን እንተ ዘይተነግሮም ነቲ ሓበሬታ ንኸልእ ኣይትግለጽ

ገሊኡም ቁልዑ ከምዚ ዚስዕብ ኪገብሩ ኸም ዚኸለሉ ኣይትረስዑ፡-

- › ንሓደ ሰብ ከም እተሃስዩ ይምዝምዝ ወይ ዕሽሽ ከም ዚብሎ ብኸመይ ከም እትነግሮ ድሉው ኩይኑ ኣይስምዓካን
- › ተመክሮኦም ጉዳኢ ምኃኑ ኣፍልጦ ኣይህቡሉን
- › ሕፍረት ውርደት ወይ ምፍርራህ ይስምዓካ ። እዚ ብምኽንያት ተኣፋፍነት፣ ስንክልና ጾታዊ ዝንባለ ወይ/ወይ ናይ ቋንቋ ዕንቅፋታት ክኸውን ይኸእል እዩ

ብዛዕባ ጄልዓ ዜተሓሳስበካ ነገር እንተ ኣልዩካ 'ናይ ሞያ ህንጥዮት' ካብ ምዝርራብን ምስ DSL ካብ ምዝርራብን ኪዓግተካ ዮብሉን።

7.3 ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ከም እተፈጸመ እንተ ፈሊጥካ ወይ ሓደ ተመሃራይ ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ሓደጋ ኸም ዘሎ እንተ ፈሊጥካ

ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ትምህርቲ ድሕንነት ከም ዘለዎም ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ "ብኸፊል ወይ ምሉእ ብምሉእ ናይ ግዳማዊ ብልዕቲ ደቂ ኣንስትዮ ወይ ካልእ ጉድኣት ኣብ ኣካላት ደቂ ኣንስትዮ ዜጠቓልል ኩሉ ኣሰራርሓታት" ዜጠቓልል ምኃኑ ገለጸ።

ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ዓባይ ብሪጣንያ ዘይሕጋዊ እዩ፣ ንነዊሕ እዋን ዚጸንሕን ጉዳእን ሳዕቤን ዘለዎ ዓይነት ማህሰይቲ ጄልዑ እዩ። 'ምቑራጽ ደቂ ኣንስትዮ' 'ግዝረት' ወይ 'ምጅማር' ተባሂሉ እውን ይፍለጥ።

ሓደ ተመሃራይ ድሮ ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ከም እተቓልዐ ዚሕብር ምልክታትን ሓደ ተመሃራይ ኣብ ሓደጋ ኸም ዘሎ ዚሕብር ረቕሒታትን ኣብ መመላእታ ጽሑፍ 4 ናይዚ ፖሊሲ ተዘርዚሩ ኣሎ።

ዝኹነ ይኹን መምህር፡-

- ትሕቲ 18 ዓመት ዝዕድሚኦ ጓል ኣብ ልዕሊኦ ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ከም እተፈጸመ ምስ ተነግሮ፣ ወይ
- ኣብ ትሕቲ 18 ዓመት ዝዕድሚኦ ጓል ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ከም እተፈጸመ ዝሕብር ኣካላዊ ምልክታት ይዕዘብ እቲ ተግባር ድማ ንኣካላዊ ወይ ኣእምሮኣዊ ጥዕና እታ ጓል ወይ ምስ ሕርሲ ወይ ሕርሲ ንእተተሓሓዘ ዕላማታት ኣድላዪ ኢዩ ኢሎም ዝኣምኑሉ ምኽንያት ዮብሎምን

ብዛዕባ እዚ ብውልቂ ናብ ፖሊስ ክትሕብር ኣሎካ። እዚ ግዴታዊ ሕጋዊ ግዴታ ኢዩ መምህራን ከኣ ነዚ ብዘይምፍጻምም ናይ ስነ-ስርዓት መቐጻዕቲ ክወርዶም ኢዩ።

ከይገልጹ ብንጹር እንተ ዘይተነገረዎም ብዛዕባ እቲ ጉዳይ ምስ DSL ክመደዮሎን ከም ኣድላይነቱ ድማ ነቲ ናይቲ ኸባቢ ሰብ ስልጣን ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ ክሳተፉ ኣለዎም።

ትሕቲ 18 ዓመት ዝዕድሚኡ ተመሃራይ ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ከም እተፈጸመ ምስ ፈለጠ ምስ DSL ክዘራረብ ከምኡውን ነቲ ኣብ ከባቢና ዘሎ ናይ ዕቑባ ኣሰራርሓ ክከታተል ኣለዎ።

እቲ ኣብ ላዕሊ እተጠቐሰ ናይ መምህራን ግዴታ ሓደ ተመሃራይ ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ሓደጋ ምስ ዝወድቐ ወይ ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ዝጠርጠር ግን ከኣ ከም እተፈጸመ ዘይፍለጥ ኩነታት ኣይዓዲን እዩ። ሰራሕተኛታት ንተመሃሮ ኪምርምሩ ዮብሎምን።

ሓደ ተመሃራይ ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ሓደጋ ከም ዘሎ ዝጠራጠር ወይ ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ከም እተፈጸመ ዝጠራጠር ዝኹነ ይኹን ኣባል ሰራሕተኛ ምስ DSL ክዘራረብን ነቲ ኣብ ከባቢና ዘሎ ናይ ዕቑባ ኣሰራርሓ ክስዕብን ኣለዎ።

7.4 ብዛዕባ ሓደ ጄልዓ ትጭነቕ እንተ ኼንካ (ሓደ ጄልዓ ይሳቐ ወይ ጉድኣት ከም ዜጋጥሞ ወይ ከኣ ብኡንብኡ ኣብ ሓደጋ ኸም ዘሎ ኣብ ክንዲ እትኣምን እዩ)

ኣብ ታሕቲ ዘሎ ስእሊ 1 ቅድሚ ዓንቀጽ 7.7 ብዛዕባ ድሕንነት ቁልዓ ዜተሓሳስበካ ነገር እንተ ኣልዩካ እንታይ ዓይነት ኣሰራርሓ ኸም ዜድልዩካ ዚሕብር እዩ።

ዚከአል እንተ ኹይኑ ፈለማ ምስ DSL ተዘራረብ እሞ ስጉምቲ ኸትወስድ ትኽእል ኢኻ።

ኣብ ፍሉይ ኮነታት DSL እንተ ዘይርከብ እዚ ግብእ ስጉምቲ ምውሳድ ኪደናጐ ይከብሩ። ምስ ሓደ ኣባል ላዕላዊ ጉጅለ መሪሕነት ተዘራረብ ከምኡውን/ወይ ካብ ናይቲ ኸባቢ ሰበ-ስልጣን ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ ምኽሪ ውሳድ። ኣብ ዝኾነ እዋን ካብ ናይ NSPCC ናይ ሓገዝ መስመር ብቑድ 0808 800 5000 ምኽሪ ክትሓትት ትኽእል ኢኻ። ብእተኸለለ መጠን ቀልጢፍካ ብዛዕባ እትወስድ ዝኹን ይኹን ስጉምታት ዝርዝር ሓበሬታ ምስ DSL ኣካፍል።

ኣድላዪ እንተ ኹይኑ ብቐጥታ ናብ ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ ብቐጥታ ናብ ናይቲ ኸባቢ ብዓል ስልጣን ተመሓላለፍ (ኣብ ታሕቲ ዘሎ 'ሪፈራል' ርክብ)። ዝኹን ይኹን ስጉምታት ብዝተኸለለ መጠን ቀልጢፍካ ምስ DSL ኣካፍል።

ኣቐዲምካ ገምጋም ሓገዝ

ኣቐዲምካ ናይ ሓገዝ ገምጋም ግብእ እንተ ኹይኑ DSL ብሓፈሻ ምስ ካልኣት ትካላት ብምትሕብባርን ከም ኣድላይነቱ ኣብ መንጎ ትካላት ገምጋም ኣብ ምድላውን ይመርሖ። ሰራሕተኛታት ንኸልኡት ትካላትን ክኢላታትን ኣብ ናይ መጀመርታ ገምጋም ሓገዝ ክድግፉ ክግደዱ ይኽእሉ እዮም፤ ኣብ ገሊኡ ኣጋጣሚታት ከኣ ከም ቀንዲ ሓኪም ኩይኖም ይገልግሉ።

ከም ክፍለ ናይቲ ከባቢ ምድላዊት መጠን ምስ ሕጋዊ መሻርኽቲ ዕቕብ ንዝተፈላለዩ ዓይነት ገምጋም ደረጃታት ክንመደዩን ክንሰማምዑን ኢና።

DSL ነቲ ጉዳይ ብቐጻሊ ኺምርምር እዩ፤ እቲ ቤት ትምህርቲ ድማ እቲ ኹነታት ዚመሓየሽ ዘሎ እንተ ዘይኹይኑ ናብ ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ ናይቲ ኸባቢ ሰበ-ስልጣን ኪመሓላለፍ ኪሓስብ እዩ። ናይ ጣልቃ ምእታው ግዜ ክቈጻጸርን ክምርመርን ኢዩ።

BRENT EARLY HELP TEAM:- <https://www.brent.gov.uk/children-young-people-and-families/support-for-parents-and-families/early-help-service#whatistheearlyhelpservice>

ሪፈራል

ነቲ ጉዳይ ናብ ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ ወይ ናብ ፖሊስ ከተመሓላልፎ ግብእ እንተ ኹይኑ DSL ነቲ ሪፈራል ወይ ኪድግፈካ እዩ።

ብቐጥታ ሪፈራል እንተ ገበርካ (ዓንቀጽ 7.1 ርክ) ብእተኸለለ መጠን ቀልጢፍካ ንDSL ክትነግሮ ኣሎካ።

እቲ ናይቲ ከባቢ ብዓል ስልጣን ኣብ ውሽጢ 1 ናይ ስራሕ መዓልቲ እንታይ ስጉምቲ ክወስድ ከም ዘለዎ ውሳኔ ይገብርን ነቲ ሪፈራል ዝገበረ ሰብ ድማ ውጽኢት ይነግሮ። እቲ ዲኤስኤል ወይ ነቲ ሪፈራል ዝገበረ ሰብ እዚ ሓበሬታ እንተ ዘይረኺቡ ምስቲ ናይቲ ኸባቢ ብዓል ስልጣን ክከታተልን ውጽኢቱ ብግብእ ከም እተመዝገበ ክረጋግጽን ኣለዎ።

ድሕሪ እቲ ሪፈራል ኮነታት እቲ ቁልዓ ዘይተመሓየሽ እንተ ኣይመስል እቲ DSL ወይ እቲ ሪፈራል ዝገበረ ሰብ ዜተሓሳስቦም ነገራት ከም እተፈትሑን ኮነታት እቲ ቁልዓ ኸም ዚመሓየሽን ንምርግጋጽ ኣብቲ ኸባቢ ዘሎ ኣሰራርሓ ኺሰዕብ ኣለዎ።

7.5 ብዛዕባ ጥሩፍነት ትጭነቕ እንተ ኹንካ

ሓደ ቁልዓ ዘይተሳቐየ ወይ ጉድኣት ኬጋጥሞ ዚኽእል እንተ ኹይኑ ወይ ከኣ ብኡንብኡ ኣብ ሓደጋ እንተ ኣሚቱ ብእተኸለለ መጠን ፈለማ ምስ DSL ተዘራረብ ።

ኣብ ፍሉይ ኮነታት DSL እንተ ዘይርከብ እዚ ግብእ ስጉምቲ ምውሳድ ኪደናጐ ይከብሩ። ምስ ሓደ ኣባል ላዕላዊ ጉጅለ መሪሕነት ተዘራረብ ወይ/ወይ ከኣ ካብ ናይቲ ከባቢ ሰበ-ስልጣን ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ ምኽሪ ሕተት። ኣድላዪ እንተ ኹይኑ ብቐጥታ ናብ ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ ብቐጥታ ናብ ናይቲ ኸባቢ ብዓል ስልጣን ተመሓላለፍ (ኣብ ላዕሊ ዘሎ 'ሪፈራል' ርክ)። ድሕሪ እቲ ሪፈራል ብእተኸለለ መጠን ቀልጢፍካ ንDSL ወይ ምክትል ኣፍልጦ።

ሻቕሎት ኣብ ዝህልዉሉ እዋን DSL መጠን ሓደጋ ኣብ ግምት ብምእታው ናብ ኣየናይ ትካል ከም ዝመሓላለፍ ይውስን። እዚ ድማ ፖሊስ ወይ [መትረብ](#) መንግስቲ ምስ ግብረ-ሽበራ ክሳተፍ ወይ ክድግፉ ዝኽእሉ ውልቀ-ሰባት ንምልላይን ንምድጋፍን ዘውጽኡ ፕሮግራም ወይ ከኣ ኣብቲ ኸባቢ ዝርከብ ናይ ቁልዑ ማሕበራዊ ክንክን ጉጅለ ዘጠቓልል ክኸውን ይኽእል ኢዩ።

ብተወሳኺ'ውን እቲ ቤት ትምህርቲ 020 7340 7264 ዝተባህለ ናይ ተሌፎን ናይ ሓገዝ መስመር ኣለዎ፤ ሰራሕተኛታት ቤት ትምህርትን ኣመሓደርትን ብዛዕባ ጥሩፍነት ንተመሃራይ ዘተሓሳስቦም ሻቕሎት ንምግላጽ ክድውሉሉ ይኽእሉ እዮም።

counter.extremism@education.gov.uk እውን ኢ-መይል ክትልእኽ ትኽእል ኢኻ። እዚ ኣብ ህጹጽ ኮነታት ከም ዘይውዕል ኣስተብህል።

ኣብ ህጹጽ ኮነታት ናብ 999 ደውሉ ወይ ከኣ ናብ ምስጢራዊ ጸረ-ግብረ-ሽበራ መስመር 0800 789 321 ደውሉ።

- ሓደ ሰብ ብኡንብኡ ኣብ ሓደጋ ኸም ዘሎ ጌርካ እዩ ዚሓስብ
- ሓደ ሰብ ምስ ሓደ ጥሩፍ ጉጅለ ኺሓብር ይሓስብ ከም ዘሎ ጌርካ እዩ ዚሓስብ

› ምስ ግብረ-ሸበራ እተተሓሓዘ ነገር ርኣዩ ወይ ስማዕ

7.6 ብዛዕባ ኣእምሮኣዊ ጥዕና ትጫነቕ እንተ ኼንካ

ጸገማት ኣእምሮኣዊ ጥዕና ኣብ ገለኡ ኣጋጣሚታት ሓደ ቈልዓ ማህሰይቲ ሸለልትነት ወይ ምዝመዛ ኸም እተሳቐየ ወይ ኣብ ሓደጋ ኸም ዘሎ ዚሕብር ምልክት ኪኸውን ይኽእል እዩ።

ሰራሕተኛታት ሓደ ቈልዓ ናይ ኣእምሮ ጥዕና ጸገም የጋጥሞ ወይ ናይ ምዕባይ ሓደጋ ከም ዘለዎ ዝሕብር ናይ ጠባይ ምልክታት ንቐሓት ክኹኑ ኢዮም።

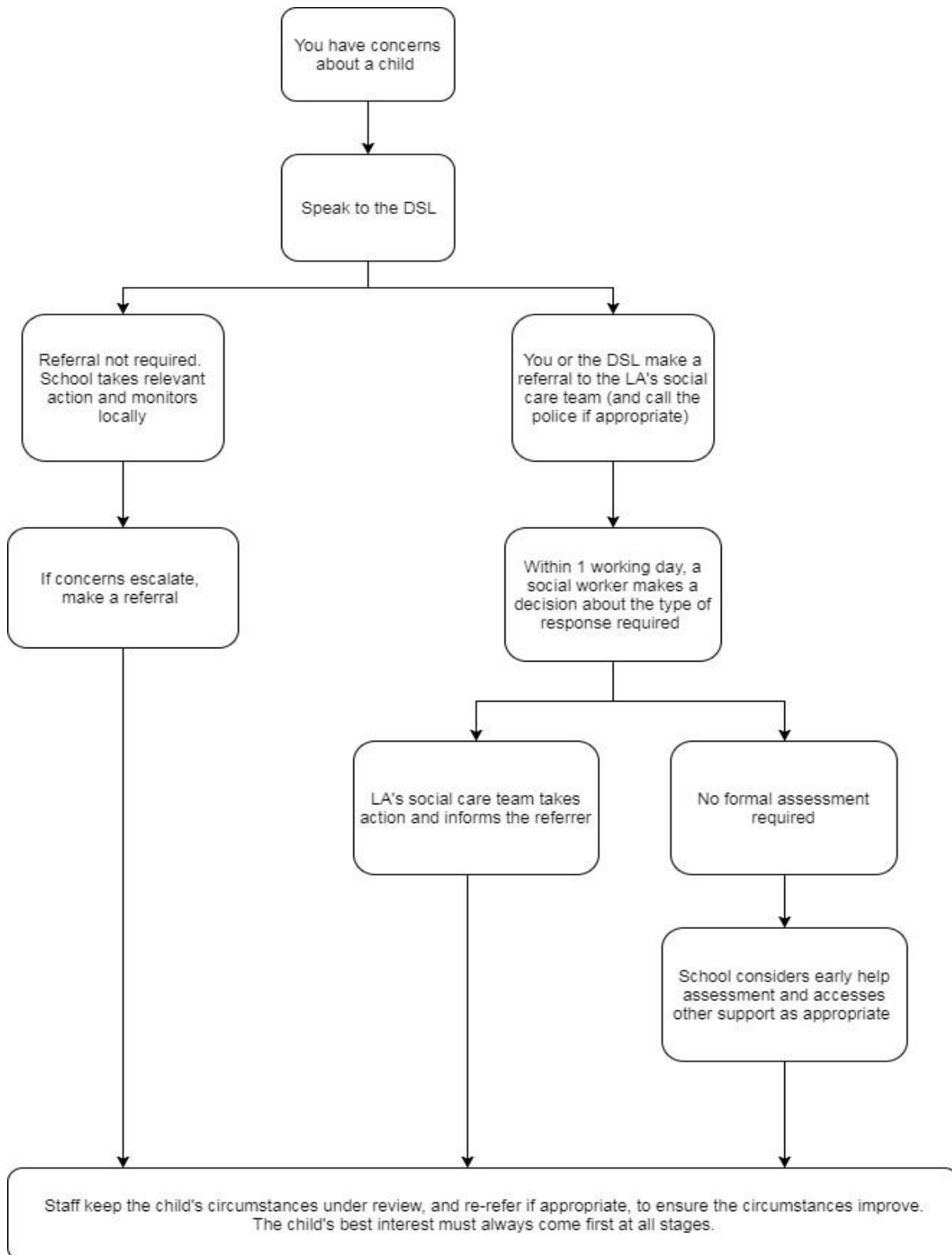
ብዛዕባ ሓደ ቈልዓ ናይ ኣእምሮ ጥዕና ሻቕሎት እንተ ኣልዩካ ነቲ ኣብ ዓንቀጽ 7.4 ዘሎ ስጉምታት ብምስዓብ ቅልጡፍ ስጉምቲ ውሰድ።

ናይ ኣእምሮ ጥዕና ሻቕሎት እንተ ኣልዩካ ንድሕንነት ዘተሓሳስብ ዘይኩነ እንተ ኼንካ ነቲ ስጉምቲ ንምስምማዕ ምስ DSL ተዘራረብ።

ናይ ኣእምሮ ጥዕና ሻቕሎት እንተ ኣልዩካ ንድሕንነት ዘተሓሳስብ ዘይኩነ እንተ ኼንካ ነቲ ስጉምቲ ንምስምማዕ ምስ DSL ተዘራረብ። እዚ ምስ ናይ ቤት ትምህርትና ቴራፒስት ወይ ናብ CAMHS ምምልላስ ዘጠቓልል ክኸውን ይኽእል እዩ።

ስእሊ 1፡- ብዛዕባ ድሕንነት ቈልዓ ዜተሓሰበካ እንተ ኹይኑ (ሓደ ቈልዓ ይሳቐ ወይ ጉድኣት ኬጋጥሞ ይኸእል እዩ ወይ ከኣ ብኡንብኡ ኣብ ሓደጋ ኸም ዘሎ ኣብ ክንዲ እትኣምን ኣሰራርሓ)

(መዘኻኸሪ – DSL ዘድርኩብ እንተኹይኑ እዚ ስጉምቲ ክደናጐ ዮብሉን። እንታይ ክትገብር ከም ዘሎካ ኣብ ዓንቀጽ 7.4 ርክብ።)

7.7 ብዛዕባ ሰራሕተኛ መምህር አቕሑ ወለንተኛ ወይ ኮንትራት ዜተሓሰበበ ነገር

ብዛዕባ ሓደ አባል ሰራሕተኛ (እንተላይ ናይ ቀረብ መምህር፣ ወለንተኛ ወይ ኮንትራት ክተር) ዜተሓሰበበኻ እንተ ኹይኑ ወይ ከኣ ብዛዕባ ሓደ አባል ሰራሕተኛ (እንተላይ መምህር ቀረብ፣ ወለንተኛ ወይ ኮንትራት ክተር) ንቄልዑ ጉድኣት ኬስዕብ ይኽእል እዩ ዚብል ክሲ እንተ ቐረቡ ብእተኸለለ መጠን ቀልጢፍኻ ምስ ርእሰ-መምህር ተዘራረብ። እቲ ዜተሓሰበበ ነገር / ኽስታት ብዛዕባ ርእሰ መምህር እንተ ኹይኑ ምስ ኣብ መንበር ኣመሓደርቲ ተዘራረብ።

እቲ ርእሰ-መምህርን/ኣብ መንበር ኣመሓደርቲ ኣድላዪ እንተ ኹይኑ ነቲ ኣብ መመላእታ ጽሑፍ 3 ተዘርዚሩ ዘሎ ኣሰራርሓ ይከታተል።

ብዛዕባ ሓደ አባል ሰራሕተኛ (እንተላይ ናይ ቀረብ መምህር፣ ወለንተኛ ወይ ኮንትራት ክተር) ዘተሓሰበበ ወይ ክሲ ናብ ርእሰ-መምህር ጸብጸብ ምሃብ ናይ ረብሓ ግጭት ከም ዘሎ እንተ ኣሚንካ ብቐጥታ ናብቲ ናይቲ ኽባቢ ብዓል ስልጣን (LADO) ሕብር።

ሓደ ውልቀ-ሰብ ወይ ውድብ ንህንጻ ቤት ትምህርቲ ንቄልዑ ንጥፈታት ንምክያድ ይጥቀሙ ከም ዝነበረ ዝገልጽ ክሲ እንተ ተቐቢልካ ከምቲ ኣብ ዝኹን ይኹን ናይ ዕቑባ ክሲ እትገብሮ ንLADO ብምሕባር ናይ ቤት ትምህርቲ ፖሊሲታትን ኣሰራርሓታትን ስዓብ።

ኣድላዪ ኣብ ዝኹነሉ እዋን እቲ ቤት ትምህርቲ ብዛዕባ እቲ ኽስታትን እተወስደ ስጉምታትን ኣብ ውሽጢ እቲ ኣድላዪ ግዜ ንኣፍስተድ ኪሕብሮ እዩ (ንዝያዳ ዝርዝር ሓበሬታ 3 ርክ)።

7.8 ኣብ ልዕሊ ኻልኣት ተመሃሮ ዝወረደ ግፍዒ

ቄልዑ ንመዛኑኦም ኪሃስዩ ኽም ዚኽእሉ ንፈልጥ ኢና። ህስያ ፈጹሙ ዕሽሽ ኣይብልን ወይ ከም "ዋዛ" "ሰሓቕ ጥራይ" ወይ "ክፍሊ ምዕባይ" ጌርካ ኣይርኣን እዩ፤ ከመይሲ እዚ ናብ ባህሊ ዘይቅቡል ጠባያትን ንተመሃሮ ሓደገኛ ሃዋሁን ኪመርሕ ይኽእል እዩ።

ብተወሳኺ'ውን ኣብ ልዕሊ ህጻናት ዝወርድ ጸታዊ ማህሰይቲ ኣፍልጦ ንህብ ኢና። ይኹን እምበር ኩሉ እቲ ኣብ ልዕሊ ቄልዑ ዚወርድ ማህሰይቲ ተቐባልነት የብሉን ኣርዚንካ ድማ ኪርክእ እዩ።

መብዛሕትኦም ተመሃሮ ንኻልኣት ተመሃሮ ዝጉድኡ ጉዳያት ኣብ ትሕቲ ፖሊሲ ጠባይ ቤት ትምህርትና ክተሓተ ኢዮም እንተኹን ግን እዚ ናይ ቄልዑ ዕቑባን ዕቑባን ፖሊሲ ንዝኹን ይኹን ናይ ዕቑባ ሻቕሎት ዘልዕል ክሲ ክውዕል ኢዩ። እዚ ድማ ነቲ እተኸሰሰ ጠባይ ዜጠቓልል ኪኸውን ይኽእል እዩ።

- ከቢድ ገበን ክኸውን ይኽእል እዩ
- ነቶም ኣብ ቤት ትምህርቲ ዘለዉ ተመሃሮ ኣብ ሓደጋ ኹእትዎም ይኽእል እዩ
- ዓመጸኛ እዩ
- ተመሃሮ ሓሽሽ ወይ ኣልኮላዊ መስተ ክወስዱ ይግደዱ
- ጸታዊ ምዝመዛ ጸታዊ ማህሰይቲ ወይ ጸታዊ ምሽጋር ዘጠቓልል ከም ዘይእሩም ምቅላዕ ጸታዊ መጥቃዕታት ጸታዊ መጥቃዕታት ወይ ጸታዊ ዘይግቡእ ስእልታት ወይ ቪድዮታት (እንተላይ ዕርቃንን ፍርቂ ዕርቃንን ምክፋል)

ብዛዕባ ህስያ ቄልዓ ዝያዳ ሓበሬታ እንተ ደሊኻ ኣብ መመላእታ ጽሑፍ 4 ርክ።

ሓደ ተመሃራይ ኣብ ልዕሊ ካልእ ተመሃራይ ህስያ ከም ዝፈጸመ ክሲ እንተ ኣቐረቡ

-

- ነቲ ኽሲ ኽትምዝገቦን ንDSL ክትነግሮን ኣሎካ ግናኽ ኣይትምርምሮ
- DSL ምስ ጉጅለ ማሕበራዊ ክንክን ቄልዑ ናይቲ ኽባቢ ስልጣን ክራኽብ ከምኡውን እቲ ኽሲ ገበናዊ ገበን ዘጠቓልል እንተ ኹይኑ ምስ ፖሊስ ክራኽብ ኢዩ
- DSL ንኹሎም እቶም ኣብኡ እተሳተፉ ቄልዑ (እንተላይ ግዳይ) እቲ ኽሲ እተዋህበ ቄልዓን ካልኣት እተጉድኡን) ምስ ሓደ ኣድላዪ እንተ ኹይኑ ኬዘራርብዎ ዚኽእሉ ስም ዘለዎ ሰብ ናይ ሓደጋ ገምጋምን ደገፍን መደብ ኬውጽእ እዩ። እዚ ድማ ናይ ቤት ትምህርቲ መጓዓዝያ ንግዳይ ወይ ገበነኛ ተባሂሉ እተኸሰሰ ተኣፋፊ ቦታ ጌርካ ምርኣይ ዘጠቓልል ኢዩ
- ኣድላዪ እንተ ኹይኑ DSL ምስ ኣገልግሎት ኣእምሮኣዊ ጥዕና ቄልዑን መንእሰያትን (CAMHS) ኪራኽብ እዩ

እቲ ፍጻሜ ገበናዊ ገበን እንተ ኹይኑ እሞ ኣብ ገበናዊ መስርሕ ምድንጓያት እንተ ኣጋጢሙ DSL ንቄልዑ ብምዕቃብን / ወይ ኣብ ልዕሊ እቲ ገበነኛ ዝኹን ይኹን ተግሳጽ ስጉምታት ብምውሳድን ምስ ፖሊስ (ከምኡ'ውን ምስ ካልኣት ትካላት) ብቐረባ ኺዓዩ እዩ። ብዛዕባ እቲ መርመራ ሕቶታት እንተ ኣልዩና ንፖሊስ ክንጥቀስ ኢና።

አብ ቤት ትምህርቲ ዚድግፍ ሃዋህው ምፍጣርን ንቈልዑ አብ ልዕሊ ቈልዑ ዚወርድ ማህሰይቲ ንምቕናስን

ንቈልዑ አብ ልዕሊ ቈልዑ ዚወርድ ማህሰይቲ ንምቕናስ ንጡፍ ስጉምቲ ምውሳድ ኣድላዪ ምዃኑ ኣፍልጦ ንህበሉ ከምኡውን ግዳያት ብዛዕባ ፍጻሞታት ጸብጻብ ኪህቡ ኽለዉ ምትእምማን ዚስምዖም ደገፍ ዚህብ ሃዋህው ምፍጣር ኣገዳሲ ምዃኑ ንፈልጦ ኢና።

ነዚ ንምፍጻም ከምዚ ዚስዕብ ክንገብር ኢና፡-

- አብ መንጎ መዛኑኽ ንዝኹነ ይኹን ዓይነት ዜዋርድ ወይ ጾታዊ ዘረባ ወይ ዘይግቡእ ጠባይ እንተላይ ጾታዊ ምስልታት ምሕታት ወይ ምልእኽ
- ብፍላይ ንእተፈለለዩ ጾታታት ንዝትንክፍ ጉዳያት ንቕሕ ኩን – ንኣብነት ንተመሃሮ ደቂ ኣንስትዮ ጾታዊ ወይ ቊጡዕ ምትንካፍ ወይ ምሓዝ ከምኡውን ኣብ ልዕሊ ኣወዳት ዝምልከት ዓይነት ዓመጽ ምጅማር ወይ ምጭናቕ
- ስርዓተ ትምህርትና ንተመሃሮ ብዛዕባ ግቡእ ጠባይን ስምምዕን ንምምሃር ከም ዝሕግዝ ኣረጋግጽ
- ተመሃሮ በቲ ናይ ጸብጻብ ስርዓታትና ተጠቂሞም ብዛዕባ ማህሰይቲ ብቐሊልን ብምትእምማንን ጸብጻብ ክህቡ ከም ዝኽእሉ ኣረጋግጽ (ከምቲ ኣብ ታሕቲ ኣብ ዓንቀጽ 7.10 ተገሊጹ ዘሎ)
- ሰራሕተኛታት ነቶም ግዳያት ኣርዚኖም ይርእይዎ ኽም ዘለዉ ኣረጋግጽ
- ፖሊሲታትን ኣሰራርሓታትን ስርዓተ ትምህርትን ብምምሕያሽ ክፍታሕ ዝኽእል ኣከባብያዊ ወይ ስርዓታዊ ጸገማት ከምልክት ዝኽእል ወይ ከኣ ኣብቲ ኽባቢ ምስ መሻርኽቲ ዕቑባ ክካፈል ዘለዎ ዝሰፍሐ ጉዳያት ዘንጸባርቑ ብዛዕባ ጾታዊ ዓመጽን / ወይ ምሽጋር ዝገልጽ ጸብጻባት ንቕሕ ኩን
- ንቈልዑ ብፍላይ ከኣ ጾታዊ ዓመጽ ብፍላይ ከኣ ምግሳስ ወይ መጥቃዕቲ ርእዮም እዮም። እቲ ግዳይ ገበነኛ ተባሂሉ እተኸሰሰ (ገበነኛታት) ከምኡውን ዝኹነ ይኹን መሰኻኽር ከም ዘይድንድኑ ወይ ከም ዘይሸግሩ ንምርግጽ ዝከኣለና ኹሉ ኽንገብር ኢና
- ብዛዕባ ጾታዊ ዓመጽን ምሽጋርን ጸብጻብ ድሕሪ ምቕራቡ ኣብ ውሽጢ ስድራ ቤት ዚወርድ ጉድኣትን ንኣሕዋትን ኣሓትን ዜድሊ ደገፍን ኣብ ግምት ኣእትዉ
- ሰራሕተኛታት ነዚ ዚስዕብ ንኺርድእዎ ስልጠና ኽም ዘለዎም ኣረጋግጽ፡-
 - ምልክታትን ምልክታትን ህስያ ቈልዑ ብኸመይ ከም እትፈልጡን ብኸመይ ከም እትፈልጡን ንጸብጻባት ምላሽ ከም እትህቡን ብኸመይ ከም እትፈልጡን
 - ኣብ ቤት ትምህርቲ ብዛዕባ ህስያ ቈልዑ ዚገልጽ ጸብጻብ እኳ እንተ ዘየለ እዚ ማለት ኣይኮነን - ሰራሕተኛታት "ኣብዚ ኼጋጥም ይኽእል እዩ" ዚብል ኣረኣእያ ኺህልዎም ኣለዎ
 - ብዛዕባ ድሕንነት ቈልዓ ዜተሓሳስበም ነገር እንተ ኣልደዎም ኪንገሮም ኣብ ክንዲ ዚጽበዩ ብኡንብኡ ስጉምቲ ኺወስዱ ኽም ዘለዎም እቶም ግዳያት ከኣ ኩሉ ሳዕ ቀጥታዊ ጸብጻብ ኪህቡ ኣይከእሉን እዮም። ንኣብነት፡
 - ቈልዑ ምልክታት ኬርእዩ ወይ ዓበይቲ ኼስተብህሉሉን ምላሽ ኪህቡሉን ተስፋ ብዚገብሩ መገዲ ኺገብሩ ይኽእሉ እዮም
 - ፈታዊኽ ጸብጻብ ኬቕርብ ይኽእል እዩ
 - ሓደ ኣባል ሰራሕተኛ ዝርርብ ኪሰምዕ ይኽእል እዩ
 - ጠባይ ሓደ ቈልዓ ገለ ጌጋ ኽም ዘሎ ዚሕብር ኪኸውን ይኽእል እዩ
 - ገሊኦም ቈልዑ ብምኽንያት ተኣፋፍነቶም ስንክልና ጾታኦም ዓሌቶም ወይ ጾታዊ ዝንባለኦም ንሓደ ሰብ ንኽነግርዎ ተወሳኺ ዕንቅፋታት ከጋጥሞም ይኽእል ኢዩ
 - ሓደ ተመሃራይ ንመዛኑኡ ዚጉድእ ምዃኑ እቲ ቈልዓ ባዕሉ ይሃስስ ከም ዘሎ ዚሕብር ምልክት ኪኸውን ይኽእል እዩ፤ እዚ ድማ ኣብ ትሕቲ እዚ ፖሊሲ እዚ ኽም ዚወድቕ ዚሕብር እዩ
 - ኣብ ልዕሊ ቈልዑ ዚወርድ ማህሰይቲ ኣብ ምክልኻልን ሓደ ቈልዓ ኣብ ሓደጋ ኼእትዎ ይኽእል እዩ ኢሎም ኣብ ዚኣምኑሉ እዋን ምላሽ ኣብ ምሃብ ዘለዎም ኣገዳሲ ግደ
 - ገለ ሻቕሎት እንተ ኣልደዎም ምስ DSL ክዘራረቡ ኣለዎም
 - እዚ ማሕበራዊ መራኽቢታት እዚ ኣብ ዝኹነ ይኹን ፍጻሞ ወይ እተኸሰሰ ፍጻሞ እንተላይ ኣብ መንጎ እቲ ግዳይ ገበነኛ ተባሂሉ እተኸሰሰ ሰብ ከምኡውን ካብ ክልቲኡ ወገን ዝመጹ ኣዕሩኽ ርክብ ኣብ ምፍጻም ግደ ኺህልዎ ይኽእል እዩ

DSL ኣብ ዝኹነ ይኹን ተግሳጽ ናይቲ ገበነኛ (ገበነኛታት) መሪሕ ግደ ክወስድ ኢዩ። ዝኹነ ይኹን ናይ ስነ-ስርዓት ስጉምታት ኣብ ሓደ

እዋን ደገፍ ክንህብ ኢና።

ካልእ መርመራታት ኣብ ዝካየዱ እዋን ናይ ስነ-ስርዓት ስፍራታት ክውሰዱ ይከኣል ኢዩ ንኣብነት ብፖሊስ። ካልእ ኣካል ንኣዲ ፍጻሜ ይምርምሮ ምህላዉ (ንባዕሉ) ቤት ትምህርትና ንኸይመጽእ ኣይዓግቶን እዩ

ብዛዕባ እቲ ዘጋጠመ ነገር ኣብ መደምደምታ ብምእታው መቐጻዕቲ ድማ ይውሰን። ነዚ ጉዳያት እዚ ኣብ ነፍሲ ወከፍ ጉዳይ ክንምርምሮ ኢና፡-

- ስጉምቲ ምውሳድ ነቲ መርመራ ወይ/ወይ ስዒቡ ዝቐረበ ክሲ ይጉድኡ - ነዚ ንምውሳን ምስ ፖሊስን / ወይ ናይቲ ኸባቢ ሰብ-ስልጣን ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ ክንራኽብ ኢና
- ናጻ መርመራ እናቐጸለ ኸሎ ብዛዕባ እቲ ዘጋጠመ ነገር ናይ ገዛእ ርእስና ኣረኣእያ ኸንረክብ ዘይምኽንያታዊ ወይ ዘይርትዓዊ ዚገብሮ ኹነታት ኣሎ

7.9 ናይ ምስሊ መግለጺ ናይ ምስሊ መግለጺ (← ወዲህው → → → → → → → → → →)

ንሓደ ፍጻሜ ምላሽ ክትህበሉ ኸለኻ ሓላፍነትካ

ብስምምዕ ወይ ብዘይ ስምምዕ ዕሩቕ ስእልታት/ቪድዮታት እንተላይ ናይ ሓሶት ስእልታት ብኮምፕዩተር እተዳለወ ስእሊ ወይ ቪድዮ ('ሴክስቲንግ' ወይ 'መንእሰያት ዘዳለዉዎ ጾታዊ ስእልታት' ተባሂሉ እውን ዚፍለጥ) ብኡንብኡ ናብ DSL ጸብጻብ ክትህብ ኣሎካ።

ከምዚ ዚስዕብ ክትገብር የብልካን፡-

- ነቲ ስእሊ ባዕልኻ ርኣዮ ቀዲሕካ ሕትመት ኣካፍል መኽዘን ወይ ኣቐምጦ ወይ ከኣ ንሓደ ተመሃራይ ከካፍሎ ወይ ከራግፎ ሕተቶ (ነቲ ስእሊ ብሃንደበት ርኢኻዮ እንተ ኚንካ ነዚ ናብ DSL ክትነግሮ ኣሎካ)
- ነቲ ስእሊ ደምስሶ ወይ ነቲ ተመሃራይ ኪድምስሶ ሕተቶ
- ነቶም ኣብቲ ፍጻሜ እተሳተፉ ተመሃራይ(ታት) ብዛዕባ እቲ ስእሊ ሓበሬታ ክገልጹ ሕተቶም (እዚ ሓላፍነት DSL እዩ)
- ብዛዕባ እቲ ፍጻሜ ሓበሬታ ምስ ካልኣት ኣባላት ሰራሕተኛታት ምስ ተመሃራይ(ታት) ወይ ምስ ካልኣት ወለድን / ወይ ኣለይቲ ሕሙማትን ኣካፍል
- ንዝኹነ ይኹን ኣብቲ ጉዳይ እተሳተፉ መንእሰያት ንምውቃስ ወይ ንምሕፋር ዝኹነ ይኹን ነገር ተዘረቡ ወይ ግበር

ነቲ ፍጻሜ ጸብጻብ ክትህብ ከም ዘሎካ ኸትገልጽሎም ኣሎካ ነቶም ተመሃሮ ድማ ካብ DSL ደገፍን ሓገዝን ከም ዚረኽቡ ከተረጋግጽሎም ኣሎካ።

ናይ መጀመርታ ገምጋም ኣኼባ

ድሕሪ ጸብጻብ ሓደ ፍጻሜ DSL ምስ ግቡእ ሰራሕተኛታት ቤት ትምህርቲ ናይ መጀመርታ ገምጋም ኣኼባ ክገብር ኢዩ - እዚ ነቲ ፍጻሜ ጸብጻብ ዝሃበ ሰራሕተኛን ነቲ ናይ ዕቑባ ሻቕሎት ዝምልከት ጉጅለ ዕቑባ ወይ መሪሕነት ዘጠቓልል ክኸውን ይኽእል ኢዩ። እዚ ኣኼባ እዚ ነቲ ናይ መጀመርታ መርትዖታት ኣብ ግምት ብምእታው ከምዚ ዚስዕብ ንምውሳን እዩ ዚዓዩ፡-

- ንተመሃሮ(ታት) ብኡንብኡ ሓደገኛ እንተ ኹይኑ
- ናብ ፖሊስን / ወይ ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑን ምልኣኽ እንተ ኣድለዩ
- ነቲ መንእሰይ ንምዕቓብ ነቲ ስእሊ (ስእልታት) ምርኣይ ኣድላዪ እንተ ኹይኑ (ኣብ መብዛሕትኡ ኣጋጣሚታት ስእልታት ወይ ቪድዮታት ኪርኣ የብሉን)
- እቲ ዝበለጸ መልሲ ንምውሳን እንታይ ተወሳኺ ሓበሬታ የድሊ
- እቲ ምስል(ታት) ብሰፊሑ ተዘርጊሑ እንተ ኹይኑ ወይ ከኣ ኣየኖት ኣገልግሎታትን መድረኻትን (እዚ ዘይፍለጥ ክኸውን ይኽእል ኢዩ)
- ስእልታት ወይ ቪድዮታት ካብ መሳርሒታት ወይ ካብ ኢንተርነት ኣገልግሎታት ንምጥፋእ ወይ ንምውጋድ ቅልጡፍ ስጉምቲ ኺውሰድ ኣለዎ
- ብዛዕባ እቶም ኣብኡ እተሳተፉ ተመሃሮ ኣብ ገምጋም ሓደጋ ጽልዋ ኺህልዎ ዚኽእል ዝኹነ ይኹን ኣገዳሲ ሓቅታት
- ምስ ካልእ ቤት ትምህርቲ ወይ ኮለጅ ወይ ውልቀ-ሰብ ክትራኽብ ምስ ዘድልዩካ
- ምስ ወለዲ ወይ ምስ ኣለይቲ ሕሙማት እቶም ኣብኡ እተሳተፉ ተመሃሮ ክትራኽብ እንተ ኚንካ (ኣብ መብዛሕትኡ ኣጋጣሚታት ወለድን ኣለይቲ ሕሙማትን ኪሳተፉ ኣለዎም)

DSL ብኡንብኡ ናብ ፖሊስን / ወይ ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑን ከምዚ ዝስዕብ እንተ ኹይኑ ይመሓላፍ፡-

- እቲ ፍጻሜ ምስ ሓደ ዓብዪ ሰብ እተተሓሓዘ እዩ። ሓደ ዓብዪ ሰብ ንሓደ ጄልዓ ወይ መንእሰይ ንምምዝማዝ ወይ ንምምዝማዝ ከም ቁልዓ መሲሉ እንተ ኣሲሉ እቲ ፍጻሜ ፈለግ ከም ቁልዓ ኣብ ልዕሊ ቁልዓ ዘጋጠመ ፍጻሜ ኪኸውን ይኽእል እዩ። ብዛዕባ ምግምጋም ዓበይቲ ፍጻሜታት ዝያዳ ሓበሬታ እንተ ደሊኻ ኣብ መመላእታ ጽሑፍ 4 ርኣ

- ሓደ መንጃሰይ ከም እተገደደ ወይ ከም እተሸልከለ ወይ ከኣ ብዛዕባ እቲ ናይ ስምምዕ ክእለቱ ሻቕሎት እንተ ኣልደዎ (ንኣብነት ብምክንያት SEN) ንምእማን ምክንያት ኣሎ
- እቲ DSL ብዛዕባ እቲ ስእልታት ወይ ቪድዮታት ዝፈልጦ ነገር እቲ ትሕዝቶ ንደረጃ ዕቤት እቲ መንጃሰይ ዘይተለምደ ወይ ዓመጽ ዝመልኦ ጾታዊ ተግባራት ከም ዘንጸባርቑ ይሕብር
- እቲ ስእልታት ጾታዊ ተግባራት ዜጠቓልል እዩ፣ ዝኹን ይኹን ኣብቲ ስእልታት ወይ ቪድዮታት ዘሎ ተመሃራይ ድማ ትሕቲ 13 ዓመት እዩ
- DSL ሓደ ተመሃራይ ዕሩቕን ፍርቂ ዕርቃንን ብምክፋል (ንኣብነት እቲ መንጃሰይ ርእሱ-ቕትለት ከም ዝፍጽም ወይ ገዛእ ርእሱ ዝጎድእ ኩይኑ የቕርብ) ብኡንብኡ ጉድኣት ከም ዝወርዶ ንክኣምን ምክንያት ኣለዎ

ዋላ ሓደ ኹብዚ ኣብ ላዕሊ ተጠቂሱ ዘሎ እንተ ዘይከውን DSL ምስ ርእሱ-መምህራንን ምስ ካልኣት ሰራሕተኛታትን ብምምክሻር ምስ ፖሊስ ወይ ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ ከይተሳተፈ ነቲ ፍጻሜ ምላሽ ኪህበሉ ኺውስን ይኸእል እዩ። እቲ ውሳኔ ምስቲ ኣብዚ ፖሊሲ እዚ ተዘርዚሩ ዘሎ ኣሰራርሓ ብምስምማዕ ኪውስን ኪምዝገብን እዩ።

ተወሳኺ ገምጋም ብዲኤስኤል

ኣብ ናይ መጀመርታ ደረጃ ገምጋም ናብ ፖሊስን / ወይ ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑን ከይምልከት ውሳኔ እንተ ተገደሩ DSL ነቲ ጭብጥታት ንምርግጋጽን ሓደጋታት ንምግምጋምን ተወሳኺ ገምጋም ይገብር ።

ምስቶም ኣብኡ እተሳተፉ ተመሃሮ ቃለ-መጠይቕ ኪገብሩ እዮም (ኣድላዪ እንተ ኹይኑ)።

ኣብ ዝኹን ይኹን እዋን እቲ መስርሕ ሓደ ተመሃራይ ከም እተጎድኦ ወይ ጉድኣት ከም ዘለዎ እንተ ኣተሓሳሲብካ ብኡንብኡ ናብ ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ ወይ ፖሊስ ይመሓለለፍ።

ንወለድ/ኣለይቲ ሕሙማት ምሕባር

DSL ንወለድን ኣለይቲ ሕሙማትን ኣብ መጀመርታ ደረጃ የፍልጦምን ኣብቲ መስርሕ ከም ዝሳተፉ ይገብሮምን፣ እዚ ኸኣ ነቲ ተመሃራይ ኣብ ሓደጋ ዘእቱ ምዃኑ ንምእማን ብቐዕ ምክንያት እንተ ዘየልዩ ኢዩ።

ንፖሊስ ጠቓስዎ

ሓደ ፍጻሜ ናብ ፖሊስ ምልኣኽ ኣድላዪ እንተ ኹይኑ እዚ ብ101 ብምድዋል እዩ ዚግበር።

ምቕዳሕ ፍጻሜታት

ኩሉ ዕሩቕን ፍርቂ ዕርቃን ናይ ምክፋል ፍጻሜታትን ምላሽ ንምሃብ እተገብረ ውሳኔታትን ኪምዝገብ እዩ። እቲ ኣብ ዓንቀጽ 14 ናይዚ ፖሊሲ ተዘርዚሩ ዘሎ ናይ መዝገብ ምድላዎት ነዚ ፍጻሜታት እዚ ንምምዝጋብ እውን ይውዕል እዩ።

ናይ ስርዓተ ትምህርቲ ሽፋን

ተመሃሮ ብዛዕባ እቲ ዕርቃንን ፍርቂ ዕሩቕን ከም ክፍሊ ርክባትና ጾታዊ ትምህርትን ናይ ኮምፕዩተር ፕሮግራማትን ናይ ኮምፕዩተር ፕሮግራማትን ብዛዕባ ምክፋል ዝምልከት ጉዳያት ይመሃሩ። እቲ ትምህርቲ ምስ ዕሩቕን ፍርቂ ዕርቃትን ብዚተሓሓዝ ነዚ ዚስዕብ የጠቓልል፡-

- እንታይ እዩ
- ከመይ ጌርካ እዩ ኺራኽብ ዚኸእል?
- ከምዚ ዝኣመሰለ ስእልታት ምሕታት ምትሕልላፍ ወይ ምቕራብ ዜምጽኦ ሳዕቤን እንተላይ ሃሳዪ ምስ ኩነ ምስ ዘይኩነ ከምኡውን ኣብ ኢንተርነት ጾታዊ ምሽጋር ኪቐጽር ከሎ
- ሕጋውነት ዚምልከት ጉዳያት
- ኣብ ስምዒትን ስምን ሰባት ናይ ምጉዳእ ሓደጋ ተመሃሮ

ንምቑጽጻር ዘድሊ ስትራተጂታትን ክእለታትን እውን ይመሃሩ እዮም፡-

- ከምዚ ዝኣመሰለ ስእልታት ንምቕራብ (ወይ ንምልኣኽ) ፍሉይ ጠለብ ወይ ጸቕጢ
- ከምዚ ዝኣመሰለ ስእልታት ምቕባል

እዚ ናይ ዕርቃን ፍርቂ ዕርቃንን ናይ ምክፋል ፖሊሲ ንተመሃሮ እውን ይካፈል በዚ ኸምዚ እቲ ቤት ትምህርቲ ሓደጋ ምስ ኣጋጠመ እንታይ ዓይነት መስርሕ ከም ዝስዕበ ይፈልጡ ኢዮም።

ኣመሃህራ ድሕንነትን ውጽኢታውን ትምህርቲ ንምሃብ ብሉጽ ልምዲ ይስዕብ እዩ፣ ገለ ኹብዚ ዚስዕብ እዩ፡-

- ዕቕባ ቐዳምነት ምሃብ

› ከብ ኣረኣእያ እቲ ጭልዓ

- › ምዕረብን ምርድዳሽን ምትብባዕ
- › ንቈልዑን መንእሰያትን ምሕጋዝን ምሕጋዝን
- › ፈጻሚ ኣይፈርህን ወይ ፈጻሚ ኣይፈርህን
- › ንግዳያት ናይ ወቕሳ ኣረኣጺቶ ብድሆ

7.10 ንተመሃሮና ዚኸውን ጸብጻብ ኪህብ ስርዓት

ናይ ድሕንነት ሻቕሎት ኣብ ዝህልወሉ እዋን እንታይ ስጉምቲ ኸም እንወስድን እንታይ ዓይነት ኣገልግሎታት ከም እንህብን ክንውስን ከለና ድሌትን ስምዒትን እቲ ቈልዓ ኣብ ግምት ከነእቱ ኢና።

ተመሃሮ ንዝኹን ይኹን ሻቕሎትን / ወይ ክስታት ጸብጻብ ንኸህቡን ድሕንነትን ምቕትን ከም ዝስምዖም ምግባር ኣድላዪ ምዃኑ ንፈልጥ ኢና።

ነዚ ንምፍጻም ከምዚ ኪስዕብ ክንገብር ኢና፡-

- › ተመሃሮ ብዛዕባ ማህሰይቲ ብምትእምማን ጸብጻብ ኪህቡሉ ዚኸእሉ ስርዓት ኣውጽእ
- › ናይ ጸብጻባት ስርዓታትና ብግብጽ ከም ዝስፋሕፍሕን ብቐሊሉ ዝርድኡን ንተመሃሮ ብቐሊሉ ክረኽቡዎ ዝኸእሉ ምዃኖም ኣረጋግጽ
- › ንተመሃሮ ዜተሓሳስቦም ነገራት ኣርዚኖም ከም ዚርእይዎን ርእይቶኦም ብደሓን ኪገልጹን ግብረ መልሲ ኺህቡን ከም ዚኸእሉ ንጹር ግበር
- › ተመሃሮ ብዛዕባ ዜተሓሳስቦም ነገራት ንዚምልከቶም ሰራሕተኛታት እንተላይ ንመምህራኖም ሓጋዚ መምህር ናይ ቤት ትምህርቲ ቴራፒስት (ዓበይቲ ተመሃሮ ኣብ እዋን ምሳሕ ዚኣትዉ) ወይ ኣባል ጉጅለ መሪሕነት ቤት ትምህርቲ ኺነግሩ ምትብባዕ ከም ዘለዎም ኣረጋግጽ።
- › ተመሃሮ ብPSHE ከምኡውን RSE ትምህርታት ኣቢሎም ነቲ ናይ ቤት ትምህርቲ ጸብጻብን ኣሰራርሓን ንሻቕሎቶም ንኸርድእዎ ዕድል ክወሃቦም ኢዩ
- › ተመሃሮ ዜተሓሳስቦም ነገራት ብDSL/ ምክትል DSL ስሩዕ ምክትታልን መርመራን ኪከታተሉ እዮም

8. ናይ ኢንተርነት ድሕንነትን ኣጠቓቕማ ተንቀሳቓሲ ተክኖሎጂን

ንቈልዑ ካብ ጉዳእን ዘይግብጽን ብኢንተርነት እተዳለወ ነገራት ምዕቓብ ኣድላዪ ምዃኑ ኣፍልጦ ንህበሉ ኢና፤ ተክኖሎጂ ድማ ኣብ ብዙሕ ጉዳያት ዕቑባን ድሕንነትን ኣገዳሲ ግደ ኸም ዘለዎ ንፈልጥ ኢና።

ነዚ ንምፍታሕ ቤት ትምህርትና ነዚ ኪስዕብ ዕላማ ኣለዎ፡-

- › ንተመሃሮ ሰራሕተኛታት ወለንተኛታትን ኣመሓደርትን ብኢንተርነት ድሕንነት ንምርግጋጽ ጽኑዕ ኣሰራርሓታት (እንተላይ ናይ ምጽራይን ምክትታልን ስርዓታት) ይሃሉኻ
- › ንብምሉኡ ማሕበረሰብ ቤት ትምህርቲ ብዛዕባ ድሕንነትን ሓላፍነት ኪስምዖን ኣጠቓቕማ ተክኖሎጂ እንተላይ ተንቀሳቓሲን ብልጥ ተክኖሎጂን ('ሞባይል ተሌፎን' ኢልና እንጽውዖ) ምዕቃብን ምምሃርን
- › ንመለእ ቤት ትምህርቲ ሞባይል ተሌፎን ንምጥቃም ዘኸእል ንጹር መምርሒ ምውጻእ
- › ኣድላዪ ኣብ ዝኹነሉ እዋን ንዝኹን ይኹን ፍጻሞታት ወይ ሻቕሎት ንምልላይን ጣልቃ ንምእታውን ንምውሳኽን ንጹር ሜላታት ምቕም

4 ኣገደስቲ ሓደጋታት

ኣብ ኢንተርነት ንድሕንነት እንጥቀመሉ ኣቀራርባ ነዞም ዝስዕቡ ሓደጋታት ኣብ ምፍታሕ እተመስረተ ኢዩ -

- › **ትሕዝቶ** – ከም ስእለ ጽዩፍ ናይ ሓሳት ዜና ዓሌትነት ጽልኢ ርእሰ-ምጉዳእ ርእሰ-ቕትለት ጸረ-ሴማዊነት ጥሩፍነትን ጥሩፍነትን ግጉይ ሓበሬታን ግጉይ ሓበሬታ (ናይ ሓሳት ዜና) ከምኡውን ክልሰ-ሓሳባት ውዲት ንዝኣመሰሉ ዘይሕጋዊያን ዘይግብጽ ወይ ጉዳኢ ትሕዝቶ ምቕላዕ።
- › **ርክብ** – ምስ ካልኣት ተጠቀምቲ ጉዳኢ ናይ ኢንተርነት ርክብ ምፍጻም ንኣብነት ጸቕጢ መዛኑ ንግዳዊ መወዓውዒ ከምኡውን ከም ቈልዑ ወይ መንእሰያት ኣምሲሎም ንጸታዊ ገበናዊ ገንዘባዊ ወይ ካልእ ዕላማታት ንምምዝማዝ ወይ ንምምዝማዝ ኢሎም ምስ ካልኣት ተጠቀምቲ ጉዳኢ ርክብ ምፍላጥ

- **አካይዳ** – ከም ግልጺ ስጋልታት ምድላው፣ ምልእኸን ምቕባልን (ንኣብነት ዕርቃንን ፍርቂ ዕርቃንን ወይ ስጋለ-ጽዩፍን ብስምምዕን ብዘይ ስምምዕ ምክፋል)፣ ከልእ ግልጺ ስጋልታት ምክፋልን ኣብ ኢንተርነት ምድንዳንን፣ ከምኡ'ውን
- **ንግዲ** – ከም ናይ ኢንተርነት ምጥላዕ ዘይግብእ ረክላማት ፊሺንግ እና/ወይ ገንዘባዊ ምትላል ዝኣመሰለ ሓደጋታት

ሸቶታትና ንምውቃዕን ነዚ ኣብ ላዕሊ ዘሉ ሓደጋታት ንምፍታሕ ከምዚ ዚስዕብ ክንገብር ኣሎና፦

- ንተመሃሮ ብዛዕባ ድሕንነት ኢንተርነት ከም ክፍሊ ስርዓተ ትምህርትና ምሃሮም፡፡ ንኣብነት፡
 - ማሕበራዊ መራኽቢታትን ኢንተርነትን ተክፍሎጅን ብደሓን ምጥቃም
 - ውልቃዊ ሓበሬታታት ብሕታዊ ምግባር
 - ኣብ ኢንተርነት ዘይቅቡል ጠባይ ብኸመይ ከም እትፈልጡ
 - ንዝኹነ ይኹን ናይ ሳይበር ምድንዳን ፍጻሞ ብኸመይ ጸብጸብ ከም እትህብ ተመሃሮ እንተላይ ግዳይ ዘይኩነስ ምስክር ኣብ ዝኹኑሉ ቦታ እውን ሓዊስካ ከምኡ ኪገብሩ ምትብባዕ ከም ዘለዎም የረጋግጽ
- ንሰራሕተኛታት ከም ክፍሊ መእተዊ ብዛዕባ ድሕንነት ኣጠቓቕማ ኢንተርነትን ኣብ ኢንተርነት ዕቑባ ዚምልከት ጉዳያትን እንተላይ ብዛዕባ ሳይበር ምድንዳን ኣብ ኢንተርነት ጥሩፍነት ዜስዕቦ ሓደጋታት ከምኡ'ውን ብዛዕባ ትጽቢታትን ግደን ሓላፍነታትን ኣብ ዙርያ ምጽራይን ምቑጽጻርን ስልጠና ምሃብ፡፡ ኩሎም ሰራሕተኛታት ከም ኣድላይነቱን እንተ ወሓደ ሓንሳእ ኣብ ነፍሲ ወከፍ ትምህርታዊ ዓመት ናይ ምሕዳስ ስልጠና ክወሃቦም ኢዩ
- ንወላድን ኣለይቲ ሕሙማትን ብዛዕባ ድሕንነት ኢንተርነት ብወብ ሳይትና ብቐጥታ ናብኦም እተላእከ መራኽቢታትን ምሽት ወለድን ምሃሮም፡፡ ብዛዕባ ድሕንነት ኢንተርነት ብኸመይ ከም ዜተሓሳስቦም ምእንቲ ኪፈልጡ ንጹር ኣሰራርሓታት ከነካፍሎም ኢና
- ሰራሕተኛታት ኣብ ኣጠቓቕማ ሞባይሎምን ካሜራኦምን ኣብ ልዕሊኦም እተገብረ ዝኹነ ይኹን ቀይድታት ከም ዚፈልጡ ኣረጋግጽ፡፡ ንኣብነት፦
 - ሰራሕተኛታት ናይ ገዛእ ርእሶም ጥቕሚ ኢሎም ናይ ብሕቲ ተሌፎኖም ናብ ቤት ትምህርቲ ኼምጽኡ ተፈቐዱሎም እዩ፣ ኩይኑ ግና ተመሃሮ ኣብ ዘይርከቡሉ እዋን ነዚ ኣጠቓቕማ እዚ ኣብ ዘይራኽቡሉ እዋን ኪድርብይዎ ይኸእሉ እዮም
 - ሰራሕተኛታት ኣብ ብሕታዊ ተሌፎኖም ወይ ካሜራታቶም ናይ ተመሃሮ ስጋሊ ወይ ቅዳሓት ኣይወስዱን እዮም
- ኩሎም ተመሃሮ ወለድ/ኣለይቲ ሕሙማት ሰራሕተኛታት ወለንተኛታት ከምኡ'ውን ኣመሓደርቲ ብዛዕባ ተቐባልነት ዘለዎ ኣጠቓቕማ ኢንተርነት ኣብ ቤት ትምህርቲ ብዛዕባ ኣጠቓቕማ ናይ ቤት ትምህርቲ ናይ ICT ስርዓታትን ኣጠቓቕማ ሞባይልን ብልጥ ተክፍሎጅን ዝገልጽ ስምምዕ ክፍርሙ ትጽቢት ከም ዝግበረሎም ኣፍልጡ ምሃብ
- ሓደ ተመሃራይ ነቲ ተቐባልነት ዘለዎ ኣጠቓቕማ ኢንተርነትን ሞባይልን ፖሊሲታትና እንተ ጥሒሱ እንታይ ዓይነት መቕጻዕቲ ኸም እንጥቀም ግለጽ
- ኩሎም ሰራሕተኛታት ተመሃሮን ወለድን ኣለይቲ ሕሙማትን ሰራሕተኛታት ተሌፎን ተመሃሮ ናይ ምንዳይ ስልጣን ከም ዘለዎም ከም ዝፈልጡ ኣረጋግጹ እዚ ድማ ኣብቲ DfE ብዛዕባ ምንዳይ ምምርማርን ምውሳድን መምርሒ ተገሊጹ ኣሎ
- ቈልዑ ነቶም 4 ቐንዲ ምድብ ሓደጋታት (ኣብ ላዕሊ እተገልጸ) ካብ ናይ ቤት ትምህርቲ ስርዓታት IT እተቐልዑ ንምግባር ድልዳል ናይ ምጽራይን ምቑጽጻርን ስርዓታት ኣተኣታተወ፡፡
- ነቲ ኣብ ቤት ትምህርትና ዜጋጥሞ ሓደጋታት ኣብ ግምት ብምእታው ብዜንጸባርቕ ዓመታዊ ገምጋም ሓደጋታት እተደገፈ ብዛዕባ ድሕንነት ኢንተርነት ዘሎና ኣቀራርባ ዓመታዊ ገምጋም ምግባር
- ንኹሎም ሰራሕተኛታት ብውጽኢታዊ መገዲ ንምዕቋብ ኣድላዪ ክእለትን ፍልጠትን ንምቕጻል እንተ ወሓደ ኣብ ዓመት ስሩዕ ናይ ዕቑባን ዕቑባ ቈልዑን እንተላይ ናይ ኢንተርነት ድሕንነት እዋናዊ ሓበሬታ ምሃብ
- ንፖሊሲ ዕቑባን ዕቑባን ቈልዑ እንተላይ ንድሕንነት ኢንተርነት በብዓመቱ ገምግም ከምኡ'ውን ኣሰራርሓታትን ኣወዓዕላታትን ኣዘውቲርካ ከም እተመሓየሽን ከም ዚምርመርን ኣረጋግጽ

እዚ ኸፍሊ እዚ ብዛዕባ ድሕንነት ኢንተርነትን ኣጠቓቕማ ሞባይል ተሌፎንን ዘሎና ኣቀራርባ ኣሕጽር ኣቢሉ ይገልጽ፡፡ ብዛዕባ ፖሊሲታት ቤት ትምህርትና ኣብዚ መዳያት እዚ ምሉእ ሓበሬታ እንተ ደሊኻ ብኸብረትኩም ኣብ ውብ ሳይትና ኪርከብ ዚከኣል ናይ ኢንተርነት ድሕንነት ፖሊሲናን ፖሊሲታት ሞባይል ተሌፎንን <https://www.marycps.brent.sch.uk/policies/>

8.1 አርቲፊሻል ኢንተለጀንስ (AI)

ጀነሬቲቭ አርቲፊሻል ኢንተለጀንስ (AI) መሳርሒታት ሕጂ አስፋሕፊሎን ብቅሊሉ ቪርብላል ዚካኣልን እዩ። ሰራሕተኛታት፣ ተመሃሮን ወለድን/አለይቲ ሕሙማትን ከም ቻትጂፒቲ ከምኡውን ጉግል ጀሚኒ ዝኣመሰሉ ኣመንጪ ቻትቦት ኣጸቢቑም ይፈልጥዎ ይኹኑ።

መባእታዊ ቤት ትምህርቲ ቅድስት ማርያም ካቶሊክ AI ብዙሕ ኣጠቓቕማ ኸም ዘለዎ ኣፍልጦ ይህበሉ እዩ፣ ገለ ኸብዚ ኸኣ ትምህርትን ትምህርትን ምምሕያሽ ከምኡውን ንተመሃሮ ንምዕቋብን ንምዕቋብን ምሕጋዝ። ይኹን እምበር AI ንማህሰይቲ (ንኣብነት ምድንዳንን ኣመለኸኽዓን) ከምኡውን/ወይ ንተመሃሮ ንጉዳኢ ትሕዝቶ ናይ ምቅላዕ ተኸእሎ ክህልዎ ይኽእል እዩ። ንኣብነት ብመልክዕ 'deepfakes' AI ናይ ሓቂ ዚመስል ስእልታት ኣውድዮ ወይ ቪድዮ ምትላል ንምፍጣር ይጥቀም።

መባእታዊ ቤት ትምህርቲ ቅድስት ማርያም ካቶሊክ ንዝኹነ ይኹን ኣጠቓቕማ AI ጉዳኢ ትሕዝቶ ንምእታው ወይ ንተመሃሮ ንምድንጋር ምስዚ ፖሊሲ እዚ ፖሊሲና AI ከምኡውን ጸረ-ምድንዳን ጠባይን ፖሊሲታት ብምስምማዕ ኪሕዞ እዩ። እዚ ድማ ኣብ ቤት ትምህርቲ እገዳ ምጥቃምን ምስ ወለዲ ምሕባርን ምዕያይን ዘጠቓልል ክኸውን ይኽእል እዩ።

ሰራሕተኛታት ገና ኣብ ዝማዕበሉ እዋን ናይ AI መሳርሒታት ምጥቃም ዘለዎ ሓደጋታት ክፈልጡ ኣለዎም ንዝኹነ ይኹን እቲ ቤት ትምህርቲ ዝጥቀሙሉ ሓደሽ መሳርሒ AI ናይ ሓደጋ ገምጋም ክገብሩ ኣለዎም።

9. ንወለዲ ወይ ንኣለይቲ ሕሙማት ምሕባር

ኣድላዪ ኣብ ዝኹነሉ እዋን ብዛዕባ ሓደ ቈልዓ ዜተሓሳስበና ነገራት ምስ ወለዲ ወይ ኣለይቲ ሕሙማት ክንመያየጡሉ ኢና። DSL መብዛሕትኡ ግዜ ጥርጣረ ወይ መግለጺ እንተ ኣጋጢሙ እዩ ዚገብር።

ካልኣት ሰራሕተኛታት ምስ DSL ድሕሪ ምምኽኻር ምስ ወለዲ ወይ ኣለይቲ ሕሙማት ብዛዕባ ዝኹነ ይኹን ሻቕሎት ጥራይ እዮም ዚዘራረቡ።

ንወለዲ ወይ ኣለይቲ ሕሙማት ምሕባር ነቲ ቈልዓ ዘለዎ ሓደጋ ከም ዚውስኽ እንተ ኣሚንና ነዚ ቕድሚ ምግባርና ምስ ጉጅለ ማሕበራዊ ክንክን ቈልዑ ናይቲ ኸባቢ ሰበ-ስልጣን ክንመያየጡሉ ኢና።

ኣብ ልዕሊ ኸልኣት ቈልዑ ህስያ ምስ ዚቐርብ ንወለዲ ወይ ንኣለይቲ ሕሙማት ኩሎም እዮም ኣብኡ እተሳተፉ ቈልዑ ነፍልጦም ኢና። ብዛዕባ እቲ ኣብቲ ጉዳይ እተሳተፈ ኸልእ ቈልዓ እንታይ ሓበሬታ ኸም እንህብን መዓስን ከም እንህበ ተጠንቂቕና ኸንጥብብ ኢና። ምስ ፖሊሲን / ወይ ናይቲ ኸባቢ ሰበ-ስልጣን ማሕበራዊ ክንክን ቈልዑ ክንሰርሕ ኢና ።

DSL ምስ ዝኹነ ይኹን ዚምልከቶም ትካላት (እዚ ኣብ ነፍሲ ወከፍ ጉዳይ ኪውሰን እዩ) ፦

- ምስ ወለዲ ወይ ኣለይቲ ሕሙማት ምስቲ ግዳይ ተራኽብ ንምዕቋብ እንታይ ይግበር ከም ዘሎ ንምምይያጥ ከምኡውን እንታይ ደገፍ ከም ዘድልዮምን እቲ ጸብጻብ ብኸመይ ከም ዝዕወትን ተረዳእካ
- ምስ ወለዲ ወይ ኣለይቲ ሕሙማት ተራኽብ ብዛዕባ ደገፍ ከምኡውን እንታይ ከም ዝጸልዎ ንምምይያጥ ንኣብነት ምስቲ ግዳይ ካብ ክፍሊ ምውጻእ ከምኡውን ንዝኹነ ይኹን ውሳኔ (ውሳኔታት) ምኽንያት(ታት) ንምምይያጥ ተመያየጦ

10. ፍሉይ ትምህርታዊ ድሌት ስንክልና ወይ ናይ ጥዕና ጸገማት ዘለዎም ተመሃሮ

SEND ወይ ገለ ናይ ጥዕና ጸገማት ዘለዎም ተመሃሮ ተወሳኺ ናይ ድሕንነት ብድሆታት ከጋጥሞም ከም ዝኽእል ንፈልጥ ኢና። ስንክልና ዘለዎም ቈልዑ ካብ መዛኑኦም ንላዕሊ ማህሰይቲ የጋጥሞም እዩ። ኣብዚ ጉጅለ እዚ ህስያ ምዝመዛን ሽለልትነትን ኣፍልጦ ንምሃብ ተወሳኺ ዕንቅፋታት ኪህሉ ይኽእል እዩ፣ ገለ ኸብዚ ዚስዕብ እዩ፦

- ከም ጠባይን ስምዒትን ጉድኣትን ዝኣመሰለ መሓበሪታት ህስያ ምስ ኩነታት እቲ ቈልዓ ዚተሓተዝ እዩ ዚብል ግምታት ተወሳኺ ምርምር ከይተገብረ
- ተመሃሮ ካብ ካልኣት ተመሃሮ ንላዕሊ ንመዛኑኦም ብጉጅለ ምፍልላይ ወይ ምድንዳን (እንተላይ ኣብ ጽልኢ እተመስረተ ምድንዳን) እተቐልዑ እዮም
- ናይ SEN፣ ስንክልና ወይ ገለ ናይ ጥዕና ጸገማት ዘለዎም ተመሃሮ ብደጋዊ ምልክታት ከየርኣዩ ብኸም ምድንዳን ዝኣመሰለ ጠባይ ዘይመጣጠን ጽልዋ ኺህልዎም ይኽእል እዩ
- ነዚ ብድሆታት እዚ ኣብ ምቑጽጻር ወይ ኣብ ምቑጽጻር ዘሎ ናይ ሓሳብ ንሓሳብ ምልውዋጥ ዕንቅፋታትን ጸገማትን
- ከግኒቲቭ ምርዳእ – ኣብ መንጎ ሓቅን ልቢ ወለድን ኣብ ኢንተርነት ዘሎ ትሕዝቶ ዘሎ ፍልልይ ክትርድኦ ዘይምኽኣልካ ድሕሪኡ ነቲ ኣብ ኣብያተ-ትምህርቲ ወይ ኮለጃት ዘሎ ትሕዝቶ/ጠባይ ምድጋም ወይ ከምኡ ምግባር ዘምጽኦ ሰዕቤን ምድጋም

ነዘም ተመሃሮ እዚኣቶም ተወሳኺ ፓስተራዊ ደገፍ ንህበም ኢና። እዚ ድማ ከምዚ ዚስዕብ የጠቓልል፦

- ስሩዕ ርክብን ምክትታልን
- ኣድላዪ ኣብ ዝኹነሉ እዋን ጣልቃ ምእታው ናይ ቤት ትምህርትና ቴራፒስት

ምስ ተመሃሮ SEND ዚተሓሓዝ ዝኹን ይኹን ማህሰይቲ ምስ DSL (ወይ ምክትል) ከምኡውን ምስ SENCO ጥብቂ ርክብ የድሊ።

11. ተመሃሮ ምስ ማሕበራዊ ሰራሕተኛ

ተመሃሮ ብምኽንያት ድሕንነት ወይ ድሕንነት ማሕበራዊ ሰራሕተኛ የድልዎም ይኸውን። ሓደ ጄልዓ ዜጋጥሞ ጸገማትን በሰላን ንተወሳኺ ጉድኣት እተቐልቡ ኪገብሮምን ኣብ ምእካብን ትምህርትን ጠባይን ኣእምሮኣዊ ጥዕናን ዕንቅፋታት ኪፈጥር ከም ዚኽእል ንፈልጥ ኢና።

DSLን ኩሎም ኣባላት ሰራሕተኛታትን ምስ ማሕበራዊ ሰራሕተኛታት ክሰርሑን ክድግፉን ኢዮም ንተኣፈፍቲ ቁልዑ ንምዕቓብ ክሕግዙ ኢዮም።

ሓደ ተመሃራይ ማሕበራዊ ሰራሕተኛ ኽም ዘለዎ ምስ እንፈልጥ DSL ኩሉ ሳዕ ነዚ ሓቂ እዚ ኣብ ግምት ብምእታው ዝኹን ይኹን ውሳኔ ንረብሓ ድሕንነትን ድሕንነትን ትምህርታዊ ውጽኢት እቲ ተመሃራይ ከም ዚግበር የረጋግጽ። ንኣብነት ብዛዕባ እዚ ዚስዕብ ውሳኔታት ይሕብር፡-

- ኣብ ዘይተፈቐደ ዘይምህላው ወይ ካብ ትምህርቲ ምውጻእ ፍሉጥ ሓደጋታት ኣብ ዝህልወሉ እዋን ምላሽ ምሃብ
- ናይ ጳጳሳትን / ወይ ትምህርታዊ ደገፍ

12. እቶም ኣቐዲሞም ዚከናኸንዎምን ዚከናኸንዎምን ቁልዑ

ሰራሕተኛታት ነቶም ዚከናኸንዎም ቁልዑን ኣቐዲሞም ዚከናኸኑ ቁልዑን ድሕንነት ንምሕላው ክእለትን ፍልጠትን ምርዳእን ከም ዘለዎም ከነረጋግጽ ኢና። ብፍላይ ነዚ ከነረጋግጽ ኢና፡-

- ግቡእ ሰራሕተኛታት ብዛዕባ ሕጋዊ ኹነታት ቁልዑ ብዛዕባ ሕጋዊ ኹነታት፣ ምስ ወለዲ ወይ ሓላፍነት ወለዲ ዘለዎም ርክብ ከምኡውን ብዛዕባ ክንክን መሰናድዎታት ኣድላዪ ሓበሬታ ኣለዎም
- DSL ብዛዕባ ማሕበራዊ ሰራሕተኛታት ቁልዑን ኣገደስቲ ሓላቂ ሽርቐል ኣብያተ ትምህርትን ዝርዝር ሓበሬታ ኣለዎ

ሱዛና ማርላንድ ዝስማ መምህር ሸይምና ንሳ ድማ ምስ ሕጋዊ መምርሒ ብምስምማዕ ነቶም ዚከናኸኑ ቁልዑን ኣቐዲሞም ዚከናኸንዎም ቁልዑን ትምህርታዊ ኣሳልጦ ናይ ምትብባዕ ሓላፍነት ኣለዋ።

እቲ እተመደበ መምህር ብግቡእ ዝሰልጠነ ከምኡውን ነቲ ግደ ንምፍጻም ብቐዕ ብቐዓትን ተመክሮን ኣለዎ።

ከም ክፍሊ እቲ እተመደበ መምህር ከምዚ ዚስዕብ ይገብር፡-

- ብዛዕባ እቶም ኣቐዲሞም ዚከናኸኑን ኣቐዲሞም ዚከናኸኑን ቁልዑ ዚምልከት ዝኹን ይኹን ናይ ድሕንነት ሻቕሎት ብቐልጡፍን ብውጽኢታውን መገዲ ምላሽ ከም ዚወሃቦም ንምርግጽ ምስ DSL ብቐረብ ምዕያይ
- ነቶም ዚከናኸኑን ኣቐዲሞም ዚከናኸኑን ቁልዑ ትምህርታዊ ኣሳልጦ ንምድንፋዕ ምስ ሓላቂ ሽርቐል ቤት ትምህርቲ ምዕያይ እንተላይ ንተመሃሮ ፕሪሚየም ከምኡውን ገንዘብ ነቶም ዚከናኸኑ ቁልዑ ንምሕጋዝን ኣብ ብሕታዊ መደባት ትምህርቶም እተገልጹ ድሌታት ንምምላእን ብኸመይ ብዝበለጸ መገዲ ኺውዕል ከም ዚኽእል ምይይጥ

13. ግብረ ሶዶማውያን ግብረ ሶዶማውያን ክልተ ጾታውያን ወይ ጾታውያን ሕቶታት ዘለዎም ተመሃሮ

እቲ ኣብ KCSIE 2025 ብዛዕባ ጾታ ዝሓትት ቁልዑ ዝገልጽ ክፍሊ እተመሓየሽ መምርሒ ክሳዕ ዝሕተም ገና ይምርመር ኣሎ።

እቶም ግብረ ሶዶማውያን ግብረ ሶዶማውያን ክልተ ጾታውያን ወይ ጾታውያን ሕቶታት (LGBTQ+) ዝኹኑ (ወይ ከም ዝኹኑ ዝቑጽሩ) ተመሃሮ ብኸልኦት ቁልዑ ዒላማ ክኹኑ ከም ዝኽእሉ ንፈልጥ ኢና (ኣብ ጾታ ወይ ጾታዊ ርክብ ተመርኩስካ ምድንዳን ብኸመይ ከም እንከላኽል ዝያዳ ዝርዝር ሓበሬታ ንምርካብ ናይ ጠባይ ፖሊሲና ርክ።)

LGBTQ+ ቁልዑ ሕማቕ ኣእምሮኣዊ ጥዕና ናይ ምርካብ ተኸእሎ ከም ዘለዎም እውን ንፈልጥ ኢና። ዝኹን ይኹን ዜተሓሳስቦ ነገር ናብ DSL ኪሕብር ኣለዎ። እቲ ቤት ትምህርቲ ምስ መራሒና ኣእምሮኣዊ ጥዕናን ምስ ናይ ቤት ትምህርትና ሕክምናዊ ኣገልግሎት (CCS) ብምትሕብባር እቲ ዝበለጸ መገዲ ደገፍ ንምውሳኔ ክዓዪ ኢዩ።

ስድራ ቤታት/ኣለይቲ ሕሙማት ንጾታ ዚሓትቱ ተመሃሮ ብዛዕባ ደገፍ ውሳኔ ኺገብሩ ኽለዉ ክኢኒካዊ ሓገዝን ምኽርን ኪደልዩ ምትብባዕ ኪወሃቦም ኣለዎ። እዚ ድማ ብዝተኸለለ መጠን ብዝተኸለለ መጠን ንቁልዑ ኣብ ዝጸንሓሉ እዋን ክግበር ኣለዎ።

ንጹታ ዚሓትት ተመሃራይ ክንድግፎ ኸለና ብዛዕባ ጽልዋ ማሕበራዊ መሰጋገሪ ገና ዘይተፈልጠ ነገራት ስለ ዘሎ ከምኡውን ሓደ ተመሃራይ ከም እተሓለለኸ ኣእምሮኣዊ ጥዕናን ስነ-ኣእምሮኣዊ ድሌታትን ከምኡውን ኣብ ገሊኡ ኣጋጣሚታት ኣውቲዝም እና/ወይ ኣቓልቦ ዚጉድል ሃይፐርኦክቲቪቲ ዲስኦርደር (ADHD) ዝኣመሰለ ዝሰፍሐ ተኣፋፍነት ኪህልዎ ይኽእል እዩ።

ምስ ወለዶም/ኣለይቲ ሕሙማት ብምትሕብባር (ብዘይካ ሳሕቲ እንተ ዘይኮይኑ ወለዲ / ኣለይቲ ሕሙማት ነቲ ተመሃራይ ከቢድ ጉድኣት ኬምጽእ ዚኽእል ሳሕቲ እንተ ዘይኮይኑ ንውልቃዊ ድሌቶም ኣብ ግምት ከነእቱ ኢና)። ብተወሳኺውን ዝኹነ ይኹን ክለኒካዊ ምኽሪ ከነጠቓልልን ከም ናይ ምድንዳን ሓደጋ ዝኣመሰለ ዝሰፍሐ ድኽመታት ብኸመይ ከም እንፈትሖ ኸንምርምር ኢና።

ቁልዑ ክፋት ክኹኑ ዝኽእሉ ትውክልቲ ዝግበረሎም ዓበይቲ ምስ ዘይብሎም ሓደጋታት ክውስኽ ይኽእል ኢዩ። ስለዚ ነቲ ዜጋጥሞም ተወሳኺ ዕንቅፋታት ንምቕናስን ተመሃሮ ብዛዕባ ዜተሓሳስቦም ነገራት ንኣባላት ሰራሕተኛታት ኪዛረቡሉ ወይ ኬካፍሉሉ ዚኽእሉ ባህሊ ንምፍጣርን ሸቶ ኣሎና።

14. ቅሬታታትን ሻቕሎትን ብዛዕባ ፖሊሲታት ዕቑባ ቤት ትምህርቲ

14.1 ኣብ ልዕሊ ሰራሕተኛታት ዝቐረበ ጥርግጥ

ኣብ ልዕሊ ሰራሕተኛታት ናይ ዕቑባ ቁልዑ ምርመራ ክግበረሎም ዝኽእል ጥርግጥ ብመሰረት እቲ ኣብ ልዕሊ ሰራሕተኛታት ዝቐረበ ማህሰይቲ ዝቐረበ ኸስታት ንምፍታሕ እንጥቀመሉ ኣሰራርሓ ኢዩ (መመላእታ ጽሑፍ 3 ርእ)።

14.2 ካልእ ቅሬታታት

ሓደ ተመሃራይ ወይ ወለዲ ኣብ ፈለማ ኣብ ድርኩኹት ዕቑባ ቁልዑ ዘይበጽሐ ተመሃራይ ብዛዕባ ሕማቕ ልምዲ ምስ ዘተሓሳስቦ ናይ ጥርግጥ ኣሰራርሓና ክስዕብ ኢዩ። ናይ ቅሬታ ፖሊሲና ኣብ መርበብ ሓበሬታ ቤት ትምህርቲ ክትረኽቡዎ ትኽእሉ ኢኹም <https://www.marycps.brent.sch.uk/policies/>

14.3 ፋጻ

ሰራሕተኛታት ከምኡ ኣብ ዘይገብሩሉ ሃዋህው ቁልዑ ሻቕሎት ከልዕሉ ትጽቢት ክግበረሎም ከም ዘይከእል ኣፍልጦ ይወሃቦ። እቲ ቤት ትምህርቲ ኩሎም ሰራሕተኛታት ብዛዕባ ኣረኣጃ ወይ ተግባራት መሳርሕቶም ሻቕሎት ኬልዕሉ ዘለዎም ግዴታ ኸም ዚፈልጡ ይረጋግጽ። ኣድላዪ እንተ ኹይኑ ምስ ርእሰ መምህር ወይ ምስ ኣብ መንበር ኣመሓዳሪ ቦርድ ኪዘራረቡ ኣለዎም።

እቲ ቤት ትምህርቲ ኣብ ውብ ሳይት እቲ ቤት ትምህርቲ ኺርከብ ዚከኣል ፍሉይ ናይ ሓበሬታ ፖሊሲ ኣለዎ፡- <https://www.marycps.brent.sch.uk/policies/>

15. መዝገብ ምሓዝ

ምስ መደባትና ብምስምማዕ መዛግብቲ ኸንሕዝ ኢና።

ኩሎም ናይ ዕቑባ ሻቕሎት፣ ምይይጥ፣ ውሳነታት፣ ውሳነታትን ምኽንያታት ናይዞም ውሳነታትን ብጽሑፍ ክምዝገብ ኣለዎ። እዚ ድማ ናብ ካልእ ትካል ከም ናይ ከባቢ ስልጣን ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ ወይ ፕሮግራም ምክልኻል ወዘተ ዝኣመሰሉ ናብ ካልእ ትካል ዝመሓላለፈሉ ወይ ዘይተገብረሉ ኣጋጣሚታት ዘጠቓልል ክኸውን ኣለዎ። ገለ ነገር ክትምዝግብ እንተ ኿ንካ እንተ ተጠራጢርካ ምስ DSL ተመያየጡሉ።

መዛግብቲ ነዚ ዚስዕብ ይጠቓልል፡-

- ንጹርን ሰፊሕን ጽማቕ ሓሳባት ናይቲ ሻቕሎት
- እቲ ሻቕሎት ብኸመይ ከም እተፈትሖን ብኸመይ ከም እተፈትሖን ዚገልጽ ዝርዝር ሓበሬታ
- ብዛዕባ ዝኹነ ይኹን እተወስደ ስጉምታት እተወስደ ውሳነታትን ውጽኢቱን መዘኻኸሪ

ሻቕሎትን መወከሲታትን ንነፍሲ ወከፍ ቁልዓ ኣብ ፍሉይ ፋይል ዕቑባ ቁልዑ ኪቐመጥ እዩ።

ዝኹነ ይኹን ምስጢራዊ ዘይኮነ መዛግብቲ ብቐሊሉ ኺርከብ ኪከኣልን ኪርከብ ይከኣልን እዩ። ምስጢራዊ ሓበሬታን መዛግብትን ብውሕስነት ክዕቀብ ኢዩ ነቶም ክርእይዎ መሰል ዘለዎም ወይ ክኢላታት ዘድልዮም ጥራይ ድማ ክርከብ ይከኣል እዩ።

ንውልቀ-ሰባት ዝምልከት ናይ ዕቑባ መዛግብቲ ካብ ቤት ትምህርቲ ምስ ወጹ ንእተወሰነ እዋን ክዕቀብ ኢዩ።

እቲ ቤት ትምህርቲ ብዛዕባ ድሕንነት ዜተሓሰበ ወይ ዝነበሮ ቈልዓ ናብ ካልእ ቤት ትምህርቲ እንተ ገዛዘ DSL ፋይሉ ዕቕባ ቈልዓ ብእተኻእለ መጠን ብቕልጡፍን ብውሕስነትን ካብቲ ቐንዲ ፋይል ተመሃራይ ተፈልዮም ከም ዚለእኽ የረጋግጽ።

እቲ ሓድሽ ቤት ትምህርቲ/ኮለጅ እቲ ቈልዓ ምስ መጻ ደገፍ ምእንቲ ኺህልዎ እዚ ኣብ ውሽጥኻ ኪኸውን ኣለዎ፡-

- **5 መዓልታት** ኣብ ውሽጢ ዓመት ወይ ኣብ ውሽጢ ሓደ መዓልቲ
- **ናይ መጀመርታ 5 መዓልታት** ሓድሽ ክፍለ-ግዜ

ብተወሳኺ እቲ ዜተሓሰበ ነገራት ኣገዳሲ ወይ እተሓላለኸ እንተ ኹይኑ ወይ/ወይ ማሕበራዊ ኣገልግሎታት እንተ ኣልዩ DSL ምስ DSL ናይቲ ተቐባሊ ቤት ትምህርቲ ይዘራረብ ንድሕንነት እቲ ቈልዓ ንምርግጋጽ ኣድላዪ ምድላዎት ንምግባር ድማ ግዜ ንክረኽቡ ዘኽእሎም ሓበሬታ ይህቡ።

ናይ ዕቕባ መዛግብቲ ብኤለክትሮኒካዊ ስርዓት ሲፒኤምኤስ ይምዝገብ።

ብተወሳኺ፡

- መመላእታ ጽሑፍ 2 ብፍላይ ብዛዕባ ምልምማድን ቅድሚ ጄጂራ ምቀጽጻርን ዝምልከት ፖሊሲና ይገልጽ
- መመላእታ ጽሑፍ 3 ብዛዕባ እቲ ኣብ ልዕሊ ሰራሕተኛታት እተፈጸመ ማህሰይቲ ዚገልጽ ክስታት ብዚምልከት ብዛዕባ ምዝገባ ፖሊሲና ይገልጽ

16. ስልጠና

16.1 ኩሎም ሰራሕተኛታት

ኩሎም ሰራሕተኛታት ነቲ ናይ ቤት ትምህርቲ ስርዓት ዕቕባን ሓላፍነቶምን ከም ዝርድእዎ ንምርግጋጽ ከምኡውን ምልክታት ህስያ ምዝመዛ ወይ ሸለልትነት ከለልዩ ኣብ መእተዊ ናይ ዕቕባን ዕቕባ ቈልዑን ስልጠና ክወስዱ ኢዮም።

እዚ ስልጠና እዚ ብስሩዕ ክመሓየሽ ኢዩ ከምዚ ዝስዕብ ክገብር ኢዩ፡-

- ከም ክፍሊ ናይ ብምሉኡ ቤት ትምህርቲ ዕቕባ ኣቀራርባ ከምኡውን ዝሰፍሐ ስልጠና ሰራሕተኛታት ከምኡውን መደብ ስርዓተ ትምህርቲ ጌርካ ክተሓዋወስ ከምኡውን ክምርመር
- ካብ 3 መሻርኽቲ እተዋህበ ምኽሪ ተሰማሚዕካ
- ኣብ ኢንተርነት ድሕንነት እንተላይ ብዛዕባ ትጽቢታትን ግደን ሓላፍነታትን ሰራሕተኛታት ኣብ ዙርያ ምጽራይን ምቀጽጻርን ምርዳእ ዘጠቓልል
- ንኩሎም መምህራን ዝጽበይዎ መዐቀኒታት ኣብ ግምት ኣእትዉ፡-
 - ጽቡቕን ድሕንነትን ዘለዎ ሃዋህዉ ንምርግጋጽ ኣካይዳ ብውጽኢታዊ መገዲ ምቀጽጻር
 - ንኩሎም ተመሃሮ ዘድልዮም ነገራት ብንጹር ምርዳእ

ኩሎም ሰራሕተኛታት ብዛዕባ እቲ መንግስቲ ዘውጽኦ ስትራተጂ ጸረ-ጥፋፍነት ምክልኻል ስልጠና ክወሃቦም ኢዩ እዚ ድማ ምስ ግብረ-ሽበራ ክሳተፉ ወይ ክድግፉ ዝኽእሉ ቈልዑ ንምልላይን ጥፋፋት ሓሳባት ንምቅዋምን ኢዩ።

ሰራሕተኛታት ከም ኣድላይነቱ ግን እንተ ውሓደ ኣብ ዓመት (ንኣብነት ብኢ-መይል ኢ-ቡለቲን ከምኡውን ብኣኼባታት ሰራሕተኛታት) ሓዊስካ ብዛዕባ ድሕንነት ኢንተርነት ስሩዕ ዕቕባን ዕቕባ ቈልዑን ክረኽቡ ኢዮም።

ብናይ ብሕቲ ፋይናንሳዊ ተበግሶ (PFI) ወይ ተመሳሳሊ ውዕል ዝወሃብ ኮንትራክተራት እውን ናይ ዕቕባ ስልጠና ክወሃቦም ኢዩ።

ኣድላዪ እንተ ኹይኑ ወለንተኛታት ግቡእ ስልጠና ኺወሃቦም እዩ።

16.2 DSL ከምኡውን ተወከልቲ

DSLን ተወከልትን እንተ ውሓደ ኣብ ነፍሲ ወከፍ 2 ዓመት ናይ ቈልዑ ዕቕባን ዕቕባን ስልጠና ክወስዱ እዮም።

ብተወሳኺ ፍልጠቶምን ክእለቶምን በብስሩዕ ግዜን እንተ ውሓደ ኣብ ዓመትን ከሓድሱ ኢዮም (ንኣብነት ብኤለክትሮኒካዊ ቡለቲን ምስ ካልኣት DSLs ምርኽብ ወይ ከኣ ግዜ ወሲዶም ናይ ዕቕባ ምዕባላታት ንምንባብን ንምግምጋምን)። ንሳቶም ወይ ዝኹን ይኹን ካልእ እተመደበ መሪሕነት ምክልኻል እውን ብዛዕባ ጥፋፍነትን ግብረ-ሽበራውን ስነ-ሓሳባት ሓዊስካ ዓሚቑ ናይ ምክልኻል ኣፍልጦ ስልጠና ክወስዱ ኢዮም።

16.3 አመሳደርቲ

ኩሎም አመሳደርቲ ብዛዕባ ዕቅዱን ዕቅዱን ጭልዑን (እንተላይ ድሕንነት አንላይን) ስልጠና ይወሃቦም እዚ ድማ አዘውቲሩ ይመሓየሹ። እዚ ድማ ነዚ ንምርግጋጽ እዩ፡-

- › ንዕዮኡም ንምፍጻም ዘድሊ ፍልጠትን ሓበሬታን ክህልዎምን ከም ስትራቴጂያዊ ብድሆታት ዝኣመሰለ ሓላፍነታቶም ክርድእዎ ኣለዎም
- › ናይ ዕቅዱን ፖሊሲታትን ኣሰራርሓታትን ውጽኢታዊ ምዃኑን ነቲ ቤት ትምህርቲ ንምሉእ ቤት ትምህርቲ ንምዕቃብ ድልዳል ኣቀራርባ ንኺቕርብ ከም ዚድግፍን ርግጻኛታት ክንከውን ንኺእል ኢና

ኣብ መንበር አመሳደርቲ ኣብ ልዕሊ ርእሰ-መምህር ማህሰይቲ ክሲ እንተ ቐረቡ ከም 'ኣካያዲ ጉዳይ' ከይኑ ክዓዩ ስለ ዝሕተት ነዚ ዕላማ እዚ ዝኸውን ክስታት ኣብ ምቑጽጻር ስልጠና ይወሃቦም።

16.4 ምልውዋጥ – ቃለ-መጠይቕ

እንተ ወሓደ 1 ሰብ ኣብ ቤት ትምህርቲ ንዝኹን ይኹን ቦታ ቃለ-መጠይቕ ዚገብር ሰብ ዝያዳ ድሕንነት ዘለዎ ናይ ምልውዋጥ ስልጠና ኺወስድ እዩ። እዚ ድማ ብውሑዱ ንትሕዝቶ እቲ ንጭልዑ ኣብ ትምህርቲ ድሕንነት ምሕላው ዘጠቓልል ከምኡውን ምስቲ ኣብቲ ኸባቢ ዘሎ ኣሰራርሓ ዕቅዱን ዝሰማማዕ ክኸውን ኢዩ።

ብዛዕባ ድሕንነት ዘለዎ ናይ ምልኣኽ ኣሰራርሓታትና ዝያዳ ሓበሬታ ንምርካብ ኣብ መመላእታ ጽሑፍ 2 ናይዚ ፖሊሲ ናይ።

16.5 ምስ ተመሃሮን ስድራ ቤታትን ርክብ ዘለዎም ሰራሕተኛታት

ኩሎም ምስ ጭልዑን ስድራ ቤታትን ርክብ ዘለዎም ሰራሕተኛታት ደገፍን ስልጠናን ስልጠናን ዚህቦም ንረብሓታት ጭልዑ ዜተባብዕን ብዛዕባ ተኣፋፊ ጉዳያት ምስጢራዊ ምይይጥ ንኺገብሩ ዜኽእሎም ቑጽጽር ኪህልዎም እዩ።

17. ናይ ምቑጽጻር ምድላዎት

እዚ ፖሊሲ እዚ በብዓመቱ **ብNDSL ክምርመር ኢዩ።** ኣብ ነፍሲ ወከፍ ገምጋም ምሉእ አመሓዳሪ ቦርድ ኪጸድቕ እዩ።

18. ምስ ካልኣት ፖሊሲታት ምትእስሳር

እዚ ፖሊሲ እዚ ምስ እዞም ዝስዕቡ ፖሊሲታትን ኣሰራርሓታትን ይተኣሳሰር

- › ጠባይ
- › ኮድ ኣካይዳ ሰራሕተኛታት
- › ቅሬታታት
- › ጥዕናን ድሕንነትን
- › ተኣከብቲ
- › ድሕንነት ኢንተርኔት
- › ሞባይል ተሌፎን ምጥቃም
- › ማዕርነት
- › ርክባትን ጸታዊ ትምህርትን
- › ቀዳማይ ረድኤት
- › ስርዓተ ትምህርቲ
- › ንጭልዑ ዚከፍኹን ዚከፍኹን ተመሃሮ እተመደበ መምህር
- › ናይ ብሕቲ ምልክታታት
- › ኣርቲፊሻል ኢንተለጀንስ ፖሊሲ

እዚ መመላእታ ጽሑፍ እዚ ኣብቲ ክፍሊ ትምህርቲ ዘውጽኦ ሕጋዊ መምርሒ እተመስረተ እዩ፤ እዚ ድማ ንቈልዑ ኣብ ትምህርቲ ድሕንነት ምሕላው እዩ።

መመላእታ ጽሑፍ 1፡- ዓይነታት ማህሰይቲ

ህስያ እንተላይ ሸለልትነት ከምኡውን ዕቑባ ዚምልከት ጉዳያት ሳሕቲ እንተ ዘይከውኑ ብ1 መግለጺ ወይ ምልክት ኪሸፈን ዚኽእል ንበይኑ ፍጻሞታት እዩ። ኣብ መብዛሕትኡ ኣጋጣሚታት ብተሕ ጉዳያት ይጋጮ እዩ።

ኣካላዊ ማህሰይቲ ምውቃዕ ምንቅጥቃጥ ምድርባይ ምምራዝ ምንዳድ ወይ ምንዳድ ምጥሓል ምሕንቃቕ ወይ ብኸልእ መገዲ ኣካላዊ ጉድኣት ምውራድ ዘጠቓልል ክኸውን ይኽእል እዩ። ሓደ ወላዲ ወይ ኣላዪ ሕሙማት ምልክታት ሕማም ኣብ ውሉድ ምስ ዚፈጥር ወይ ደይመደይ ኢሉ ሕማም ኬለዓዕል ከሎ እውን ኣካላዊ ጉድኣት ኬጋጥም ይኽእል እዩ።

ስምዒታዊ ማህሰይቲ ማለት ኣብ ስምዒታዊ ዕቤት እቲ ቈልዓ ኸቢድን ኣሉታውን ጽልዋ ዜምጽእ ቀጻሊ ስምዒታዊ ማህሰይቲ እዩ። እተወሰነ ደረጃ ስምዒታዊ ማህሰይቲ ኣብ ኩሉ ዓይነት ማህሰይቲ ቈልዓ የጠቓልል እኪ እንተ ኹን ንበይኑ ግን ኬጋጥም ይኽእል እዩ።

ስምዒታዊ ማህሰይቲ ነዚ ዚስዕብ ኬጠቓልል ይኽእል እዩ፡-

- ንሓደ ቈልዓ ዋጋ ኸም ዘይብሉ ወይ ከም ዘይፍቶ ብቐዕ ከም ዘይኩን ወይ ከኣ ዋጋ ኸም ዘለዎ ንኸልእ ሰብ ዜድልዮ ነገራት ክሳብ ዜማልእ ጥራይ ምንጋር
- ነቲ ቈልዓ ርእይቶኡ ንኺገልጽ ኣጋጣሚ ዘይምሃብ ኩነ ኢልካ ስቕ ምባል ወይ ከኣ በቲ ዚዛረብዎ ወይ ብኸመይ ከም ዚረዳዳእ 'የላግጽ'
- ዕድመ ወይ ዕቤት ዘይግቡእ ትጽቢታት ኣብ ቈልዑ ይወርድ። እዚ ኸኣ ካብ ናይ ሓደ ቈልዓ ናይ ምዕባይ ክእለት ንላዕሊ ዝኹን ምትሕንፋጽ ከምኡውን ካብ መጠን ንላዕሊ ምክልኻልን ናይ ዳህሳስን ምምሃርን ደረት ምግባር ወይ ከኣ እቲ ቈልዓ ኣብ ንቡር ማሕበራዊ ርክባት ንኺይሳተፍ ምክልኻል ዘጠቓልል ክኸውን ይኽእል ኢዩ
- ናይ ካልእ ሰብ ግፍዒ ምርኣይ ወይ ምስማዕ
- ከቢድ ምድንዳን (እንተላይ ብኢንተርነት ዚግበር ምድንዳን) ቈልዑ ብተደጋጋሚ ኸም ዚፈርሁ ወይ ኣብ ሓደጋ ኸም ዚወድቁ ዚገብሮም ወይ ከኣ ንቈልዑ ምዝመዛ ወይ ብልሽውና

ጾታዊ ማህሰይቲ ንሓደ ቈልዓ ወይ መንእሰይ ኣብ ጾታዊ ንጥፈታት ንኸሳተፍ ምግዳድ ወይ ምስዳዕ የጠቓልል እቲ ቈልዓ እንታይ ይግበር ከም ዘሎ ይፈልጥ ይኹን ኣይኹን ብዘየገድስ ናይ ግድን ልዑል ደረጃ ዓመጽ ዘጠቓልል ኣይከውንን። እቲ ንጥፈታት ከምዚ ዚስዕብ ኬጠቓልል ይኽእል እዩ፡-

- ኣካላዊ ምትንኻፍ እንተላይ ብጣልቃ ብምእታው መጥቃዕቲ (ንኣብነት ምግሳስ ወይ ብኣፍ ዚግበር ጾታዊ ርክብ) ወይ ከኣ ከም ግብረ-ሕቡእ ምስዓም ምሕጻብ ከምኡውን ካብ ክዳውንቲ ወጻኢ ምትንኻፍ ዝኣመሰለ ዘይምእታው
- ከም ንቈልዑ ጾታዊ ስእልታት ኣብ ምርኣይ ወይ ኣብ ምድላው ጾታዊ ንጥፈታት ምርኣይ ንቈልዑ ጾታዊ ርክብ ዘይግቡእ ጠባይ ንኸገብሩ ምትብባዕ ወይ ከኣ ንቈልዓ ንህስያ ንምድላው (ብኢንተርነት እውን ሓዊስካ) ዝኣመሰለ ምትሕብባር ዝኣመሰለ ምትንኻፍ ዘይብሉ ንጥፈታት

ጾታዊ ማህሰይቲ በቶም ዓበይቲ ደቂ ተባዕትዮ ጥራይ ኣይከውንን ዚፍጸም። ደቂ ኣንስትዮ እውን ልክዕ ከም ካልኣት ቈልዑ ጾታዊ ማህሰይቲ ኺፍጽማ ይኽእሉ እዮን።

ሸለልትነት ማለት ነቲ ቈልዓ መሰረታዊ ኣካላውን ስነ-ኣእምሮኣውን ድሌታት ብቐጻሊ ዘይምምላእ ማለት እዩ፤ እዚ ኸኣ ንጥዕና ወይ ዕቤት እቲ ቈልዓ ኸቢድ ጉድኣት ኬምጽእ ይኽእል እዩ። ኣብ እዋን ጥንሲ ሸለልትነት ብሰንኪ ምውሳድ ኣይ ሓሸሽ ኬጋጥም ይኽእል እዩ።

ሓደ ቈልዓ ሓንሳእ ምስ ተወልደ ሸለልትነት ሓደ ወላዲ ወይ ኣላዪ ነዚ ዚስዕብ ዘይምግባር ኬጠቓልል ይኽእል እዩ፡-

- እኹል ምግብን ክዳንን መጽለልን ምሃብ (እንተላይ ካብ ገዛ ምውጻእ ወይ ምሕዳግ)
- ንቈልዓ ኸብ ኣካላውን ስምዒታውን ጉድኣት ወይ ሓደጋ ኣዕቑብ
- ብቐዕ ቍጽጽር ምግባር (እንተላይ ዘይግቡእ ክንክን ምግባር)
- ግቡእ ሕክምናዊ ክንክን ወይ ክንክን ምርከብ

ነቲ ቈልዓ ዜድልዮ መሰረታዊ ስምዒታዊ ነገራት ዕሽሽ ምባል ወይ ምላሽ ዘይምሃብ እውን ኬጠቓልል ኪኸውን ይኽእል እዩ ።

ዝያዳ ድሕንነት ዘለዎ ናይ ምልውዋጥ ፖሊሲ

እቲ ኣብ ታሕቲ ተዘርዚሩ ዘሎ ናይ ምልውዋጥ ስጉምታት ኣብ 3ይ ክፋል ናይ ቁልዑ ድሕንነት ኣብ ትምህርቲ 2025 እተመስረተ እዩ።

ናይ ምልውዋጥን ምምራጽን መስርሕ

ብቑዓት ሰባት ከም እንቑጽር ንምርግጋጽ እቶም ምስ ቁልዑ ዚሰርሑ ሰራሕተኛታት ኣብ ምቑጽጻርን ምስራሕን ዚሳተፉ ግቡእ ድሕንነት ዘለዎ ናይ ምልውዋጥ ስልጠና ኽም ዝረኽቡ ኽነረጋግጽ ኢና።

ንድሕንነት ቁልዑ ንምዕቃብን ንምድንፋዕን ቁራጽነት ከም ዝገበርና ንምርግጋጽ ኣብ እዋን ምቑጽጻርን ምምራጽን ነዚ ዚስዕብ ስጉምታት ወሲድና ኢና።

መወዓውዒ

ኣብ መወዓውዒ ግደ ኽነቕርብ ከለና ብንጹር ክንገልጽ ኢና፡-

- ቤት ትምህርትና ንድሕንነት ቁልዑ ንምዕቃብን ንምድንፋዕን ዝገበረኹ ቁራጽነት
- እዚ ናይ ዕቑባ መርመራ ክግበር ኢዩ
- ናይ ዕቑባ ብቑዓታትን ሓላፍነታትን ናይቲ ግደ ንኣብነት እቲ ግደ ምስ ቁልዑ ዘለዎ ርክብ ክሳብ ክንደይ ከም ዘጠቓልል
- እቲ ግደ ካብ ሕጊ ተሓድሶ ገበነኛታት 1974 ከምኡውን ካብ ናይ ፍልይ ዝበለ ትእዛዝ 1975 2013 ከምኡውን 2020 እተገብረ ምትዕርራያት ናጻ እንተ ኹይኑ ወይ እንተ ዘይኹይኑ እቲ ግደ ናጻ እንተ ኹይኑ ገለ እተጠቐመ ፍርድን መጠንቀቓታትን 'ዕቑባ' ስለ ዝኹነ ክግለጽ ኣዩድልዮን ኢዩ እንተ ተገሊጹ ድማ ኣብ ግምት ከነእቱ ኣይንኸእልን ኢና

ናይ መመልከቲ ፎርም

ናይ መመልከቲ ፎርማትና ከምዚ ዚስዕብ ኪገብር እዩ፡-

- ሓዲ ኣመልኪቱ ንቑልዑ ኣብ ዚተሓላዝ ቑጽጽር ዚግበረሉ ንጥፈታት ከይሳተፍ እንተ ተኸልኪሉ (እቲ ግደ ነዚ ዓይነት ምቑጽጻር ዚግበረሉ ንጥፈታት ዜጠቓልል እንተ ኹይኑ) ነቲ ግደ ምመልከት ገበን ምዃኑ ዚገልጽ መግለጺ ኣጠቓሊልካ
- ቅዳሕ ወይ ምትእስሳር ናይቲ ናይ ቁልዑ ዕቑባን ዕቑባን ፖሊሲናን ብዛዕባ ስራሕ ናይ ቀደም ገበነኛታት ፖሊሲና ኣጠቓቕማ

ሕጽር ዝበለ ዝርዝር

እቲ ናይ ሕጽር ዝበለ ዝርዝር መስርሕ እንተ ውሓደ 2 ሰባት ዘጠቓለለ ክኸውን ኣለዎ -

- ንዝኹነ ይኹን ዘይምስምማዕ ኣብ ግምት ብምእታው ኣብ ስራሕ ዘሎ ሃጓፋት ከምኡውን ምኽንያታት ኣናዲ
- ንኹሉ እቲ ኹጋጥም ዚኸእል ዜተሓሳስቦ ነገራት መርምሮ

ሕጽር ዝበለ ሕጹያት ሓንሳእ ምስ በጻሕና ነቶም ሕጽር ዝበለ ሕጹያት ከምዚ ዚስዕብ ኪገብሩ ኽንሓትቶም ኢና፡-

- ብዛዕባ ገበናዊ መዝገብኡም ወይ ምስ ቁልዑ ንኸሰርሑ ዘይበቅዑ ዝገብሮም ዝኹነ ይኹን ሓበሬታ ንገዛእ ርእሶም ኣዊጁ ብምምላእ፣ በዚ ኹምዚ ድማ ኣገዳስነት ዘለዎ ሓበሬታ ከካፍሉን ኣብ ደረጃ ቃለ-መጠይቕ ክመያየጡን ኣጋጣሚ ይረኽቡ። እቲ እንሓትቶ ሓበሬታ እዞም ዝስዕቡ እዮም፡-
- ናይ ገበን ታሪኽ እንተ ኣልይዎም
- ኣብቲ እተኸልከለ ዝርዝር እንተ ተጠቓሊሎም
- ካብ ምምሃር ተኸልኪሎም
- ኣብ ዓዲ እንግሊዝን ዌልስን ምስ ሕጊ ብምስምማዕ ኣብ ዝኹነ ይኹን ሃገር እተፈጸመ ገበናዊ ገበን ዚገልጽ ሓበሬታ
- ዝኹነ ይኹን ኣገዳስነት ዘለዎ ናይ ወጻኢ ሓበሬታ

› እቲ ዝሃብካዮ ሓበሬታ ሓቂ ምዃኑ ዘረጋግጽ ኣዋጅ ፈረመ

ብተወሰኑት ዓመታት ሕገመንግሥት ንህዝቢ ዝርከብ ዝኾነ ይኹን ፍጻሜታት ወይ ጉዳያት ንምልላይ ንምሕጋዝ ኣብ ሕጽር ዝበለ ዝርዝር ሕጹያት ብኢንተርኔት ምንዳይ ክንጥቀስ ኢና። እቶም ሕጽር ዝበለ ሕጹያት ነዚ መርመራታት እዚ ከም ክፍሊ ናይ ግቡእ ትግሃት መስርሖ ጌርና ክንገብሮ ኹም እንክእል ኪሕብር እዩ።

መወከሲታት ምድላይን ናይ ስራሕ ታሪኽ ምምርማርን

ቅድሚታ ል-መጠይቕ መወከሲታት ክንረክብ ኢና። ዝኾነ ይኹን ሻቕሎት ምስ ዳኛታት ብዝያዳ ኪምርመርን ምስቲ ሕጹይ ኣብ ቃለ-መጠይቕ ኪቐርብን እዩ።

መወከሲታት ክንደሊ ኹለና ከምዚ ኪስዕብ ክንገብር ኢና፡-

- ክፉት መወከሲታት ኣይትቐበል
- ብቐጥታ ምስ ዳኛታት ርክብ ግብር ከምኡውን ኣብ መወከሲታት ዘሎ ዝኾነ ይኹን ሓበሬታ ምስ ዳኛታት ኣረጋግጽ
- ዝኾነ ይኹን መወከሲ ካብ ናይ ሕጂ ኣስራሒ እቲ ሕጹይ ምዃኑን ብኣደ ላዕሊዎይ ሰብ ከም እተማልአን ኣረጋግጽ። እቲ ዳኛ ኣብ ቤት ትምህርቲ እተመስረተ እንተ ኹይኑ እቲ መወከሲ ብርእሰ-መምህራን/ርእሰ-መምህራን ንተግሳጽ መርመራ ብዚምልከት ቅኑዕ ምዃኑ ኬረጋግጽ ክንጥቀስ ኢና
- ኣብዚ እዋን እዚ ስራሕ እንተ ዘይረኺቡ ነቲ ናይ ቀረባ ግዜ ናይ ስራሕ ግዜ መረጋገጺ ርኽብ
- እቲ ሕጹይ ንመወዳእታ ግዜ ምስ ቁልዑ ዝሰርሓሉ እዋን ካብ ዝምልከቶ ኣስራሒ መወከሲ ርኽብ ኣብዚ እዋን እዚ ምስ ቁልዑ ዘይሰርሓሉ እንተ ኹይኖም
- ነቲ ኣብ መመልከቲ ፎርም ዘሎ ሓበሬታ ምስቲ ኣብ መወከሲ ዘሎ ኣነጻጽሮ ምስቲ ሕጹይ ዝኾነ ይኹን ዘይምስምማዕ ድማ ኣረጋግጽ
- ዝኾነ ይኹን ቁጽራ ቅድሚ መርገገጺ ንዝኾነ ይኹን ሻቕሎት ፈትሕ

ቃለ-መጠይቕን ምምራጽን

ምስ ሕጹያት ቃለ መጠይቕ ክንገብር ከለና ከምዚ ኪስዕብ ክንገብር ኢና፡-

- ኣብ ስራሕ ዘሎ ሃጓፋት ወይ እቲ ሕጹይ ስራሕ ወይ ቦታ ብተደጋጋሚ ዝቐየረሉ ቦታ መርምር እሞ ሕጹያት ነዚ ክገልጹ ሕተቶም
- እቲ ሕጹይ ምስ ቁልዑ ንክሰርሖ ብቐዕ ምዃኑ ንምውሳኔ ዝኾነ ይኹን ዘተሓሳስብ ነገራት መርምር
- ንኹሉ እቲ እተሓሰበ ሓበሬታን እተገብረ ውሳኔታትን መዝገብ

ቅድሚታ ቁጽራ ናይ ምቑጽጻር መርመራ

ንኹሉ እቲ ብዛዕባ እተገብረ መርመራታት ዚገልጽ ሓበሬታ ኣብቲ ቤት ትምህርቲ ንጽል ማእከላዊ መዝገብ (SCR) ክንምዝግብ ኢና። ቅዳሓት እዚ ቐክ ኣድላዪ እንተ ኹይኑ ኣብ ናይ ውልቀ ሰባት ፋይላት ኪዕቀብ እዩ። ከምቲ ኣብ ታሕቲ ተገሊጹ ዘሎ ቅዳሓት ናይዚ ቐክ ንምዕቃብ ዘድሊ ብቐዓታትን ብሉጽ ልምድን ንስዕብ ኢና።

ሓደስቲ ሰራሕተኛታት

ኩሉ እቲ ናይ ቁጽራ ቀረባት ኣድላዪ ናይ ቅድሚ ስራሕ መርመራ ክሳዕ ዝዘዘም ኣብ ቅድመ-ኩነት ክውሰን ኢዩ። ሓደስቲ ሰራሕተኛታት ክንሸይም ከለና ከምዚ ኪስዕብ ክንገብር ኢና፡-

- መንነትካ ኣረጋግጽ
- (በቲ ኣመልኪቱ ኣቢሉ) እተመሓየሽ ናይ DBS ምስክር ወረቐት እንተላይ ነቶም ኣብ ትሕቲ ቐጽጽር ዝግበረሉ ንጥፈታት ዝሳተፉ እተኸልከለ ዝርዝር ሓበሬታ (ኣብ ታሕቲ ዘሎ መግለጺ ርክ)። ነቲ ምስክር ወረቐት ቅድሚ ቁጽራ ወይ ብእተኸለለ መጠን ቀልጢፍና ክንረክብ ኢና፤ እንተላይ ናይ DBS update ኣገልግሎት ክንጥቀም ከሎና። ቅዳሕ እቲ ምስክር ወረቐት ካብ 6 ወርሒ ንላዕሊ ኣይክንዕቅብን ኢና፤ እቲ ቐዳሕ ምስ ተደምሰሰ ግን ነቲ መርመራ ኹም እተፈጸመ ዚገልጽ ጸብጸብ ክንሕዝ ንክእል ኢና
- ናይ ዲቢኤስ ምስክር ወረቐት ቅድሚ መርከቡ ኣብ ትሕቲ ቐጽጽር ዝግበረሉ ንጥፈታት ስራሕ ዝጅምሩ እንተ ኹይኖም ኣረጋግጽ
- ናይ ስራሕ ሓላፍነትካ ንምፍጻም ኣእምሮኣውን ኣካላውን ብቐዓት ከም ዘለዎ ኣረጋግጽ
- ኣብ ዓባይ ብሪጣንያ ናይ ምስራሕ መሰልካ ኣረጋግጽ። ቅዳሕ ናይዚ መረጋገጺ እዚ ንንውሓት እቲ ኣባል ሰራሕተኛ ዝጸንሓሉ እዋንን ድሕሪኡ ን2 ዓመትን ክንዕቅብ ኢና
- ከም ኣድላይነቱ ናይ ሞያ ብቐዓትካ ኣረጋግጽ

- መምህር ንምዃን እንተ ተቈጢዖም ናይ እገዳ ትእዛዝ ከም ዘይወሃበም ኣረጋግጹ
- ካብ ዓባይ ብሪጣንያ ወጻኢ ዝነብሩ ወይ ዝሰርሑ ሕጹያት ከም ኣድላይነቱ ተወሳኺ መርመራታት ግበር። እዚ ኣብ ዝርከብ እዋን ከምዚ ዝስዕብ የጠቓልል ይኸውን፡-

- ንኹሎም ሰራሕተኛታት እንተላይ ናይ ምምሃር ቦታታት፡- [ንወጻእተኛታት ኣመልከትቲ ናይ ገበን መዝገብ መርመራ](#)
- ንናይ ምምሃር ቦታ፡- ካብቲ እቲ ኣመልኪቱ ዝሰርሓሉ ሃገር ዝርከብ ናይ ሞያ ተቋማት ኣካል ደብዳቤ ምርካብ፤ ኣብቲ ሰብ ዝኹነ ይኹን መቐጻዕቲ ወይ ቀይድታት ከም ዘይገበረ ዘረጋግጽ፤ ወይ/ወይ እቲ ሰብ ንምምሃር ብቐጥታ ዘይከብሉ ምኽንያት ከም ዝፈልጡ ዘረጋግጽ ደብዳቤ ምርካብ

- ናይ ምምሕዳር ቦታ ዝወስዱ ሕጹያት* ካብ ምምሕዳር እገዳ (ዓንቀጽ 128) ብጸሓፊ ወጻኢ ሃገር እተዋህበ መምርሒ ከም ዘይግዛእ ኣረጋግጽ

* ናይ ምምሕዳር ቦታታት መብዛሕትኡ ግዜ ርእሰ-መምህራን ርእሰ-መምህራን ርእሰ-መምህራን ምክትል / ሓጋዚ ርእሰ-መምህራን ዘጠቓለለ ክኸውን ይኽእል እዩ።

ኣብ ትሕቲ ናይ 2018 ናይ ክንክን ሕጻናት ብቐጥታ ዘይምዃኖም ከምኡውን ሕጊ ክንክን ቈልዑ 2006 ውልቀ-ሰባት ብቐጥታ ከም ዘይኮኑ ንምርግጋጽ ግቡእ መርመራታት ከም ዝግበር ከነረጋግጽ ኢና። ሓደ ውልቀ-ሰባ ካብ ስፍሓት ናይዚ ሕግታት ወጻኢ ከም ዝኹነ እንተ ወሲንና እሞ ከምዚ ዝኣመሰለ መርመራታት እንተ ዘይገበርና ኣብ ናይ ውልቀ-ሰባ ፋይል ናይ ገምጋምና መዝገብ ክንሕዝ ኢና። እዚ ድማ ብዘሰበ ዝኹነ ይኹን ሓደጋታትን ናይ ምቑጽጻር ስጉምታትን ምግምጋም ከምኡውን ዝኹነ ይኹን ዝይልዮ ምኽሪ ዘጠቓልል ኢዩ።

እቲ ዝቈጸጸ ንጥፈታት ማለት ሓደ ሰብ ከምዚ ዝስዕብ ክኸውን ኣለዎ ማለት ኢዩ፡-

- ኣብ ቤት ትምህርቲ ወይ ኮለጅ ኣዘውቲርካ ንቈልዑ ንምምሃር ንምስልጣን ንምምሃር ንምክንኻን ወይ ንምቑጽጻር ሓላፍነት ዘለዎ፤ ወይ
- ደሞዝ ዝኸፈሎ ወይ ብዘይ ቑጽጽር ብዘይ ደሞዝ ኣብ ቤት ትምህርቲ ወይ ኮለጅ ኣዘውቲርካ ስራሕ ምፍጻም፤ እቲ ስራሕ ምስ ቈልዑ ንምርኻብ ኣጋጣሚ ይኸፍተል፤ ወይ
- ኣብ ናይ ማሕርሮ ወይ ብሕታዊ ክንክን ወይ ኣብ ናይ ለይቲ ንጥፈታት ምስታፍ ዋላ እውን ሓንሳእ ጥራይ እንተ ኣጋጢሙ ኣብ ትሕቲ ቑጽጽር ይኹን ኣይኹን ብዘየገድስ

ሁሉው ሰራሕተኛታት

ኣብ ገሊኡ ኹነታት እቲ ውልቀ-ሰባ ከም ሓድሽ ኣባል ሰራሕተኛ ጌርና ንኹሉ እቲ ዚምልከቶም ሰራሕተኛታት ክንምርምሮ ኢና። እዚ ኩነታት'ዚ ከምዚ ዝስዕብ ይኸውን፡-

- ሓደ ኣባል ሰራሕተኛ ምስ ቈልዑ ንክሰርሕ ብቐጥታ ሻቕሎት ኣሎ፤ ወይ
- ሓደ ውልቀ-ሰባ ካብ ትሕቲ ቑጽጽር ዘይብሉ ስራሕ ናብ ሓደ ቦታ ይግዕዝ፤ ወይ
- ናይ 12 ሰሙናት ወይ ካብኡ ንላዕሊ ናይ ኣገልግሎት ዕረፍቲ ተዋህበ

ንዝኹነ ይኹን ንቈልዓ ወይ ተኣፋፊ በጽሒ ጉድኣት ዘውረደ ወይ ናይ ሓደጋ ዘምጽእ ዲቢኤስ ከነመልክት ኢና፡-

- እቲ ውልቀ-ሰባ ኣብ [ግቡእ ኣካይዳ ከም እተሳተፈ ንኣምን](#) ኢና፤ ወይ
- እቲ ውልቀ-ሰባ ኣብ ትሕቲ ሕጊ ዕቕብ ተኣፋፍቲ ጉጅለታት 2006 ([እተኣዘዘ መቐቀኒታትን እተፈላለዩ መሰናድዎታትን](#)) 2009 [ሕጊ 2009](#) ብእተተሓሓዘ (ውክልና ናይ ምሃብ መሰል ዘለዎ ወይ ብዘይ መሰል ብኡንብኡ ምኽልካል) መጠንቀቕታ ወይ ፍርዲ ከም ዝረኸበ ንኣምን ኢና። ወይ
- እቲ 'ናይ ጉድኣት መርመራ' ንውልቀ-ሰባ ብዝምልከት ከም ዘዕግብ ኢና እንኣምን (ማለት ንቈልዓ ወይ ተኣፋፊ በጽሒ ክጉድኡ ወይ ከኣ ኣብ ሓደጋ ከእትዎም ይኽእሉ እዮም)። ከምኡ'ውን
- እቲ ውልቀ-ሰባ ኣብ ትሕቲ ቑጽጽር ዚግበረሉ ንጥፈታት (ደሞዝ ወይ ደሞዝ ዘይከፈሎ) ካብ ስራሕ ተወጊዱ ወይ እንተ ዘይወጽእ ነይሩ ምተወገደ ነይሩ

ኤጀንሲን ሳልሳይ ኣካል ሰራሕተኛታትን

ካብ ዝኹነ ይኹን ትካል ወይ ሳልሳይ ኣካል ነቲ ንሕና እንገብሮ ዘሎና ኣድላዪ ድሕንነት ዘለዎ ናይ ምልውዋጥ መርመራ ከም ዝገበረ ብጽሑፍ ክንቅበል ኢና። ብተወሳኺውን እቲ ናብ ስራሕ ዝቐረበ ሰብ እቲ መርመራ እተገብረሉ ሰብ ምዃኑ ክነረጋግጽ ኢና።

ኮንትራክተራት

ዝኹነ ይኹን ኮንትራክተር ወይ ዝኹነ ይኹን ሰራሕተኛ እቲ ኮንትራክተር ኣብቲ ቤት ትምህርቲ ክሰርሕ ዘለዎ ግብረ ሰባ ደረጃ ናይ ዲቢኤስ መርመራ ከም ዝገበረ ከነረጋግጽ ኢና (እዚ ድማ ብPFI ወይ ተመሳሳሊ ውዕል ዝወሃብ ኮንትራት ዘጠቓልል ኢዩ)። እዚ ኪኸውን እዩ፡-

- ኣብ ትሕቲ ቐጽጽር ዝግበረሉ ንጥፈታት ንዝሳተፉ ኮንትራት እተኸልከለ ዝርዝር ሓበሬታ ዝሓዘ እተመሓየሸ ናይ ዲቢኤስ መርመራ
- እተመሓየሸ ናይ ዲቢኤስ መርመራ ንኹሎም እቶም ኣብ ትሕቲ ቐጽጽር ዝግበረሉ ንጥፈታት ዘይኮኑ ግን ከኣ ስራሖም ምስ ቁልዑ ስራዕ ርክብ ንክገብሩ ኣጋጣሚ ዝኸፍተሎም ካልኣት ኮንትራት

ንናይ ገዛእ ርእሶም ስራሕ ኮንትራት ናይ DBS ጅክ ክንረክብ ኢና።

ቅዳሓት ናይዚ ጅክ ካብ 6 ወርሒ ንላዕሊ ኣይክንዕቅቦን ኢና።

ዝኹነ ይኹን መርመራ ዘይገበሩ ኮንትራክተራት ብዘይ ቐጽጽር ኪሰርሑ ወይ ኣብ ትሕቲ ቐጽጽር ኪኣትዉ ኣይፍቀደሎምን እዩ።

ኣብቲ ቤት ትምህርቲ ምስ በጽሑ መንነት ኩሎም ኮንትራክተራት ኩነ ሰራሕተኛታቶም ክንምርምር ኢና።

ንኸም መምህራን መዚቃ ወይ ኣሰልጣኒታት ስፖርት ዝኣመሰሉ ብርእሶም ዚሰርሑ ኮንትራት ውልቀ-ሰባት ብመሰረት ናይ 2018 መምርሒ ክንክን ሕጻናትን ሕጊ ክንክን ሕጻናትን 2006 ብቐጻት ከም ዘይኮኑ ንምርግጋጽ ግብረ ሰባ መርመራ ኸም ዚግበር ከነረጋግጽ ኢና። ሓደ ውልቀ-ሰባ ካብ ስፍሓት ናይዚ ሕግታት ወጻኢ ከም ዝኹነ እንተ ወሲንና እሞ ከምዚ ዝኣመሰለ መርመራ እንተ ዘይገበርና መዝገብ ገምጋምና ክንዕቅብ ኢና። እዚ ድማ ብዛዕባ ዝኹነ ይኹን ሓደጋታትን ናይ ምቑጽጻር ስጉምታትን ምግምጋም ከምኡውን ዝኹነ ይኹን ዝደልዮ ምኽሪ ዘጠቓልል ኢዩ።

ሰልጠንቲ / ተመሃሮ መምህራን

ናይ መጀመርያ ሰልጠና መምህራን ዝኸፈሎም ኣመልከትቲ ደሞዝ ምስ ዝኸፈሎም ኩሉ ኣድላዪ መርመራታት ከም ዝካየዱ ከነረጋግጽ ኢና።

ሰልጠንቲ መምህራን ብኸፍሊት ዚምወል እንተ ኹይኑ ኣድላዪ መርመራታት ከም እተገብረን እቲ ሰልጣኒ ምስ ቁልዑ ንኺዓዩ ብቐዕ ከም ዝኹነ ብጽሑፍ መረጋገጺ ኸንረክብ ኢና።

ኣብ ክልቲኡ ኣጋጣሚታት እዚ ውልቀ-ሰባት ብመሰረት ናይ 2018 ናይ ክንክን ሕጻናትን ሕጊ ክንክን ቁልዑን 2006 ብቐጻት ከም ዘይኮኑ ንምርግጋጽ ዝግበር መርመራ ዘጠቓልል ኢዩ።

ወለንተኛታት

ክንገብርኩ ኢና፡

- ንዘይተቐጻጸረ ወለንተኛ ብዘይ ቐጽጽር ኣይትሕደጎ ወይ ኣብ ትሕቲ ቐጽጽር ዘለዎ ንጥፈታት ኪሰርሑ ኣይተፍቅደሉ
- ንኹሎም እቶም ኣብ ትሕቲ ቐጽጽር ዚግበረሉ ንጥፈታት ዚሰርሑ ሓደስቲ ወለንተኛታት እተኸልከለ ዝርዝር ሓበሬታ ዝሓዘ እተመሓየሸ ናይ DBS ጅክ ርኽብ
- ኣብ ትሕቲ ቐጽጽር ዝግበረሉ ንጥፈታት ንዘይሳተፉ ወለንተኛታት ብዘይ እተኸልከለ ዝርዝር ሓበሬታ እተመሓየሸ ናይ DBS መርመራ ክትደሊ እንተ ደሊኻ ወይ እንተ ዘይደሊኻ ናይ ሓደጋ ገምጋም ግበር። ነዚ ናይ ሓደጋ ገምጋም ክንዕቅብ ኢና
- ውልቀ-ሰባት ኣብ ትሕቲ ናይ 2018 ናይ ክንክን ሕጻናት ብቐጻት ዘይምኃኑን ሕጊ ክንክን ሕጻናትን 2006 ብቐጻት ከም ዘይኮኑ ንምርግጋጽ ግብረ ሰባ መርመራታት ከም ዝግበር ኣረጋግጽ። ሓደ ውልቀ-ሰባ ካብ ስፍሓት ናይዚ ሕግታት ወጻኢ ከም ዝኹነ እንተ ወሲንና እሞ ከምዚ ዝኣመሰለ መርመራ እንተ ዘይገበርና መዝገብ ገምጋምና ክንዕቅብ ኢና። እዚ ድማ ብዛዕባ ዝኹነ ይኹን ሓደጋታትን ናይ ምቑጽጻር ስጉምታትን ምግምጋም ከምኡውን ዝኹነ ይኹን ዝደለዮ ምኽሪ ዘጠቓልል ኢዩ

ኣመሓደርትን ኣባላትን

ኩሎም ኣመሓደርቲ ኣመሓደርቲ ናይቲ ከባቢ ኣመሓደርቲ ከምኡውን ኣባላትን ብዘይ እተኸልከለ ዝርዝር ሓበሬታ እተመሓየሸ ናይ ዲቢኤስ መርመራ ክረኽቡ ኢዮም።

ኣብ ትሕቲ ቐጽጽር ዚግበረሉ ንጥፈታት እንተ ሰራሖም እተኸልከለ ዝርዝር ሓበሬታ ዝሓዘ እተመሓየሸ ናይ DBS

መርመራ ኺህልዎም እዩ። ኣቦ መንበር እቲ ቦርድ ናይ ዲቢኤስ ጅክ ብጸሓፊ ወጻኢ ሃገር ክፍርም ኢዩ።

ኩሎም ወንንቲ ኣመሓደርቲ ኣመሓደርቲ ናይቲ ኸባቢ ኣመሓደርቲ ከምኡውን ኣባላትን እዘም ዝስዕቡ ጅክ ክህልዎም ኣለዎ

- ዓንቀጽ 128 ጅክ (ኣብ ትሕቲ ዓንቀጽ 128 ሕጊ [ትምህርትን ክእለትን 2008](#) [ኣብ ምምሕዳር ምስታፍ ክልኩል ምኃኑ ንምርግጋጽ](#))።
- መንነት

- › አብ ዓባይ ብሪጣንያ ናይ ምስራሕ መሰል
- › ካብ ዩናይትድ ኪንግደም ወጻኢ ይነብሩ ወይ ይሰርሱ እንተ ኹይኖም ኣድላዪ ኹይኑ

ዝስምዖም ካልእ መርመራታት ኩሎም ኣመሓደርቲ እዞም ዝስዕቡ ቼክ ክህልዎም ኣለዎ፡-

- › መንነት
- › አብ ዓባይ ብሪጣንያ ናይ ምስራሕ መሰል
- › ካብ ዓባይ ብሪጣንያ ወጻኢ ዝነብሩ ወይ ዝሰርሱ እንተ ኹይኖም ኣድላዪ ኹይኑ ዝስምዖም ካልእ መርመራታት

አብ ኣማራጺ መሰናድዎታት ዝሰርሱ ሰራሕተኛታት

ንሓደ ተመሃራይ ምስ ኣማራጺ መሰናድዎ ምስ እንህበ ካብቲ ወሃቢ ነቶም ኣብኡ ዝሰርሱ ውልቀ-ሰባት ግቡእ ናይ ድሕንነት መርመራ ከም ዝገበሩ ብጽሑፍ መረጋገጺ ንረክብ።

ንተመሃሮ ናይ ስራሕ ተመክሮ ዝቈጻጸሩ ዓበይቲ

ናይ ስራሕ ተመክሮ ኣብ ምውዳብ ንቈልዑ ካብ ጉድኣት ንምዕቓብ ፖሊሲታትን ኣሰራርሓታትን ከም ዘሎ ከነረጋግጽ ኢና።

ነቶም ትሕቲ 16 ዓመት ዝዕድሙኦም ተመሃራይ ናይ ስራሕ ተመክሮ ዝቈጻጸሩ ውልቀ-ሰባት እተኸልከለ ዝርዝር መርመራ ምግባር ኣድላዪ እንተ ኹይኑ እውን ክንምርምር ኢና። እዚ ድማ ኣብ ፍሉይ ኩነታት ናይ ስራሕ ተመክሮ እንተላይ ኣብ ባህርይ እቲ ምቑጽጻር ብተደጋጋሚ እቲ ዝቈጻጸር ንጥፈት ከምኡውን እቲ ስራሕ ኣብ ትሕቲ ቐጽጽር ዝግበረሉ ንጥፈት ዝምርኮስ እዩ።

ተመሃሮ ምስ ኣኣንጋዲ ስድራ ቤታት ይቕመጡ

እቲ ቤት ትምህርቲ ንተመሃሮ ዝምድና ዘይብሎም ኣኣንጋዲ ስድራቤት ክንክንን መዕረፊን ንኸወሃበም ምድላዎት ምስ ዝገብር (ንኣብነት ኣብ ናይ ወጻኢ ምልውዋጥ ምብጻሕ) ብዛዕባ እዞም ሰባት እተኸልከለ ዝርዝር ሓበሬታ ዝሓዘ እተመሓየሸ ናይ ዲቢኤስ መርመራ ክንሓትት ኢና።

እቲ ቤት ትምህርቲ ኣብ ወጻኢ ሃገር ከምዚ ዝኣመሰለ ናይ ኣኣንጋዲ ምድላዎት ምስ ዘዳለወ ከምኡውን ኣኣንጋዲ ስድራቤታት ብተመሳሳሊ መገዲ ክምርመር ኣብ ዘይከእለሉ እዋን ቅድሚ ምብጻሕ ተመሳሳሊ መረጋገጺታት ከም ዝግበር ንምርግጽ ምስቶም ኣብ ወጻኢ ዘለዉ መሻርኽቲ ኣብያተ ትምህርትና ክንዓዩ ኢና።

ኣብ ልዕሊ ሰራሕተኛታት ዝቐረበ ኽስታት (እንተላይ ትሑት ደረጃ ዜተሓሳስቦም ፖሊሲታት)

ዓንቀጽ 1፡- ነቲ ናይ ጉድኣት ድርኩሹት ኬማልኡ ዚኽእሉ ኽስታት

እዚ ኽፍሊ እዚ ንኹለን ኣብዚ እዋን እዚ ዘሎ ኣባል ሰራሕተኛ እንተላይ ናይ ቀረብ መምህር ወለንተኛ ወይ ኮንትራት ከምዚ ዝስዕብ ከም ዘለዎ ዝገልጽ ጉዳያት ይምልከት፡-

- › ንውሉድ ወይ ንውሉድ ሰብ ዚጎድእ ወይ ዚጎድእ ተግባር ኪገብር ይኽእል እዩ።
- › ኣብ ልዕሊ ሓይሮታት ወይ ምስ ጭልዓ ዝተሓሳሰረ ገበን ዝፈጸመ ክኸውን ይኽእል
- › ንጭልዓ ወይ ንጭልዓ ኣብ ሓይጋ ሽኢትዎም ከም ዚኽእል ዚሕብር ጠባይ ምግባር፣ ወይ/ወይ
- › ምስ ጭልዑ ንምዕያይ ዘይበቅዕ ክኸውን ከም ዝኽእል ዝሕብር ጠባይ ወይ ጠባይ ነይሮዎም ክኸውን ይኽእል – እዚ ኣብ ውሽጥን ወጻኝን ቤት ትምህርቲ ዝፍጸም ጠባይ ዘጠቓልል ኢዩ

እቲ ዜተሓሳስቦና ነገር ነቲ ደረት ጉድኣት ኬማልእ እንተ ኹይኑ እንተ ተጠራጢርና ምስቲ ናይቲ ኽባቢ ብዓል ስልጣን እተመደበ ብዓል ስልጣን (LADO) ከነማኽሮ ኢና።

ንዝኹነ ይኹን ናይ ማህሰይቲ ክሲ ብቐልጡፍን ፍትሓውን ብዝኹነ መገዲ ክንፈትሖ ኢና፣ እዚ ኸኣ ውጽኢታዊ ዕቕብ ጭልዑ ንምሃብ ከምኡውን ነቲ ጉዳይ እቲ ኽሲ ዝኹነ ውልቀ-ሰብ ክንድግፎ ኢና።

'ኣካያዲ ጉዳይ' ንዝኹነ ይኹን መርመራ ይመርሖ። እዚ ርእሰ-መምህር ወይ ኣብ መንበር እቲ ርእሰ-መምህር ርእሰ ነገር እቲ ኽሲ ዚቐርበሉ ቦታ ኪኸውን እዩ። እቲ ሓላፊ ኣብ ዝቐልጠፈ ግዜ ክፍለጥ እዩ።

ነቲ ኽስታት ንምፍታሕ እንጥቀመሉ ኣሰራርሓ ብልቦናን ብፍርድን ኪዕየየሉ እዩ።

ሓይ ውልቀ-ሰብ ወይ ውድብ ነቲ ቤት ትምህርቲ ንጭልዑ ንጥፈታት ንምክያድ ኣብ ዝጥቀመሉ እዋን ከም እተፈጸመ ዝገልጽ ክሲ እንተ ተቐቢልና ናይ ዕቕብ ፖሊሲታትናን ኣሰራርሓታትናን ክንስዕብን ንLADO ክንሕብርን ኢና።

እቲ ጉዳይ ክሳብ ዚፍታሕ እቲ ተኸሳሲ ኺእገድ ይኽእል እዩ

እቲ ተኸሳሲ ካብ ስራሕ ምውጻእ ዘይግቡእ ኣቐዋም ኣይከውንን እዩ፣ ሓይ ጭልዓ ወይ ካልኣት ጭልዑ ጉድኣት ኬጋጥሞም ይኽእል እዩ ዚብል ጥርጣረ ኣብ ዚህልወሉ እዋን ወይ ከኣ እቲ ጉዳይ ኣዝዩ ኽቢድ ካብ ምኼኑ እተላዕለ ካብ ስራሕ ንኽስጉም ምኽንያት ኣብ ዝህልወሉ እዋን ጥራይ ኢዩ ዝምርመር። ኣብ ከምዚ ዝኣመሰለ ኹነታት ንሓይ ውልቀ-ሰብ ንኹሉ ኽልእ ኣማራጺታት ኣብ ግምት ብምእታው ጥራይ ኢና እንቋርጽ።

ኣብ ገምጋም ሓይጋታት ተመርኩስና ከምዚ ዝስዕብ ኣማራጺታት ክንምርምር ኢና፡-

- › እቲ ውልቀ-ሰብ ምስ ጭልዓ ወይ ምስ ጭልዑ ቀጥታዊ ርክብ ምእንቲ ኽይህልዎ ኣብ ውሽጢ ቤት ትምህርቲ ምዝርጋሕ
- › እቲ ውልቀ-ሰብ ምስ ጭልዑ ኺራኽብ ከሎ ኣብኡ ኺርከብ ዚግባእ ሓይጋ ምሃብ
- › ንጭልዑ ብዘይ ቍጽጽር ምእንቲ ኽደረኽቡ ኣብ ቤት ትምህርቲ ናብ ኣማራጺ ስራሕ ምቕያር
- › ነቲ ጭልዓ ወይ ጭልዑ ምስቲ ውልቀ-ሰብ ናብ ዘይራኽቡሉ ኽፍልታት ምግዓዝ፣ እዚ መቐጻዕቲ ከም ዘይኩነን ወለድን ኣለይቲ ሕሙማትን ከም እተማኸሩ ንጹር ምግባር

- › ንግዜኡ ነቲ ውልቀ-ሰብ ናብ ካልእ ቦታ ናብ ካልእ ቦታ ምቕያር ንኣብነት ናብ ኣማራጺ ቤት ትምህርቲ ወይ ካልእ ናይ ኣካዳሚ ትውክልቲ ስራሕ ምውሳድ።

ጥርጣረ እንተ ኣጋጢሙካ እቲ ኣካያዲ ስራሕ ካብ ኣማኸሪ ሰራሕተኛታት እቲ ቤት ትምህርትን ካብቲ ኣብቲ ኸባቢ ዚርከብ ብዓል ስልጣን እተመደበ ብዓል ስልጣንን ከምኡውን ካብ ፖሊስን ናይቲ ኸባቢ ሰብ-ስልጣንን ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ ርእይቶ ኺሓትት እዩ።

መግለጺታት ውጽኢት ናይ ክሲ መርመራ

- › **ዝተረጋገጸ፡-** ነቲ ክሲ ንምርግጋጽ እኹል መርትዖ ኣሎ
- › **ተንኩለኛ፡-** ነቲ ክሲ ንምክሓድ እኹል መርትዖ ኣሎ፤ ነቲ ክሲ ንምትላል ወይ ከኣ ነቲ ጉዳይ ንምጉዳእ ኩነ ኢልካ እተገብረ ተግባር ተፈጻሙ እዩ
- › **ሓሰት፡-** ነቲ ክሲ ንምክሓድ እኹል መርትዖ ኣሎ
- › **መረጋገጺ ዘይብሉን** - ነቲ ክሲ ንምርግጋጽ ወይ ንምክሓድ እኹል መርትዖ የለን (እዚ ገበን ወይ ንጹህ ምዃን ማለት ኣይኮነን)
- › **መሰረት ዘይብሉ፡-** ነቲ ዝቐረበ ክሲ ዚድግፍ መርትዖ ወይ ብቐዕ መሰረት ኣብ ዘይህልወሉ ጉዳያት ንምንጽብራቕ

ንክስታት ንምፍታሕ ዚሕግዝ ኣሰራርሓ

ነዚ ኣብ ላዕሊ ተጠቒሱ ዘሎ መዐቀቢታት ዘማልእ ክሲ እንተ ቐረቡ እቲ ኣመሓዳሪ ጉዳይ ነዚ ዝሰዕብ ስጉምታት ክወስድ ኣለዎ፡-

- › ነዚ ኣብ ታሕቲ ዘሎ ስጉምታት ቅድሚ ምቕጻልካ ነቲ ክሲ መሰረት እንተ ኣልዩ ንምውሳን ምስ ናይቲ ኸባቢ ኣሰራርሓ ብምስምማዕ መሰረታዊ መርመራታት ግበር
- › ነቲ ክሲ ምስቲ እተመደበ ብዓል ስልጣን ኣብቲ ኸባቢ ዚርከብ ብዓል ስልጣን ተመያየጦሉ። እዚ ንባህርይን ትሕዝቶን ትሕዝቶን ናይቲ ክሲ ኣብ ግምት ብምእታው ከምኡውን ብኸመይ ከም ዝቐጽል ውሳኔ ንምግባር ተወሳኺ መርመራ ኣድላዪ እንተ ኹይኑ ከምኡውን ምስ ፖሊስ / ወይ ኣብቲ ኸባቢ ዝርከብ ሰብ-ስልጣን ኣገልግሎት ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ ምስታፍ ኣድላዪ እንተ ኹይኑ ንምስምማዕን ኢዩ። (እቲ ኣካያዲ ስራሕ ኣብ ገለ ኣጋጣሚታት ምስ ፖሊስ ምእታው ኣድላዪ ኹይኑ ኪስምዖ ይኸእል እዩ ነቲ እተመደበ ብዓል ስልጣን ቅድሚ ምምክኻርካ – ንኣብነት እቲ ተኸሳሲ ንቑልዑ ብቐጥታ ሓደገኛ ኹይኑ እንተ ተረኺቡ ወይ ገበናዊ ገበን ከም እተፈጸመ ዚሕብር መርትዖ እንተ ኣልዩ። ኣብ ከምዚ ዝኣመሰለ ፕሮጀክታት እቲ ኣካያዲ ስራሕ ምስ ፖሊስ ድሕሪ ምርኻቡ ብእተካእለ መጠን ቀልጢፉ ነቲ እተመደበ ብዓል ስልጣን የፍልጦ)
- › ነቲ ተኸሳሲ ብዛዕባ እቲ ዜተሓሳስቦ ነገራት ወይ ክስታት ከምኡውን ምስቲ እተመደበ ብዓል ስልጣን (ከምኡውን ኣድላዪ እንተ ኹይኑ ምስ ፖሊስ ወይ ናይቲ ኸባቢ ብዓል ስልጣን ኣገልግሎት ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ ድሕሪ ምዝርራብ) ቀልጢፍካ ንገሮ። ፖሊስ / ወይ ናይቲ ከባቢ ስልጣን ኣገልግሎት ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ ምስ ዝሰተፈ እቲ ኣካያዲ ጉዳያት ነቲ ሓበሬታ ምስቲ ትካላት እተሰማምዓሉ ጥራይ ኢዩ ዘካፍሎ
- › ኣድላዪ ኣብ ዝኹነሉ እዋን (ኣብ ላዕሊ ኣብ እተጠቐሰ ፕሮጀክታት) እቲ ውልቀ-ሰብ ኣብ ቤት ትምህርቲ ምስ ቁልዑ ንክይራኸብ ምእታድ ቅኑዕ እንተ ኹይኑ ወይ ከኣ ከምቲ ኣብ ላዕሊ እተጠቐሰ ኣማራጺ መሰናድዎታት ክግበር ዝከኣል እንተ ኹይኑ ተጠንቂቑ ሕሰብ። ካብ ዝተመደበ ብዓል ስልጣን ፖሊስ ወይ/ወይ ናይቲ ከባቢ ብዓል ስልጣን ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ ኣገልግሎት ምክሪ ክሓትት ኢዩ
- › እቲ ኣካያዲ ስራሕ ብዛዕባ ድሕንነት ካልኣት ቁልዑ ወይ ስድራቤት እቲ ውልቀ-ሰብ እንተ ኣተሓሳሲብዎ ብዛዕባ እዚ ሻቕሎት እዚ ምስ DSL ይመያየጡን ብዛዕባ እቲ ፕሮጀክታት ናይ ሓደጋ ገምጋም ይገብሩ። ኣድላዪ እንተ ኹይኑ DSL ናብ ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ ናይቲ ኸባቢ ስልጣን ከመሓላልፍ ይኸእል እዩ
- › **ህጽጽ እገዳ ኣድላዪ ኹይኑ እንተ ተረኺቡ** ነዚ ምክንያት እዚ ምስቲ እተመደበ ብዓል ስልጣን ተሰማምዑ። እቲ መዝገብ ብዛዕባ እቲ ኣብ ግምት እተኣታተወ ኣማራጺታት እገዳ ከምኡውን ስለምንታይ ከም እተነጽገ ዚገልጽ ሓበሬታ ዜጠቓልል እዩ። ነቲ ክሲ ወይ ሻቕሎት ዘጋጠሞ ውልቀ-ሰብ ኣብ ውሽጢ 1 ናይ ስራሕ መዓልቲ ብጽሑፍ መረጋገጺ ክወሃበ ኢዩ እቲ ውልቀ-ሰብ ድማ ኣብቲ ቤት ትምህርቲ ስማ ዘለዎ ርክብን ናይ ርክብ ዝርዝራቱን ክወሃበ ኢዩ
- › **ብዛዕባ እቲ ክሲ ወይ ሻቕሎት ብዚምልከት ተወሳኺ ስጉምታት ኸም ዘይውሰድ** እንተ ወሲኑ ነዚ ውሳኔን መመክንይታኡን መዝገብካ ምስቲ እተመደበ ብዓል ስልጣን እንታይ ሓበሬታ ብጽሑፍ ናብ ውልቀ-ሰብ ከም ዚቐርብ ከምኡውን ብዛዕባ እቲ ውልቀ-ሰብ ኩነ ነቶም ናይ መጀመርታ ክሲ ዘቐረቡ እንታይ ስጉምታት ኪውሰድ ከም ዘለዎ ተሰማምዑ

- **ተወሳኪ ስጉምታት አድላዪ ምዃኑ እንተ** ወሲኑ ምስቲ እተመደበ ብዓል ስልጣን ከም እተሰማምዓሉ ስጉምታት ውስድ ኣብ ቤት ትምህርቲ ግቡእ ስጉምቲ ንምጅማር ወይ/ወይ ምስ ፖሊስን / ወይ ናይቲ ኸባቢ ሰበ-ስልጣን ኣገልግሎት ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ ተራኽብን
- ነቲ ኸሲ ወይ ሻቕሎት ዜጋጥሞ ውልቀ-ሰብ ውጽኢታዊ ደገፍ ምሃብ፣ እንተላይ ብዛዕባ ምዕባላ እቲ ጉዳይ ሓበሬታ ንምሃብ ስሙዕ ተወካሊ ምሻምን እንታይ ካልእ ደገፍ ግቡእ ምዃኑ ኣብ ግምት ምእታውን።
- ንወላዲ ወይ ኣለይቲ ሕሙማት እቲ ኣብቲ ጉዳይ እተሳተፉ ቁልዓ/ቈልዑ ኣቐዲሞም ዘይፈልጡ እንተ ኹይኖም ቀልጢፍካ ብዛዕባ እቲ ኸሲ ኣፍልጦም (ምስ ናይ ከባቢ ሰበ-ስልጣን ኣገልግሎት ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ ወይ/ወይ ምስ ፖሊስ ስምምዕ ድሕሪ ምግባር) ። እቲ ኣካያዲ ስራሕ ንወላዲ ወይ ኣለይቲ ሕሙማት መርመራ ኣብ ዝካየዱሉ እዋን ብዛዕባ ዝኹን ይኹን ኣብ ልዕሊ መምህራን ዝቐረበ ኸስታት (እዚ ዝምልከት) ምስጢራዊ ክሕልዉ ከም ዘለዎም ክነግሮም ኢዩ። ዝኹን ይኹን ወላዲ ወይ ኣለዪ ሕሙማት ነቲ ኣብ ልዕሊ መምህር ዘሎ ናይ ምስጢር ቀይድታት ክውገድ ዝደሊ ሕጋዊ ምኽሪ ክሓትት ምኽሪ ይወሃቦ
- ንወላዲ ወይ ኣለይቲ ሕሙማት እቲ ኣብቲ ጉዳይ እተሳተፉ ቁልዓ/ቈልዑ ብዛዕባ ምዕባላ እቲ ጉዳይ ሓበሬታ ግበር (ምስ ውሉዶም ብዚተሓላዝ ጥራይ – ብዛዕባ እቲ ሰራሕተኛ ዝኹን ይኹን ሓበሬታ ኣይኪካፈልን እዩ)
- እቲ ክሲ ወይ ሻቕሎት ዘጋጥሞ ውልቀ-ሰብ ንቈልዓ ዝጉድእ ወይ ክጉድእ ዝኽእል ኣካይዳ ከም ዝፈጸመ ወይ ከኣ እቲ ውልቀ-ሰብ ንቈልዓ ጉድኣት ከስዕብ ዝኽእል እንተ ኹይኑ ናብ DBS ምልኣኽ ግበር

ብዛዕባ ዝኹን ይኹን ኣብቲ ህንጻ ዚነብር ዚሰርሕ ወይ ዚከናወን ዝኹን ይኹን ሰብ ከቢድ ጉድኣት ወይ ማህሰይቲ ኸም ዘውረዶ ዚገልጽ ክስታት (እቲ ኸስታት ምስቲ ኣብ ህንጻ ወይ ኣብ ካልእ ቦታ እተፈጸመ ጉድኣት ወይ ማህሰይቲ ዚተሓላዝ ይኹን ብዘየገድስ) ከምኡውን ብዛዕባ እቲ ኸስታት እተወሰደ ዝኹን ይኹን ስጉምታት ንኣፍስተድ ክንነግሮ ኢና። እዚ ምልክታ እዚ ብእተኸለለ መጠን ብቐልጡፍን ኩሉ ሳዕ እቲ ኸስታት ምስ ቀረበ ኣብ ውሽጢ 14 መዓልታትን ኪቐርብ እዩ።

እቲ ቤት ትምህርቲ ጸሓፊ መንግስቲ ንሓይ ውልቀ-ሰብ ብዚምልከት ግዝያዊ እገዳ ኸም ዝሃበ እንተ ፈሊጡ እቲ ውልቀ-ሰብ ብኡንብኡ ኸብ ምምሃር ክንእገድ ኢና፣ እዚ ድማ ውጽኢት ናይቲ ብትካል መምርሒ ትምህርቲ እተገብረ መርመራ ኸሳዕ ዚመጽእ ብኡንብኡ ኸነቋርጽ ኢና።

ፖሊስ ኣብ ዚሳተፍሉ እዋን ብእተኸለለ መጠን እቲ ቤት ትምህርቲ ኣብ መጀመርታ መርመራ ንፖሊስ ካብ ውልቀ-ሰባት ሓሳባቶምን መርትዖኦምን ኣብ ናይ ቤት ትምህርቲ ተግሳጽ መስርሕ ንኼካፍሉ ፍቓድ ኪረክብ ይሓትት።

ተወሳኪ ሓሳባት ንመምህራንን ንኹሎም ኮንትራት እተዋጽኡ ሰራሕተኛታትን

ኣብ ልዕሊ እቲ ቤት ትምህርቲ ብቐጥታ ዘይሰርሕ ሰብ ሻቕሎት እንተ ኣልዩዎ ወይ ክሲ እንተ ቐረቡ ንኣብነት ናይ ኣቐረብቲ መምህር ወይ ብሓይ ትካል እተዳለወ ኮንትራት ዘለዎ ሰራሕተኛ ኣብ ርእሲ እቲ ልሙድ ኣሰራርሓታትና ነዚ ኣብ ታሕቲ ዘሎ ስጉምታት ክንወስድ ኢና።

- ነቲ ጭብጥታት ከይፈለጥናን ግቡእ ውጽኢት ንምውሳን ምስ LADO ከይተራኽብናን ብምኽንያት ናይ ድሕንነት ሻቕሎት ንውልቀ-ሰብ ምጥቃም ከነቋርጽ ኣይንውስንን ኢና
- እቲ ኣመሓዳሪ ቦርድ ነቲ ውልቀ-ሰብ ክእገድ ወይ ናብ ካልእ ክፋል ናይቲ ቤት ትምህርቲ ምቕያር ግቡእ እንተ ኹይኑ ምስቲ ትካል ከመያየጥ ኢዩ እቲ ቤት ትምህርቲ ነቲ መርመራ ክፍጽም ከሎ
- ነቲ ትካል ምሉእ ብምሉእ ክንሳተፍ ኢና፣ እቲ ቤት ትምህርቲ ግን ኣድላዪ ሓበሬታ ኣብ ምእካብን ከም ኣድላይነቱ ናብ LADO ኣብ ምቕራብን መሪሕ ግደ ኺወስድ እዩ
- ከም ናይ ሓበሬታ ምክፋል ዝኣመሰለ ጉዳያት ክንፈትሖ ኢና፣ እቲ ትካል ኣቐዲሙ ዝፍለጥ ዝኹን ይኹን ሻቕሎት ወይ ክስታት ኣብ ግምት ብምእታው (ነዚ ንኣብነት፣ ከም ክፍሊ ናይ ምምሕዳር ክስታት ኣኼባ ወይ ኣድላዪ ኣብ ዝኹነሉ እዋን ብቐጥታ ምስ ትካል ብምትሕብባር ክንገብሮ ኢና)

ሓይ ትካል ክንጥቀም ከሎና ብዛዕባ እቲ ኸስታት ንምቅጽጻር እንገብሮ መስርሕ ክንነግሮም ከም ኣድላይነቱ ድማ ብዛዕባ ፖሊሲታትና እዋናዊ ሓበሬታ ኸንህበም ከምኡውን ከም ኣድላይነቱ ነቲ ናይ ኤጀንሲ ኣካያዲ ስራሕ ወይ ተመሳሳሊ ኣኼባታት ክንዕድሞ ኢና።

ናይ ግዜ መዐቀቢታት

ብእተኸለለ መጠን ብቐልጡፍን ብውጽኢታውን መገዲ ንኹለን ክስታት ክንፈትሖ ኢና፣ ርትዓዊ ኣብ ዝኹነሉ እዋን ድማ ነዞም ዝስዕቡ ናይ ግዜ ሰሌዳታት ከነኸብር ክንጽዕር ኢና፡-

- እቲ ክሲ መርትዖ ዘይብሉ ወይ ተንኮል ምዃኑ ብኡንብኡ ንጹር እንተ ኹይኑ ኣብ ውሽጢ 1 ሰሙን ኪፍታሕ ኣለዎ

- እቲ ክሲ ወግዓዊ ናይ ስነ-ስርዓት ስጉምታት ዘድልዮ እንተ ኹይኑ ኣብ ውሽጢ 3 ናይ ስራሕ መዓልታት ግቡእ ስጉምቲ ኪውሰድ ኣለዎ
- ናይ ስነ-ስርዓት ሰሚናር ኣድላዪ እንተ ኹይኑ እሞ ብዘይ ተወሳኺ ምርመራ ክገበር ዝከኣል እንተ ኹይኑ እዚ ኣብ ውሽጢ 15 ናይ ስራሕ መዓልታት ክገበር ኣለዎ

ይኹን እምበር እዚ ሸቶታት እዚ ጥራይ እዩ እንተ ዘይወኹሉ ድማ ብእተኸለሰ መጠን ቀልጢፍና ኣድላዪ ስጉምቲ ኸንወስድ ክንጽዕር ኢና።

ፍሉጻት ስጉምታት

ድሕሪ ገበናዊ መርመራ ወይ ክሲ ዝገበር ስጉምቲ

እቲ ኣካዳሚ ስራሕ ምስ እቲ ናይቲ ኸባቢ ብዓል ስልጣን እተመደበ ብዓል ስልጣን ዝኹነ ይኹን ተወሳኺ ስጉምታት እንተላይ ተግሳጽ ግቡእ እንተ ኹይኑ ከምኡ እንተ ኹይኑ ድማ ብኸመይ ከም ዚቕጽል ብፖሊስን / ወይ ናይቲ ኸባቢ ብዓል ስልጣን ኣገልግሎት ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ እተዋህበ ሓበሬታ ኣብ ግምት ብምእታው ኪመደቦ እዩ።

መደምደምታ ናይቲ ክሲ መርትዖ ዝረኽበሉ ጉዳይ

እቲ ኸሲ እንተ ተረጋገጸ እሞ እቲ ውልቀ-ሰብ ካብ ስራሕ እንተ ተሰናቢቱ ወይ እቲ ቤት ትምህርቲ ኣገልግሎቱ ምጥቃም እንተ ኣቋረጹ ወይ እቲ ውልቀ-ሰብ ካብ ስራሕ እንተ ተሰናቢቱ ወይ ብኸልእ መገዲ ኣገልግሎቱ ምሃብ እንተ ኣቋረጹ እቲ ቤት ትምህርቲ ኣብቲ እተኸልከለ ዝርዝር ምእታው ኣድላዪ እንተ ኹይኑ ንምምርማር ናብ DBS ይልእኽ።

እቲ ዝምልከቶ ውልቀ-ሰብ ኣባል ናይ መምህር ሰራሕተኛ እንተ ኹይኑ እቲ ቤት ትምህርቲ ነቲ ውልቀ-ሰብ ካብ ምምሃር ክኸልክል ንምሕሳብ ናብ ትካል መምርሒ ትምህርቲ ከመሓላልፎ ወይ ከመሓላልፎ ወይ እንተ ዘይከውን ክሓስብ ኢዩ።

ድሕሪ ምቑራጽ ናብ ስራሕ ዝምለሱ ውልቀ-ሰባት

ኣብ መደምደምታ እቲ ጉዳይ እተኣገደ ውልቀ-ሰብ ናብ ስራሕ ክምለስ ከም ዝኸለእ እንተ ወሲኑ እቲ ኣካዳሚ ስራሕ ነዚ ብኸመይ ብዝበለጸ መገዲ ከም ዘቀለጥፍ ይውስን።

እቲ ኣካዳሚ ስራሕ እቲ ውልቀ-ሰብ ምስቲ ክሲ ዘቕረበ ቁልዓ ወይ ቁልዑ ገና ኣብ ቤት ትምህርቲ ዚካፈሉ እንተ ኹይኖም ብኸመይ ብዝበለጸ መገዲ ኸም ዚቈጻጸሮ ኪሓስብ እዩ።

መሰረት ዘይብሉ መሰረት ዘይብሉ ናይ ሓሶት ወይ ተንኮል ዝመልኡ ጸብጻባት

እቲ ጸብጻብ ከምዚ ዚስዕብ እንተ ኹይኑ

- መሰረት ዘይብሉ መሰረት ዘይብሉ ሓሶት ወይ ተንኮላኛ ምዃን ምስ ተቈረጸ DSL ነቲ ዚቕጽል ግቡእ ስጉምታት ኣብ ግምት ኬእቱ እዩ። እቲ ቁልዓ ወይ እቲ ክሲ ዘቕረበ ሰብ ሓገዝ ከም ዘድልዮ እንተ ሓሲቦም ወይ እቲ ኸሲ ሓገዝ ደልዮም ጭድርታ ክኸውን ከም ዝኸለእ እንተ ሓሲቦም ናብ ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ ናይቲ ኸባቢ ብዓል ስልጣን ምልኣኽ ግቡእ ክኸውን ይኸለእ ኢዩ
- እቲ ቤት ትምህርቲ ደይመደይ ኢሉ እተማህዘ ወይ ተንኮላኛ ምዃን ምስ ተረጋገጸ ዝኹነ ይኹን ተግሳጽ ኣብ ልዕሊ እቲ ውሳኔ ዝገበረ ውልቀ-ሰብ ግቡእ እንተ ኹይኑ ይምርምር

መሰረት ዘይብሉ መሰረት ዘይብሉ ናይ ሓሶት ወይ ተንኮል ዝመልኡ ኸስታት

እቲ ክሲ ከምዚ ዚስዕብ እንተ ኹይኑ ፡-

- መሰረት ዘይብሉ መሰረት ዘይብሉ ሓሶት ወይ ተንኮላኛ ንምዃን ቁራጽነት ስለ ዝገበረ LADOን ኣካዳሚ ጉዳይን ነቲ ዚቕጽል ግቡእ ስጉምታት ኪሓስቡ እዮም። እቲ ቁልዓ ወይ እቲ ክሲ ዘቕረበ ሰብ ሓገዝ ከም ዘድልዮ እንተ ሓሲቦም ወይ እቲ ኸሲ ሓገዝ ደልዮም ጭድርታ ክኸውን ከም ዝኸለእ እንተ ሓሲቦም ናብ ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ ናይቲ ኸባቢ ብዓል ስልጣን ምልኣኽ ግቡእ ክኸውን ይኸለእ ኢዩ
- እቲ ቤት ትምህርቲ ደይመደይ ኢሉ እተማህዘ ወይ ተንኮላኛ ምዃን ምስ ተረጋገጸ ዝኹነ ይኹን ተግሳጽ ኣብ ልዕሊ እቲ ውሳኔ ዝገበረ ውልቀ-ሰብ ግቡእ እንተ ኹይኑ ይምርምር

ምስጢራዊነትን ምክፋል ሓበሬታን

እቲ ቤት ትምህርቲ ምስጢራዊነት ንምዕቃብን እቲ ኸሲ ኪምርመር ወይ ኪምርመር ከሎ ካብ ዘይተደልየ መወዓውዒ ንምሕላውን ዚከኣሎ ኹሉ ኪገብር እዩ።

እቲ ኣካዳሚ ስራሕ ካብ LADO፣ ፖሊስን ናይቲ ኸባቢ ሰበ-ስልጣንን ኣገልግሎት ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑ ምኽሪ ይወስድ፣ ከከም ኣድላይነቱ፡-

- ብዛዕባ እቲ ኸሲ መን ኪፈልጥ ኣለዎ? እንታይ ሓበሬታ ኺካፈል ከም ዚኸእልን

- ግምታዊ ሓሳባትን ሕሜትን ብሽመይ ከም እትቈጻጸር እንተላይ ወለዲ ወይ ኣለይቲ ሕሙማት ንሓደ ቈልዓ / ቈልዑ ብዛዕባ ምስጢራዊነት ዘለዎም ግዴታታት ብሽመይ ከም ዚፈልጡ
- ግምታዊ ሓሳባት ንምቕናስ ንዝሰፍሉ ማሕበረሰብ እንታይ ሓበሬታ ክወሃቦ ይከኣል
- ንተገዳስነት መራሽቢ ብዙሓን ብሽመይ ከም እትቈጻጸር መዓስን መዓስን ከም ዚለዓል

መዝገብ ምሓዝ

እቲ ኣካያዲ ስራሕ ብዛዕባ ዝኹነ ይኹን ጉዳይ እቲ ኽሲ ወይ ሻቕሎት ነዚ ኣብ ላዕሊ ዘሎ መዐቀኒታት ዘማልእ እንተ ኹይኑ ንጹር መዛግብቲ ይሕዝ ክሳብ እቲ ጉዳይ ድማ ኣብ ምስጢራዊ ናይ ውልቀ ሰብ ፋይል ይኸዝኖ።

ድሕሪ መርመራ ተንኮል ዝመልኦ ወይ ሓሶት ምዃኑ እተረገበ ዝኹነ ይኹን ክሲ ካብ ናይ ውልቀ ሰብ ፋይል ክድምሰስ ኢዩ (እቲ ውልቀ-ሰብ እቲ መዛግብቲ ኣብቲ ፋይል ክዕቀብ እንተ ዘይተሰማሚዑ) ።

ንኩሎም ካልኣት ክስታት (ተንኮል ወይ ሓሶት ኩይኑ ዘይረኽቡ) እዞም ዝስዕቡ ሓበሬታ ኣብ ፋይል እቲ ውልቀ-ሰብ ክዕቀቡ እዮም፡-

- ንጹርን ሰፊሕን ጽማቕ ሓሳባት ናይቲ ክሲ
- እቲ ክሲ ብሽመይ ከም እተፈትሐን ብሽመይ ከም እተፈትሐን ዚገልጽ ዝርዝር ሓበሬታ
- መዘኸሽሪታት ብዛዕባ ዝኹነ ይኹን እተወስደ ስጉምታት እተወስደ ውሳኔታትን ውጽኢትን
- እቲ ሓበሬታ ኣብ መጻኢ ክቐርብ ዝኽእል እንተ ኹይኑ ወይ እንተ ዘይኹይኑ ዝገልጽ ኣዋጅ

ኣብ ከምዚ ዝኣመሰለ ኹነታት እቲ ቤት ትምህርቲ ምስ ማሕበራዊ ክንክን ቈልዑ ወይ ምስ ፖሊስ ብምስምማዕ ቅዳሕ ነቲ ውልቀ-ሰብ ኪህቦ እዩ።

እንተ ወሓደ እቲ ተኸሳሲ ንቡር ናይ ጡረታ ዕድመ ኽሳብ ዚበጽሕ ወይ ከኣ እቲ ኽሲ ዝቐረበሉ ዕለት ኣትሒዙ ን10 ዓመት ኩሉ መዛግብቲ ኽንዕቅቦ ኢና።

መወከሲታት

ናይ ኣስራሒ መወከሲታት ክንህብ ከሎና፡-

- ናይ ሓሶት መሰረት ዘይብሉ መርትዖ ዘይብሉ ወይ ተንኮል ኩይኑ እተረገበ ወይ ከኣ ሓሶት መሰረት ዘይብሉ መርትዖ ዘይብሉ ወይ ተንኮለኛ ኹይኑ እተረገበ ተደጋጋሚ ኽስታት ኣይትጠቅስ
- እቲ ሓበሬታ ጭቡጥ እንተ ኹይኑን ርእይቶታት ዘየጠቓልል እንተ ኹይኑ መርትዖታት ዘለዎ ኽስታት ኣጠቓቕማ

ትምህርቲ ምምሃር

እቲ ኽስታት ምስ ተረጋገጹ እቲ ኣካያዲ ስራሕ ንኹነታት እቲ ጉዳይ ምስቲ ናይቲ ኽባቢ ብዓል ስልጣን እተመደበ ብዓል ስልጣን ብምምርማር ኣብ መጻኢ ተመሳሳሊ ፍጻሞታት ንምክልኻል ኣብ ኣሰራርሓ ወይ ልምዲ እቲ ቤት ትምህርቲ ምምሕያሽ ክንገብር ንኽእል እንተ ኷ንና ንምውሳን እዩ።

እዚ ድማ ኣብ ግምት ብምእታው (ከም ኣድላይነት) ይጠቓልል፡-

- ካብ ቤት ጽሕፈት መራሽቢ ብዙሓን ዝወጸ ውሳኔ
- ንውሓት ግዜ እቲ እገዳ
- እቲ እገዳ ብቐዕ እንተ ኹይኑ ወይ እንተ ዘይኹይኑ
- እቲ ውልቀ-ሰብ ጸኒሑ ናብ ቦታኡ ምስ ተመልሰ እገዳ ምጥቃም። ኣብ መጻኢ ተመሳሳሊ ዓይነት መርመራታት ብዘይ ምቑራጽ ብሽመይ ክግበር ከም ዝኽእል ክንምርምር ኢና

ኣብ ኩሉ ኻልእ ጉዳያት እቲ ኣካያዲ ስራሕ ነቲ ጭቡጥታት ኣብ ግምት ብምእታው ዝኹነ ይኹን ምምሕያሽ ኪግበር ዚከኣል እንተ ኹይኑ ኺውስን እዩ።

ኣብዚ ቐረብ ግዜ ዘይተረገበ ኽስታት

እቲ ማህሰይቲ ቅድሚ ክንደይ ዝኣክል ግዜ ከም እተፈጸመ ብዘየገድስ ጸብጸብ ክወሃቦ ይኽእል እዩ።

ኣብ ቀረብ እዋን ብቈልዓ ዝቐረበ ዝኹነ ይኹን ክስታት ምስቲ ናይ ከባቢና ሰበ-ስልጣን ነቲ ኣብ ቀረብ እዋን ዝቐረበ ኽስታት ንምፍታሕ ዘውጽኦ ኣሰራርሓ ብምስምማዕ ናብ LADO ጸብጸብ ክንህብ ኢና።

ሓደ ዓብይ ሰብ ቄልዓ ኣብ ዝነበረሉ እዋን ከም እተሃስዮ ናብ ቤት ትምህርቲ ክሲ እንተ ኣቕሪቡ ነቲ ውልቀ-ሰብ ነቲ ኸሲ ናብ ፖሊስ ክነግሮ ክንመኽሮ ኢና።

ዓንቀጽ 2፡- ነቲ ናይ ጉድኣት ደረት ዘየማልኡ ሻቕሎት

እዚ ኸፍሊ እዚ ነቲ ኣብ ላዕሊ ኣብ ዓንቀጽ 1 ተዘርዚሩ ዘሎ ደረት ጉድኣት ዘየማልኡ ኣባላት ሰራሕተኛታት እንተላይ ብዛዕባ መምህራን ኣቕረብቲ ወለንተኛታትን ኮንትራክተራትን ዜተሓሳስበም ነገራት (እንተላይ ክስታት) ይምልከት።

ንኣብነት ሻቕሎት ኪለዓል ይኸእል እዩ፡-

- › ምጥርጣር
- › ቅሬታ
- › ካብ ካልእ ኣባል ሰራሕተኛ ሻቕሎት ወይ ክሲ ምዕቓብ
- › ኣብ ውሽጥን ወጻኝን ቤት ትምህርቲ ብቑልዓ ወላዲ ወይ ካልእ ዓብይ ሰብ እተዋህበ ሓበሬታ
- › ቅድሚ ስራሕ ናይ ምቑጽጻር ችክ

ንድሕንነት ቄልዑ ንምሕላው ንዝኹነ ይኹን ሻቕሎት ኣብ ግዜኡ ምላሽ ምሃብን ምፍታሕ ኣድላዪ ምዃኑ ንፈልጥ ኢና።

መግለጺ ትሑት ደረጃ ዘለዎ ሻቕሎት

እቲ 'ትሑት ደረጃ' ዝብል ስያመ ኣብ ቤት ትምህርቲ ወይ ኣብ ወኪሉ ዝሰርሕ በጽሒ ከምዚ ዝስዕብ ክገብር ከም ዝኸእል ዘተሓሳስብ ነገር – ክሳዕ ክንደይ ንእሽቶ ይኹን ብዘየገድስ – ከምዚ ዝስዕብ ይገብር፡-

- › ካብ ስራሕ ወጻኢ ዘይግቡእ ኣካይዳ **እንተላይ ምስ ናይ ሰራሕተኛታት ኣካይዳ ዘይሰማማዕ እንተ ኹይኑ**
- › ነቲ ናይ ክስታት ድርኩሹት ዘየማልእ ወይ ከኣ ብኸልእ መገዲ ናብቲ ኣብቲ ኸባቢ ዚርከብ ብዓል ስልጣን ናብ እተመደበ ብዓል ስልጣን ንምሕሳብ እኹል ከም ዘይኮነ ጌርካ እዩ ዚርእ

ኣብነታት ከምዚ ዝኣመሰለ ጠባይ ከምዚ ዚስዕብ ኬጠቓልል ይኸእል እዩ፣ ግን ከኣ ኣብዘም ዚሓጽሩ ኣይከኑን፡-

- › ምስ ቄልዑ እምብዛ ምቕሉል ምዃን
- › ተወዳደርቲ
- › ናይ ቄልዑ ስእሊ ብሞባይሎም ምስኣል
- › ምስ ሓደ ቑልዓ ኣብ ግሉል ቦታ ወይ ብድሕሪ ዕጹው ማዕጾ ምትሕብባር
- › ንተመሃሮ ዜዋርዱ ተመሃሮ

ትሑት ደረጃ ዘለዎ ሻቕሎት ምክፋል

ኩሎም ሰራሕተኛታት ብግቡእ ምእንቲ ኺፍታሕ ትሑት ደረጃ ዘለዎም ሻቕሎት ብምስጢር ኬካፍሉ ንምትብባዕ ግልጽነትን ምትእምማንን ግልጽነትን ባህሊ ምፍጣር ኣገዳሲ ምዃኑ ኣፍልጦ ንህበሉ ኢና።

ነዚ ባህሊ እዚ ብኸምዚ ዝስዕብ ክንፈጥር ኢና፡-

- › ሰራሕተኛታት ግቡእ ጠባይ እንታይ ምዃኑ ንጹር ምዃኖም ከምኡውን ትጽቢትን ግቡእን ጠባይ ካብ ዘተሓሳስብ ጸገም ወይ ዘይግቡእ ጠባይ ኣብ ገዛእ ርእሶምን ካልኣትን ኣብ ምፍላይ ምትእምማን ከም ዘለዎም ምርግጋጽ
- › ሰራሕተኛታት ብመሰረት ዓንቀጽ 7.7 እዚ ፖሊሲ ዝኹነ ይኹን ትሑት ደረጃ ዘለዎ ሻቕሎት ንኬካፍሉ ስልጣን ምሃብ
- › ሰራሕተኛታት ንገዛእ ርእሶም ንኬመልክቱ ስልጣን ምሃብ
- › ንዘይሞያ ጠባይ ምፍታሕ ከምኡውን ነቲ ውልቀ-ሰብ ኣብ መጀመርታ ደረጃ ንኸእርሞ ምሕጋዝ
- › ከምዚ ዝኣመሰለ ሻቕሎት ኪለዓል ከሎ ምላሽ ዚህብን ተነቓፊን ሚዛናዊ ኣተሓሕዛን ምሃብ
- › ኣብ ስርዓት ዕቑባ ቤት ትምህርቲ ዝኹነ ይኹን ድኽመት ንምልላይ ምሕጋዝ

ንትሑት ደረጃ ዜተሓሳስበም ነገራት ምላሽ ምሃብ

እቲ ሻቕሎት ብሰልሳይ ኣካል እንተ ተላዒሉ እቲ ርእሰ-መምህር ኣድላዪ ኣብ ዝኹነሉ እዋን ከምዚ ዝስዕብ ብምግባር መርትዖ ይእክብ፡-

- › ስምም ከይፍለጥ እንተ ዘይተላዒሉ ብቐጥታ ናብቲ ዜተሓሰበሉ ሰብ
- › ንውልቀ-ሰብን ንዝኹነ ይኹን መሰኻኽርን

እቲ ርእሰ-መምህር ነቲ እተኣከበ ሓበሬታ ተጠቐሙ ዓይነት ጠባይ ንምምዳብን ዝኹነ ይኹን ተወሳኺ ስጉምቲ ንምውሳንን ምስቲ ናይ ቤት ትምህርቲ ኮድ ኣካይዳ ሰራሕተኛታት ብምስምማዕ ክጥቀሙሉ ኢዩ። ርእሰ-መምህር ምስ DSL ክተሓባበሩ ዝደልዩ እኳ እንተኹኑ ንኹሉ ትሑት ደረጃ ዘተሓሰበብ ጉዳያት ናይ መወዳእታ ውሳኔ ዝገብር ክኸውን ኢዩ።

መዝገብ ምሓዝ

ኩሎም ትሑት ደረጃ ዘለዎም ሻቕሎታት ብጽሑፍ ክምዝገብ እዩ። ኣብ ርእሲ እቲ እተላዕለ ሻቕሎት ዝርዝር መዘግብቲ እቲ ሻቕሎት እተላዕለሉ ከባቢ ዝኹነ ይኹን እተወስደ ስጉምቲ ክምኡውን ምኽንያታት ውሳኔታትን ስጉምትን ዜጠቓልል ኪኸውን እዩ።

መዘግብቲ ክምዚ ዚስዕብ ኪኸውን እዩ፡-

- › ብምስጢር ዚዕቀብ ብውሕስነት ዚዕቀብ ክምኡውን ምስ DPA 2018 ክምኡውን UK GDPR ዚሰማማዕ
- › ዘተሓሰበሉ ጸገም ወይ ዘይግቡእ ጠባይ ንምልላይ ተመርሚሩ ኣሎ። ክምዚ ዝኣመሰለ ጠባይ ምስ ተፈልጦ ወይ ብተግሳጽ ኣሰራርሓ ናይ ዘኣ እቲ ኣብ ዓንቀጽ 1 ናይዚ መመላእታ ጽሑፍ ተገሊጹ ዘሎ ኣገባብ ጠባይ ካብ ሻቕሎት ናብ ደረት ጉድኣት ምስ ዝቐየር ናብቲ ኣብቲ ኸባቢ ዘሎ ብዓል ስልጣን ክንልእኹ ኢና
- › እንተ ውሓደ እቲ ውልቀ-ሰብ ካብ ስራሕ ክሳዕ ዚወጽእ ኣብ ቤት ትምህርቲ ይጸንሕ

ትሑት ደረጃ ዘለዎ ሻቕሎት ምስ መምህር ቀረብ ወይ ኮንትራክተር ዚተሓሓዝ እንተ ኹይኑ ንኣስራሒ እቲ ውልቀ-ሰብ ነፍልጦ ኢና፣ በዚ ኸምዚ ዝኹነ ይኹን ዘይግቡእ ጠባይ ኪህሉ ይኽእል እዩ።

መወከሲታት

ኣብ መወከሲታት ትሑት ደረጃ ዘለዎ ሻቕሎት ኣይነእትዎምን ኢና፡-

- › እቲ ሻቕሎት (ወይ ጉጅለ ሻቕሎት) ናብቲ እተመደበ ብዓል ስልጣን ኣብቲ ኸባቢ ዘሎ ብዓል ስልጣን ንምልኣኽ ደረት ምስ ኣማልኦ መረጋገጺ ኹይኑ ተረኪቡ እዩ። ወይ/ወይ
- › እቲ ሻቕሎት (ወይ ጉጅለ ሻቕሎት) ምስ ከም ግጉይ ኣካይዳ ወይ ሕማቕ ኣፈጻጽዎ ዝኣመሰለ መብዛሕትኡ ግዜ ኣብ መወከሲ ክጠቓለል ዝኽእል ጉዳያት እተተሓሓዘ ኢዩ

መመለሻ ጽሑፍ 4፡- ፍሉይ ጉዳያት ዕቅብ

አብ ዓበይቲ እተሳተፈ ዕርቃን ፍርቂ ዕሩቕን ናይ ምክፋል ፍጻሜታት ምግምጋም

ኩሎም ዓበይቲ ዝሳተፉ ዕሩቓትን ፍርቂ ዕሩቓትን ምስልታት ምክፋል ናይ ቈልዑ ጾታዊ ማህሰይቲ ገበያት ስለ ዝኹን ብኡንብኡ ናብ ፖሊስ/ማሕበራዊ ክንክን ክመሓለፍ ኣለዎ። ይኹን እምበር ምስ ዓበይቲ እተተሓሓዘ ፍጻሜታት ከም ቈልዑ ኣብ ልዕሊ ቈልዑ ዕርቃን / ፍርቂ ዕርቃን ምክፋል ኪቐርብ ስለ ዚኽእል ኣብ ፈለማ ንተሳትፎ ዓበይቲ ምግምጋም ኣጸጋሚ ኪኸውን ይኽእል እዩ።

ክልተ ዓይነት ልሙድ ምስ ዓበይቲ ዚተሓሓዝ ፍጻሜታት ኣሎ፡- ጾታዊ ድራሽ ዘለዎ ፍጻሜታትን ቊጠባዊ ድራሽን ዚፍጸም ፍጻሜታት።

ብጾታዊ ድራሽ እተላዕለ ፍጻሜታት

አብ ከምዚ ዝኣመሰለ ፍጻሜታት ሓደ ዓብዪ በዳሊ ብቐጥታ ካብ ቈልዑ ወይ መንእሰይ ብኢንተርነት ኣቢሉ ጥራዩን ፍርቂ ዕሩቕን ይረክብ ።

እቲ በዳሊ ናይ መጀመርታ ርክብ ንምግባር ከም ገዛእ ርእሱ ገደሩ ከቐርብ ወይ ናይ ሓሶት መንነት ኣብ መድረሽ ክጥቀም ይኽእል ሓድሓደ ግዜ ድማ ምላሽ ንምሃብ ንምትብባዕን ምትእምማን ንምህናጽን ከም ቈልዑ ወይ መንእሰይ ኣምሲሉ ክዛረብ ይኽእል ኢዩ። እቲ በዳሊ መብዛሕትኡ ግዜ ነቲ ቈልዑ ወይ መንእሰይ ኣብ ማሕበራዊ መራኽቢታት ኣብ ቻት ሩም ወይ ኣብ ናይ ጸወታ መድረሻት የዳሉ ድሕሪኡ ነቲ ዝርርብ ናብ ናይ ብሕቲ መልእኽትታት ኣፕሊኬሽን ወይ ናብ ጫፍ ናብ ጫፍ ምስጢራዊ (E2EE) ሃዋህው ኬመሓለፈ ይኽእል እዩ፤ ኣብኡ ድማ ጥራዩ ወይ ፍርቂ ጥራዩ ኺሓትት ይሓትት። እቲ በዳሊ ነቲ ቈልዑ ወይ መንእሰይ ጥራዩ ወይ ፍርቂ ዕርቃን ኪፈጥርን ኪካፍልን ንምትብባዕ ስለእ ጽዩፍ ወይ ንቈልዑ ጾታዊ ማህሰይቲ (ስእልታት ካልኣት መንእሰያት) እንተላይ ብላ እተዳለወ ነገራት ኬካፍል ይኽእል እዩ።

ሓደ ቈልዑ ወይ መንእሰይ ጥራዩ ወይ ፍርቂ ዕርቃን ምስ ኣካፈለ ሓደ በዳሊ ነቲ ቈልዑ ወይ መንእሰይ ብኢንተርነት ከም ዚፈትሖ ወይ ከኣ ናብ ፈተውቱን ስድራ ቤቱን ከም ዚልእኽ ብምፍርራህ ዝያዳ ስእልታት ንኺልእኽ ኬጸላምዎ ይኽእሉ እዮም።

ናይ ዓበይቲ ኣመለካኸዓን ምግዳድን ምልክታት እቲ ቈልዑ ወይ መንእሰይ ከምዚ ዝስዕብ የጠቓልል፡-

- ኣብ ኢንተርነት ዘይፈልጦም ግን ከኣ ካልእ ቈልዑ ወይ መንእሰይ ዝመስሉ ኣካውንት ተራኹቦ
- ብቐልጡፍ ጾታዊ ርክባት ኣብ ምፍጻም ተጸምቦረ፤ እዚ ኸኣ እቲ በዳሊ ዘይተደልየ ስእልታት ኬካፍል ይኽእል እዩ
- ካብ ህዝባዊ ናብ ውልቃዊ መድረሽ/E2EE መድረሽ ተቐየረ
- ጾታዊ ርክብ ንክፍጽሙ ጸቕጢ ይግበረሎም እንተላይ ዕርቃን ፍርቂ ዕርቃን ምፍጣር
- ከም ገንዘብ ወይ ናይ ጸወታ ክረዲት ዝኣመሰለ ዋጋ ዘለዎ ነገር ይህብ ነበረ
- ተወሳኺ ጾታዊ ንጥፈታት ንምፍጻም ምፍርራህ ወይ ምጉርምራም ። እዚ ኸኣ እቲ ቈልዑ ወይ መንእሰይ ኣብ ፈለማ ነቲ ስእሊ ዘካፍሎ ወይ እቲ በዳሊ 'ናይ ሓቕ' ምስልታት ንምዝራፍ ብዲጂታዊ መገዲ እተታሕዘ ስእሊ ቈልዑ ወይ መንእሰይ ከካፍል ይኽእል እዩ

ቊጠባዊ ድራሽ ዘለዎ ፍጻሜታት

ብቊጠባዊ ድራሽ እተደረሸ ጾታዊ ዘረፋ (መብዛሕትኡ ግዜ 'ሴክስቶርሽን' ተባሂሉ ዚፍለጥ) ሓደ በጽሒ በዳሊ (ወይ ገበነኛታት) ገንዘብ እንተ ዘይከፈሉ ወይ ንጥቕም ካልእ ነገር እንተ ዘይገይሮም ንቈልዑ ወይ መንእሰይ ዕሩቕ ወይ ፍርቂ ዕሩቕ ከም ዚፈትሖም ዜፈራርህሉ ምስ ዓበይቲ እተተሓሓዘ ፍጻሜ እዩ።

ከምቶም ምስ ዓበይቲ ዚተሓሓዝ ካልእ ኣጋጣሚታት ዘይኩነስ ብቊጠባዊ ድራሽ ተደሪኹም ጾታዊ ዘረፋ መብዛሕትኡ ግዜ በቶም ኣብ ወጻኢ ሃገራት ኣብ እተራቐቐ እተወደቡ ጉጅለታት ገበን (OCGs) ዚሰርሑ ገበነኛታት እዩ ዚፍጸም ብመኽሰብ ጥራዩ ከኣ ተደሪኹም እዮም። ዓበይቲ እውን መብዛሕትኡ ግዜ በዘም ጉጅለታት እዚኣቶም ዒላማ ይገብሩ እዮም።

ገበነኛታት መብዛሕትኡ ግዜ ናይ ሓሶት መንነት ይጥቀሙ ሓድሓደ ግዜ ከም ቈልዑ ወይ መንእሰይ ኣምሲሎም ወይ ከኣ ናይ ካልእ መንእሰይ ሕሳብ ይሰርቁ እዮም። ነቲ ቈልዑ ወይ መንእሰይ ብቊጠባዊ መዳይ ንምጥፋእ ከምዚ ዚስዕብ ኪገብሩ ይኽእሉ እዮም፡-

- ነቲ ቈልዑ ወይ መንእሰይ ዕርቃን ወይ ፍርቂ ዕርቃን ንኺልእኽ ኣገዲድካዮ ብቊጠባዊ መዳይ ድማ ኣበላሸወቶ
- ካብ ቈልዑ ወይ መንእሰይ እተሰርቀ ስእልታት ተጠቐም
- ብኤለክትሮኒካዊ መገዲ እተመሓየሸ ምስልታት እንተላይ ብላ እተዳለወ ምስልታት ቈልዑ ወይ መንእሰይ ተጠቐም

እቲ በዳሊ ገንዘብ ንምሕዳብ ገንዘብ ክኸፈል ወይ ናይ ባንክ ሕሳብ ናይቲ ግዳይ ክጥቀሙኦ ክሓትት ይኽእል እዩ።

ብቑጠባዊ ድራኽ እተመርኩስ ጾታዊ ዘረፋ ዓብዪ ሰብ ኬጠቓልል ዚኽእል ምልክታት እቲ ቈልዓ ወይ መንእሰይ ከምዚ ዚስዕብ ኬጠቓልል ይኽእል እዩ፡-

- ብኸልእ ኣዘራርባ ድማ ካልእ ቈልዓ ወይ መንእሰይ ከም ዝኹነ ገይሮም እዮም ዚርእይዎ። ናይ ሓይ ቈልዓ ወይ መንእሰይ ብእተሰርቀ ሕሳብ ኪራኽቡ ይኽእሉ እዮም
- እቲ በዳሊ ፈለማ ስእሊ ኼካፍል ዚኽእል ጾታዊ ርክባት ብቕልጡፍ ተጸምዶ
- ካብ ህዝባዊ ናብ ውልቃዊ መድረኽ/E2EE መድረኽ ተቐየረ
- ንፍርቂ ወይ ንፍርቂ ሕብረ ንምውሳድ ጸቕጢ ይግበር
- ከም እተሰርቀን ስእልታቶምን ውልቃዊ ሓበሬታኦምን ርክባቶምን ክረኽቡ ከም ዝኽእሉ ተነጊርዎም
- ሓይ ስእሊ ድሕሪ ምክፋል ገንዘብ ንምልኣኽ ወይ ናይ ባንክ ሕሳብ ዝርዝር ሓበሬታ ንምክፋል ወይ እቲ በዳሊ ናይ ቈልዓ ወይ መንእሰይ ብእተሰርቀ ወይ ብዲጂታዊ መገዲ እተታሕዘ ምስልታት ከካፍል ይኽእል እዩ

ካብ ትምህርቲ ዘይወጹ ቈልዑ

ሓይ ቈልዓ ብፍላይ ብተደጋጋሚ ኻብ ትምህርቲ ዘይምህላው ንእተፈላለዩ ጉዳያት ዕቑባ ዜጠንቅቕ ምልክት ኪኸውን ይኽእል እዩ። እዚ ድማ ከም ጾታዊ ማህሰይቲ ወይ ምዝመዛ ወይ ገበናዊ ምዝመዛ ቈልዑ ዝኣመሰለ ማህሰይቲ ወይ ሸለልትነት ወይ ሸለልትነት ወይ ከም ናይ ኣእምሮ ጥዕና ጸገማት ሓሽሽ ምውሳድ ጥፋፍነት ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ወይ ብግዲ መውስቦ ዝኣመሰለ ጉዳያት ዘጠቓልል ክኸውን ይኽእል እዩ።

ሓይ ቈልዓ ካብ ትምህርቲ ዘይወጽኡሉ ወይ ዝጠፍኡሉ ብዙሕ ኩነታት እኳ እንተሎ ገሊኦም ቈልዑ ግን ኣብ ሓይጋ እዮም ዘለዉ። እዚኣቶም ቈልዑ የጠቓልል፡-

- ኣብ ሓይጋ ወይ ጉድኣት እንተ ኣጋጢሙካ
- ብግዲ መውስቦ ወይ ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ሓይጋ ዘለዉ
- ካብ ጂፕሲ ሮማ ወይ ተጓዓዝቲ ስድራ ቤታት ዝመጹ
- ካብ ስድራ ቤታት ሰራሕተኛታት ኣገልግሎት
- ካብ ገዛ ወይ ካብ ገዛ ክትሃድም ወይ ክትሃድም
- ብስርዓት ፍትሒ መንእሰያት ይቈጸጸሩ
- ናብ ቤት ትምህርቲ ምኻድ ኣቋሪጽካ
- ካብ ሓይስቲ ስደተኛ ስድራቤታት ዝመጹ

ብዘይ ፍቓድ ዘይምህላውን ብፍላይ ኣብ ተደጋጋሚ ኣጋጣሚታት ካብ ትምህርቲ ዘይርከቡ ቈልዑ ንምሕላዝ ኣሰራርሓና ክንስዕብ ኢና እዚ ድማ ሓይጋታት ህስያ ምዝመዛ ሸለልትነት እንተላይ ጾታዊ ምዝመዛ ንምልላይ ከምኡውን ኣብ መጻኢ ናይ ምጥፋእ ሓይጋታት ንምክልኻል ክንሕግዝ ኢና። እዚ ድማ ሓይ ቈልዓ ሓይሽ ቤት ትምህርቲ ከይተሰየመ ካብ ቤት ትምህርቲ እንተ ወጺኡ ነቲ ናይቲ ኸባቢ ብዓል ስልጣን ምሕባር ከምኡውን ኣድላይ ኣብ ዝኹነሉ እዋን ስም እቲ ቈልዓ ካብ ናይ ምእታው መዝገብ ኣብ ዘይልሙድ ናይ መሰጋገሪ ነጥብታት ከውጽእ ከሎ ነቲ ናይቲ ከባቢ ብዓል ስልጣን ሓበሬታ ንምክፋል ዘድሊ ብቕዓታት ምሕላው ዘጠቓልል ኢዩ።

ሰራሕተኛታት ከም ናይ ግጭት ዘባታት ምጉዓዝ፣ ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ከምኡውን ብግዲ መውስቦ ዝኣመሰለ ምስ ዘይምህላው እተተሓሓዘ ናይ ዕቑባ ሻቕሎት ኣብ ግምት ከእትዉ ኸለዉ ክጥንቀቑ ዘለዎም ምልክታትን ውልቀ-ሰባት ክጥንቀቑ ኣለዎም።

ሓይ ሰራሕተኛ ሓይ ቈልዓ ጉድኣት ወይ ሸለልትነት ይወርዶ ኽም ዘሎ እንተ ጠርጢሩ ነቲ ኣብቲ ኸባቢ ዘሎ ኣሰራርሓ ዕቑባ ቈልዑ እንተላይ ርትዓዊ ሕቶታት ንምቕራብ ክንስዕብ ኢና። እቲ ቈልዓ ጉድኣት እንተ ኣጋጢምዎ ወይ ኪሳቕ ዚኽእል እንተ ኹይኑ ወይ ከኣ ብኡንብኡ ኣብ ሓይጋ እንተ ኣሚቱ ብኡንብኡ ናብ ናይቲ ኸባቢ ብዓል ስልጣን ጉድሊ ማሕበራዊ ክንክን ቈልዑን ፖሊስን ክንልእኽ ኢና።

ገበናዊ ምዝመዛ ቈልዑ

ገበናዊ ምዝመዛ ቈልዑ (CCE) ሓይ ውልቀ-ሰብ ወይ ጉድሊ ንሓይ ቈልዓ ናብ ገበናዊ ንጥፈታት ንምግዳድ ንምቑጽጻር ንምቑጽጻር ወይ ንምትላል ሚዛናዊ ዘይኩነ ስልጣን ተጠቂሙ ዚጥቀሙ ዓይነት ማህሰይቲ እዩ። እቲ ግዳይ ዘድልዮ ወይ ዝደልዮ

ነገር ወይ ንገንዘባዊ ወይ ካልእ ረብሓ ናይቲ ገበነኛ ወይ ኣውሃሃዲ ወይ ዓመጽ ምፍርራህ ዘጠቓልል ክኸውን ይኽእል እዩ።

እቲ ማህሰይቲ ብደቂ ተባዕትዮ ወይ ብደቂ ኣንስትዮ ከምኡውን ብቑዕ ወይ በጽሕታት ኪፍጸም ይኽእል እዩ። እዚ ሓንሳእ ወይ ተኸታታሊ ፍጻሞታት ክኸውን ይኽእል ኢዩ ካብ ኣጋጣሚታት ክሳብ እተሓላለኸ እተወደበ ማህሰይቲ ድማ ይፈላለ ኢዩ።

እቲ ግዳይ ዋላ እውን እቲ ንጥፈት ብስምምዕ እተመሰረተ እንተ መሰለ ኪምዝምዞ ይኽእል እዩ። ኩሉ ሳዕ ኣካላዊ ምትንኻፍ ዜጠቓልል ኣይኮነን ብኢንተርነት እውን ኪፍጸም ይኽእል እዩ። ንኣብነት መንእሰያት ኣብ ፋብሪካታት ካናቢስ ክሰርሑ ይግደዱ ሓሽሽ ወይ ገንዘብ ኣብ ምልእቲ እታ ሃገር (ናይ ኣውራጃ መስመራት ከንቀሳቕሱ) ክግደዱ ይኽእሉ ድኪናት ክሰርቁ ወይ ጂባኦም ክሰርቁ ወይ ንኻልኣት መንእሰያት ክፈራርህዎም ይኽእሉ ኢዮም።

ናይ CCE መሓበሪታት ንቑልዓ የጠቓልል -

- ዘይተገልጸ ህያባት ወይ ሓድሽ ጥሪት ሒዝካ ምምጻእ
- ምስ ካልኣት ኣብ ምዝመዛ እተሳተፉ መንእሰያት ምሕባር
- ኣብ ስምዒታዊ ጥዕና ዚርእ ለውጥታት
- ሓሽሽን ኣልኮላዊ መስተን ብዘይግቡእ ምውሳድ
- ንእተወሰነ እዋን ምጥፋእ ወይ ኣዘውቲርካ ደንጉኽ ናብ ገዛኽ ምምላስ
- ኣዘውቲርካ ካብ ቤት ትምህርቲ ወይ ትምህርቲ ምውጻእ
- ኣብ ትምህርቲ ዘይምስታፍ

ሓደ ኣባል ሰራሕተኛ CCE እንተ ጠርጢሩ ብዛዕባ እዚ ምስ DSL ኪመያየጡ እዮም። DSL ነቲ ኸባቢ ኹለዓዕሎ እዩ ኣድላዪ እንተ ኹይኑ ናብ ጉጅለ ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑን ፖሊስን ሓዊስካ ናይ ዕቑባ ኣሰራርሓ ምምሕዳር።

ጾታዊ ምዝመዛ ቁልዑ

ጾታዊ ምዝመዛ ቁልዑ (CSE) ሓደ ውልቀ-ሰብ ወይ ጉጅለ ንሓደ ቑልዓ ጾታዊ ርክብ ንኺፍጽም ንምግዳድ ንምቑጽጻር ወይ ንምትላል ሚዛናዊ ዘይኮነ ሓይሊ ዚጥቀም ዓይነት ጾታዊ ማህሰይቲ እዩ። ነቲ ግዳይ ዘድልዮ ወይ ዝድልዮ ነገር ወይ ገንዘባዊ ረብሓ ወይ ተወሳኺ ደረጃ ናይቲ ገበነኛ ወይ ኣወሃሃዲ ምልውዋጥ ዘጠቓልል ክኸውን ይኽእል እዩ። ምስ ዓመጽ ወይ ዓመጽ ምፍርራህ ኪተሓሓዝ ወይ ከይከውን ይኽእል እዩ።

እቲ ማህሰይቲ ብደቂ ተባዕትዮ ወይ ብደቂ ኣንስትዮ ከምኡውን ብቑዕ ወይ በጽሕታት ኪፍጸም ይኽእል እዩ። እዚ ሓንሳእ ወይ ተኸታታሊ ፍጻሞታት ክኸውን ይኽእል ኢዩ ካብ ኣጋጣሚታት ክሳብ እተሓላለኸ እተወደበ ማህሰይቲ ድማ ይፈላለ ኢዩ።

እቲ ግዳይ ዋላ እውን እቲ ንጥፈት ብስምምዕ እተመሰረተ እንተ መሰለ ኪምዝምዞ ይኽእል እዩ። ቁልዑ ወይ መንእሰያት ጾታዊ ምዝመዛ ይወርዶም ከም ዘሎ ኣይርድእዎን ይኹኑ። መብዛሕትኡ ግዜ ነቲ ሃሳዪኦም ይኣምኑ እዮም፤ ኣብ ፍቕራዊ ርክብ ከም ዘለዉ ንኺኣምኑ ድማ ይታለሉ ይኹኑ።

ሲኤስኢ ኣካላዊ ምትንኻፍ (ናብ ውሽጢ ምእታውን ዘይምእታውን ተግባራት) ከምኡ'ውን ብዘይ ምትንኻፍ ጾታዊ ንጥፈታት ዘጠቓልል ክኸውን ይኽእል እዩ። ብኢንተርነት እውን ኬጋጥም ይኽእል እዩ። ንኣብነት መንእሰያት ብዛዕባ ገዛእ ርእሶም ጾታዊ ርክብ ዜንጸባርቑ ስእልታት ኬካፍሉ ብሞባይል መልእኽቲ ኺዘራረቡ ወይ ብዌብ ካሜራ ተጠቐሞም ኣብ ጾታዊ ንጥፈታት ኪሳተፉ ኹእምንዎም ወይ ኪግደዱ ይኽእሉ እዮም።

CSE ብዘይ ፍላጥ እቲ ግዳይ እውን ኪፍጸም ይኽእል እዩ፤ ንኣብነት ካልኣት ቪድዮታት ወይ ስእልታት ብምቕዳሕ።

ኣብ ርእሲ እቲ ኣብ ላዕሊ ዘሎ መሓበሪታት CCE መሓበሪታት CSE ንቑልዓ ዜጠቓልል ይኽእል እዩ፡-

- ብዕድመ ዝደፍኦ ዓርኪ ወይ ዓርኪ
- ብጾታዊ ርክብ ዝመሓላለፍ ረኽሲ ወይ ጥንሲ

ሓደ ኣባል ሰራሕተኛ ሲኤስኢ እንተ ጠርጢሩ ብዛዕባ እዚ ምስ DSL ኪመያየጡ እዮም። DSL ነቲ ኸባቢ ኹለዓዕሎ እዩ ኣድላዪ እንተ ኹይኑ ናብ ጉጅለ ማሕበራዊ ክንክን ቁልዑን ፖሊስን ሓዊስካ ናይ ዕቑባ ኣሰራርሓ ምምሕዳር።

ኣብ ልዕሊ ቁልዓ ዝወርድ ማህሰይቲ

ኣብ ልዕሊ ቁልዑ ዚወርድ ማህሰይቲ ማለት ቁልዑ ንኻልኣት ቁልዑ ኺሃስዩ ኽለዉ እዩ። እዚ ዓይነት ማህሰይቲ ኣብ ውሽጥን ወጻኝን ቤት ትምህርቲ ክፍጸም ይኽእል እዩ። ገጽ ንገጽ ኩነ ብኢንተርነት እውን ኪግበር ይኽእል እዩ፤ ኣብ መንጎ 2 ድማ ኣብ ሓደ እዋን ኪፍጸም ይኽእል እዩ።

ቤት ትምህርትና ንጾታዊ ዓመጽን ጾታዊ ምሽጋርን ዜሮ ተጻዋርነት ዘይብሉ ኣቀራርባ ኣለዎ። ዋላ እውን ጸብጻባት እንተ ዘየልዩ ከምዚ ዓይነት ማህሰይቲ ኣይፍጸምን ማለት ከም ዘይኮነ ንፈልጥ ኢና።

ኣብ ልዕሊ ቁልዑ ዚፍጸም ማህሰይቲ መብዛሕትኡ ግዜ ዜጠቓልል እኪ እንተ ኹነ ኣብዘም ዚሰዕቡ ጥራይ እተሓጽረ ግን ኣይኮነን፡-

- ምድንዳን (እንተላይ ብሊንተርነት ምድንዳን ኣብ ጽልእን ኣድልዎ ዝመልኦን ምድንዳን)
- ኣብ መንጎ ቄልዑ ኣብ ዘሎ ናይ ማሕርሮ ውልቃዊ ርክባት ዝፍጽም ማህሰይቲ (እዚ ሓድሓድ ግዜ 'ኣብ ዕድሙ ኹተቲ ዝርከቦ ማህሰይቲ' ተባሂሉ ይጽዋዕ)
- ኣካላዊ ማህሰይቲ ከም መውቃዕቲ ምጉርምራም ምንቅጥቃጥ ምንካስ ጸጉሪ ምስሓብ ወይ ካልእ ኣካላዊ ጉድኣት ምውራድ (እዚ ኣካላዊ ማህሰይቲ ዘቀላጥፍ ዘፈራርህ ወይ/ወይ ዘተባብዕ ኣብ ኢንተርነት ዝርከብ ረጃሒ ዘጠቓልል ክኸውን ይኽእል ኢዩ)
- ጾታዊ ዓመጽ ከም ምግሳስ ብምእታው መጥቃዕትን ጾታዊ መጥቃዕትን (እዚ ንጾታዊ ዓመጽ ዘቀላጥፍ ዘፈራርህ ወይ/ወይ ዘተባብዕ ኣብ ኢንተርነት ዝርከብ ረጃሒ ዘጠቓልል ክኸውን ይኽእል ኢዩ)
- ጾታዊ ምሽጋር ከም ጾታዊ ርእይቶታት ሓሳባት ዋኪታት ከምኡውን ኣብ ኢንተርነት ዝፍጽም ጾታዊ ምሽጋር ንበይኑ ወይ ክፍሊ ናይቲ ዝሰፍሖ ዓይነት ማህሰይቲ ክኸውን ይኽእል ኢዩ
- ሓደ ሰብ ብዘይ ፍቓድ ጾታዊ ርክብ ከም ዚፍጽም ምግባር ንኣብነት ንሓደ ሰብ ኪገፍፍ ገዛእ ርእሱ ኺትንክፍ ወይ ምስ ሳልሳይ ኣካል ጾታዊ ርክብ ንኺፍጽም ምግዳድ
- ዕርቃን ፍርቂ ዕሩቕን ስእልታትን / ወይ ሺድዮታትን (ጾታዊ ስእልታት ወይ መንእሰያት ተባሂሉ እውን ዚፍለጥ) ብስምምዕን ብዘይ ስምምዕን ምክፋል
- ጾታዊ ዕግበት ንምርካብ ብልዕቶም ወይ ሕቕኡ ንምርካይ ወይ ከኣ ነቲ ግዳይ ውርደት ጭንቂ ወይ መጠንቀቂታ ንምፍጣር ብዘይ ፍቓዱ ኣብ ትሕቲ ኽዳን ሓደ ሰብ ስእሊ ምስኣል የጠቓልል
- ምጅማር/ምጭባጥ ዓይነት ዓመጽን ጽምብላትን (እዚ ንሓደ ሰብ ናብ ጉጅለ ንምእታው ዘገልግል ምሽጋር ማህሰይቲ ወይ ውርደት ዘጠቓልል ንጥፈታት ዘጠቓልል ክኸውን ይኽእል ከምኡውን ኣብ ኢንተርነት ዝርከብ ረጃሒ እውን ዘጠቓልል ክኸውን ይኽእል ኢዩ)

ቄልዑ ብሊንተርነት ንመዛኑኦም ዚሃስዩ እንተ ኹይኖም እዚ ንኣብነት ሃሳቤን ዜሽግርን ጽልእን መልእኽታት ኪህልዎ ይኽእል እዩ። ብፍላይ ኣብ ዙርያ ጉጅለታት ቻት ዘይእሩም ስእልታት ብዘይ ስምምዕ ምክፋል፤ ከምኡውን ነቶም ከምዚ ዝሓመሰሉ ትሕዝቶ ክረኽቡ ዘይደልዩ ሃሳቤ ስእልታትን ስእለ-ጽዩፍን ምክፋል።

ሰራሕተኛታት ብዛዕባ ህስያ ቄልዑ ዜተሓሳስበም እንተ ኹይኑ ወይ ሓደ ቄልዓ ጸብዳብ እንተ ኣቕሪቡ ከም ኣድላይነቱ ነቲ ኣብ ዓንቀጽ 7 ናይዚ ፖሊሲ ተገሊጹ ዘሎ ኣሰራርሓታት ኪሰቡ እዮም። ብፍላይ ዓንቀጽ 7.8ን 7.9ን ብዛዕባ እቲ ቤት ትምህርትና ነዚ ዓይነት ማህሰይቲ ዘለዎ ኣቀራርባ ብዝርዝር ይገልጽ።

ኣብ መንጎ ቄልዑ ዘሎ ጉዳኢ ጾታዊ ጠባይ ክንምርምር ከለና ዕድሚኦምን ደረጃታት ዕቤቶምን ኣብ ግምት ከነእቱ ኢና። ጉዳኢ ጾታዊ ጠባይ ዜርእዩ ቄልዑ መብዛሕትኡ ግዜ ናይ ገዛእ ርእሶም ማህሰይቲ ኽም ዘጋጠሞም ኣፍልጦ ንህበሉ ኢና ግቡእ ደገፍ ድማ ክንህበም ኢና።

ዘቤታዊ ማህሰይቲ

ቄልዑ ኣብ መንጎ ኣባላት ስድራቤት ኣብ ዝፍጸሙሉ እዋን ዘቤታዊ ማህሰይቲ ወይ/ወይ ዓመጽን ክርእይዎን ክጽለውን ይኽእሉ እዮም። ኣብ ገሊኡ ኣጋጣሚታት ሓደ ቄልዓ ቦቲ ዘጋጠሞ ማህሰይቲ ንገዛእ ርእሱ ተሓታቲ ኪኸውን ይኽእል ወይ ከኣ በዚ ምክንያት እዚ ኻብ ቤት ስድራ ቤቱ ኺወጽእ ተገዲዱ ኪኸውን ይኽእል እዩ።

ዓይነታት ዘቤታዊ ማህሰይቲ ናይ ቀረባ መጻምድቲ ዓመጽ ብኣባላት ስድራቤት ዝወርድ ማህሰይቲ ኣብ መንጎ መንእሰያት ዝፍጽም ማህሰይቲ (ኣብ መንጎ ቄልዑ ኣብ ዘሎ ናይ ማሕርሮ ብሕታዊ ርክብ) ከምኡውን ካብ ቄልዓ/ጉርዞ ናብ ወለዲ ዝወርድ ዓመጽን ማህሰይቲ የጠቓልል። ኣካላዊ፣ ጾታዊ፣ ንዝባዊ፣ ስነ-ኣእምሮኣዊ ወይ ስምዒታዊ ክኸውን ይኽእል እዩ። ኣካላዊ ዘይኮነ ሕማቕ ኣተሓሕዞ ከምኡውን ኣብ ልዕሊ ኻልኣት ሕማቕ ኣተሓሕዞ ምርኣይ እውን ኬጠቓልል ይኽእል እዩ። እዚ ብፍላይ ኣብ ልዕሊ ቄልዑ ኣብ ኩሉ ዓይነት ዘቤታዊ ማህሰይቲ ዜሕድሮ ጽልዋ እንተላይ ሳዕቤኑ ኣብ ዚርእዩሉ ዚሰምዑሉ ወይ ዜጋጥሞም ጽልዋ ኺህልዎ ይኽእል እዩ።

ዝኹነ ይኹን ሰብ ጾታ ዕድሙ ዓሌት ማሕበራዊ-ቍጠባዊ ደረጃ ጾታዊ ወይ ድሕረ ባይታ ብዘየገድስ ግዳይ ዘቤታዊ ማህሰይቲ ክኸውን ይኽእል ኢዩ ዘቤታዊ ማህሰይቲ ድማ ኣብ ውሽጢ ገዛ ወይ ኣብ ወጻኢ ክፍጽም ይኽእል እዩ። ዘቤታዊ ማህሰይቲ ዚርእዩ ቄልዑ እውን ግዳያት እዮም።

ኣብ ዘቤታዊ ዓመጽን ዓመጽን ምቅላዕ ኣብ ቄልዑ ኽቢድን ነባርን ስምዒታውን ስነ-ኣእምሮኣውን ጽልዋ ኺሕድር ከምኡውን ንጥዕናኦምን ድሕንነቶምን ዕቤቶምን ናይ ምምሃር ክእለቶምን ኪጸልዎ ይኽእል እዩ።

ፖሊስ ኣብ ዘቤታዊ ማህሰይቲ እንተ ተጸዊዑ እሞ ዝኹነ ይኹን ኣብ ስድራቤት ዘሎ ቄልዓ ነቲ ፍጻሜ እንተ ኣጋጢሞዎ እቲ ቄልዓ ወይ ቄልዑ ንጽባሒቱ ናብ ቤት ትምህርቲ ቕድሚ ምምጻኡም ፖሊስ ነቲ ኣብ ቤት ትምህርቲ ዘሎ ቕንዲ በጽሒ (መብዛሕትኡ ግዜ እተመደበ ናይ ዕቕብ መራሒ) የፍልጦ።

DSL ከከም ድሌት እቲ ቈልዓ ደገፍ ኪህብን ብዛዕባ ኸነታቶም ዚገልጽ መዛግብቲ ኹመሓይሾን እዩ።

ግዳም ሓደር ምዃን

ግዳም ሓደር ምዃን ወይ ግዳም ሓደር ምዃን ንድሕንነት ቈልዓ ናይ ሓቂ ሓደጋ እዩ ዜምጽእ።

DSLን ምክትላትን ብዛዕባ ናይ ርክብ ዝርዝራትን መገድታትን ናብቲ ናይቲ ከባቢ ብዓል ስልጣን ኣባይቲ ክኣትዉ ኢዮም በዚ ኸምዚ ድማ ኣብ ዝቐልጠፈ ኣጋጣሚ (ኣድላዪ ኣብ ዝኹነሉ እዋንን ብመሰረት ናይቲ ከባቢ ኣሰራርሓታትን) ሻቕሎቶም ከልዕሉ / ክውስኑ ይኸእሉ ኢዮም።

ሓደ ቈልዓ እንተ ተጐዲኡ ወይ ጉድኣት እንተ ኣጋጢምዎ DSL ናብ ማሕበራዊ ክንክን ቈልዑ ናይቲ ኸባቢ ሰበ-ስልጣን እውን የመሓላልፍ።

"ኣብ ክብር እተመስረተ" ማህሰይቲ " ተባሂሉ ዝጽዋዕ (ምኽንሻብ ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ከምኡውን ብግዲ መውስቦ)

'ኣብ ክብር እተመስረተ' ማህሰይቲ (HBA) ተባሂሉ ዝጽዋዕ ንክብሪ ስድራቤትን ማሕበረሰብን ንምሕላው ወይ ንምክልኻል ዝፍጸም ፍጻሜታት ወይ ገበናት እንተላይ ምኽንሻብ ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ብግዲ መውስቦ ከምኡውን ከም ሓዲን ጡብ ዝኣመሰለ ልምድታት ዘጠቓልል እዩ።

ኣብዚ መዳይ እዚ ዚፍጸም ማህሰይቲ መብዛሕትኡ ግዜ ዝሰፍሐ መርበብ ጸቕጢ ስድራ ቤት ወይ ማሕበረሰብ ዜጠቓልል እዩ፤ ንብዙሓት ገበነኛታት እውን ኬጠቓልል ይኸእል እዩ።

ኩሉ ዓይነት HBA ህስያ እዩ በዚ ኸምዚ ድማ ኪተሓዝን ኪውስኽን እዩ። ኩሎም ሰራሕተኛታት ሓደ ቈልዓ ናይ ኤች.ቢ.ኤ. ሓደጋ ወይ ድሮ ተሳቕዩ ክኸውን ከም ዝኸእል ንቐሓት ክኹኑ ኢዮም። ሰራሕተኛታት ዜተሓሳስቦም ነገር እንተ ኣልይዎም ምስ DSL ኪዘራረቡ እዮም፤ ንሱ ድማ ነቲ ኣብቲ ኸባቢ ዘሎ ናይ ዕቑባ ኣሰራርሓ ኬንቀሳቕስ እዩ።

ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ

DSL ነቶም ሰራሕተኛታት ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ወይ ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ሓደጋ ንዘለዉ ቈልዑ ንቐሓት ንክኹኑ ግቡእ ስልጣና ከም ዝረኽቡ ከረጋግጽ ኢዩ።

ዓንቀጽ 7.3 ናይዚ ፖሊሲ እዚ ሓደ ሰራሕተኛ ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ከም እተፈጸመ እንተ ፈሊጡ ወይ ሓደ ተመሃራይ ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ሓደጋ ከም ዘሎ እንተ ጠርጢሩ ክስዕቡ ዘለዎም ኣሰራርሓታት ይገልጽ።

ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ድሮ ኸም እተፈጸመ ዚሕብር ምልክታት እዞም ዚስዕቡ እዮም፡-

- › ሓደ ተመሃራይ ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ከም እተፈጸመ ንሓደ ሰብ ሞያ ኣሚኑ
- › ኣደ/ኣባል ስድራቤት ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ከም እተፈጸመ ይገልጽ
- › ምስ ካልኣት ጉዳያት ድሕንነት እተተሓሓዘ ማሕበራዊ ኣገልግሎት ድሮ ዝፍለጥ ስድራቤት / ተመሃራይ
- › ሓንቲ ጓል፡-
 - ብእግርኻ ምኽድ ኮፍ ምባል ወይ ደው ምባል የጸግሞ
 - ንነዊሕ እዋን ኮፍ ምባል ኣሸጋሪ ኹይኑ ረኺብዎ (ቅድሚ ሕጂ ጸገም ኣይነበረን)
 - ኣብ ሽቓቕ ወይ ሽቓቕ ካብ ንንውሕ ዝበለ ግዜ ብምኽንያት ሽንቲ ምውጻእ
 - ብተደጋጋሚ ናይ ሽንቲ ጽግያት ወይ ናይ ከስዕ ጸገማት
 - ኣካላዊ ምውስዋስ ኣካላት ምግባር ወይ PE ምጥፋእ
 - ብተደጋጋሚ ኻብ ቤት ትምህርቲ ምውጻእ ወይ ንነዊሕ እዋን ካብ ቤት ትምህርቲ ምውጻእ
 - ዝያዳ ስምዒታውን ስነ-ኣእምሮኣውን ድሌታት ምርኣይ – ንኣብነት ምውጻእ ወይ ጭንቀት ወይ ከኣ ኣብ ጠባይ ዓብዪ ለውጢ ምግባር
 - ዝኹነ ይኹን ሕክምናዊ መርመራ ንምግባር ሰጋእ መጋእ ምባል
 - ሓገዝ ምሕታት ግን ብዛዕባ እቲ ጸገም ብግልጺ ዘይምግላጹ
 - ኣብ መንጎ ኣእጋሩ ብዛዕባ ቃንዛ ወይ ምቕራጽ ምዝራብ

ሓደ ተመሃራይ ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ሓደጋ ኬእትዎ ኸም ዚኸእል

ዚሕብር ምልክታት እዞም ዚስዕቡ እዮም፡-

- › ስድራቤት ዓል ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ናይ ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ታሪኽ ኣለዎም (እዚ ኣብ ግምት ክኣቱ ዘለዎ ዝዓበየ ረጃሒ ሓደጋ እዩ)
- › ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ማሕበረሰብ ዓል ወይ መበቄል ሃገር ከም ዚፍጸም እዩ ዚፍለጥ
- › ሓደ ወላዲ ወይ ኣባል ስድራ ቤት ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ኺፍጸም ከም ዚኽእል ዜተሓሳስቦ ነገር ኪገልጽ ከሎ

› ምስ ሰብ ሞያ (ጥዕና፣ ትምህርቲ ወይ ካልእ) ዘይተራኸበ ወይ ምስ ካልእ ጉዳያት ድሕንነት ብዚተሓላዝ ድሮ ብማሕበራዊ ክንክን እትፍለጥ ስድራቤት

› ሓንቲ ዓል፡-

- ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ዝፈጸመ ኣደ ዓብዪ ሓው ወይ ወዲ ሓወቦኣ ምህላው
- ኣብ ውሽጢ ሕብረተሰብ ዓባይ ብሪጣንያ ውሑን ደረጃ ምውህሃድ
- ንሓደ ሰብ ሞያ "ፍሉይ ኣሰራርሓ" ኺገብር ወይ "ሰበይቲ ንክትከውን" ኣብ ፍሉይ ኣጋጣሚ ክትእከብ ከም ዘለዎ ምንጋር
- ብዛዕባ ነዊሕ ዕረፍቲ ናብ መበቄል ሃገራ ወይ ናብ ካልእ እዚ ተግባር እዚ ኣስፋሕፊሑ ዘሎ ሃገር ምዝራብ ወይ ከኣ ወለድ/ኣለይቲ ሕሙማት ነታ ዓል ንንውሕ ዝበለ ግዜ ካብታ ሃገር ከም ዝወስድዎ ምግላጹ
- ካብ መምህር ወይ ካልእ ዓብዪ ሰብ ብኡንብኡ ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ሓደጋ ኸም ዘላ ስለ ዝፈለጠት ወይ ስለ እተጠራጠረት ሓገዝ ምሕታት
- ብዛዕባ ምኽንሻብ ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ዝርርብ ምዝራብ – ንኣብነት ሓንቲ ዓል ንካልኣት ቈልዑ ብዛዕባኡ ክትነግሮም ትኽእል እያ (ዋላ'ኳ ኣብ ከባቢ እቲ ምይይጥ ዘሎ ሓሳባት ኣብ ግምት ምእታው ኣገዳሲ እዩ)
- ብሃንደበት ካብ ቤት ትምህርቲ ምውጻእ
- ካብ 'ቀይሕ መጽሓፋ' (መዝገብ ጥዕና ቈልዑ) ዝጠፍሓ ክፋላት ምህላው ወይ/ወይ ናብ ክሊኒክ ጉዕዞ ምኻድ ወይ ተመሳሳሊ ክታበታት/ጸረ-ዓሶ መድሃኒት ምውሳድ

እዞም ኣብ ላዕሊ ተጠቒሶም ዘለዉ መሓበሪታትን ሓደጋታትን ምሉእ ብምሉእ ክኹኑ ኣይክእሉን ኢዮም።

ብግዲ ዚግበር መርዓ

ንሓደ ሰብ ምምርዓው ምግዳድ ገበን እዩ። ብግዲ ዚግበር መርዓ ማለት ብዘይ ምሉእን ናጻን ፍቓድ 1 ወይ ክልቲኦም ወገናት ዚፍተን ከምኡውን ዓመጽ ምፍርራህ ወይ ካልእ ዓይነት ጸቕጢ ተጠቒሙ ሓደ ሰብ ናብ መርዓ ኸም ዚኣቱ ዚገብር እዩ። ምፍርራህ ኣካላውን ስምዒታውን ስነ-ኣእምሮኣውን ክኸውን ይኽእል እዩ።

ትሕቲ 18 ዓመት ዝዕድሚኡ ቈልዓ ዋላ እውን ዓመጽ ምፍርራህ ወይ ጸቕጢ እንተ ዘየጋጠመ ከምርጋ ዘይሕጋዊ እዩ።

ሰራሕተኛታት ብዛዕባ ግዲ መርዓን ምልክታት ምልክታትን ስልጠና ክወሃቦም ኢዩ። ብዛዕባ ሕጊ '1 ዕድል' ንፈልጥ ኢና፣ እዚ ማለት ምስቲ ግዳይ ክኸውን ዝኽእል ሰብ ንምዝርራብ 1 ዕድል ጥራይ ክህልወና ይኽእል ኢዩ ንምድሓን ድማ 1 ዕድል ጥራይ ክህልወና ይኽእል ኢዩ።

ሓደ ኣባል ሰራሕተኛ ሓደ ተመሃራይ ንኺምርጋ ይግደድ ከም ዘሎ እንተ ጠርጢሩ ነቲ ተመሃራይ ብዛዕባ ዜተሓሳስበም ነገራት ኣብ ዜተኣማምንን ብሕታዊ ቦታን ኬዘራርቦ እዩ። ድሕሪኡ ነዚ ናብ DSL ኪሕብሩ እዮም።

DSL ከምዚ ዝስዕብ ክገብር፡-

- › ነቲ ተመሃራይ ብዛዕባ ዜተሓሳስቦ ነገራት ኣብ ውሕስነትን ብሕታዊ ቦታን ኣዘራርቦ
- › ነቲ ኣብቲ ኸባቢ ዘሎ ናይ ዕቕብ ኣሰራርሓ ኣንቀሳቕሶ ነቲ ጉዳይ ድማ ናብቲ ናይቲ ኸባቢ ብዓል ስልጣን እተመደበ ብዓል ስልጣን ኣመሓላልፎ
- › ካብ ኣሃዱ ግዲ መርዓ ብቑጽሪ 020 7008 0151 ወይ fmu@fco.gov.uk
- › ከም ኣድላይነቱ ነቲ ተመሃራይ ናብ ሓላፊ ድሕንነት ትምህርቲ ፓስተር ኣማኸሪ ትምህርቲ ወይ ኣማኸሪ ቤት ትምህርቲ ኣመሓላልፎ

ምክልኻል ጥሩፍነት

- › **ጥሩፍነት** ማለት ሓደ ሰብ ንግብረ-ሽበራውያን ዓመጽ ምድጋፍ ወይ ምጥቃም ሕጋዊ ምግባር የመልክት
- › **ጥሩፍነት** ኣብ ዓመጽ ጽልኢ ወይ ዘይተጻዋርነት እተመስረተ ስነ-ሓሳብ ንምድንፋዕ ወይ ንምድንፋዕ ማለት እዩ፡-

- መሰረታዊ መሰላትን ናጽነታትን ካልኣት ምንጻግ ወይ ምጥፋእ፣ ወይ
- ነቲ ኣብ ብሪጣንያ ዘሎ ስርዓት ሊበራል ፓርላማ ዲሞክራሲን ደሞክራሲያዊ መሰላትን ምድኻም ምግልባጥ ወይ ምትካእ፣ ወይ
- ነቲ ኣብ ላዕሊ ተጠቒሶ ዘሎ ነጥብታት ንክረኽቡ ደይመደይ ኢልካ ንካልኣት ሰባት ፈቂዱሎም ሃዋህው ምፍጣር

› **ግብረ-ሽበራ** ከምዚ ዚስዕብ ዚስዕብ ተግባር እዩ፡-

- ኣብ ልዕሊ ሓደ ሰብ/ህዝብ ከቢድ ዓመጽ ኣብ ሓደጋ ዘእቱ ወይ ዘስዕብ፤
- ኣብ ንብረት ከቢድ ጉድኣት የውርደሎም፤ ወይ
- ንኤለክትሮኒካዊ መሳርሒታት ከቢድ ጣልቃ ምእታው ወይ ምብልሻው

ግብረ-ሽበራ ምጥቃም ወይ ምፍርራህ ንመንግስቲ ጽልዋ ንምግባር ወይ ንህዝቢ ንምፍርራህ ተባሂሉ እተዳለወ ክኸውን ኣለዎ ፖለቲካዊ ሃይማኖታዊ ወይ ስነ-ሓሳባዊ ዕላማ ንምድንፋዕ ድማ ክግበር ኣለዎ።

ኣብያተ ትምህርቲ ቄልዑ ምስ ግብረ-ሽበራ ንክይሳተፉ ወይ ከይድግፉ ናይ ምክልኻል ግዴታ ኣለዎን። DSL ወይ እተመደበ መሪሕነት ምክልኻል ዓሚቑ ናይ ምክልኻል ስልጠና እንተላይ ብዛዕባ ጥሩፍነትን ግብረ-ሽበራውን ስነ-ሓሳባት ክወስድ ኢዩ። ሰራሕተኛታት ነቶም ኣብ ሓደጋ ዘለዉ ቄልዑ ንምልላይ ግቡእ ስልጠና ኽምዚረኹም ኹረጋግጹ እዮም።

ኣብ ቤት-ትምህርትና ዘለዉ ቄልዑ ምስ ግብረ-ሽበራ ንክይሳተፉ ወይ ከይድግፉ ዘለዎም ሓደጋ ክንግምግም ኢና። እዚ ገምጋም እዚ ምስቲ ኣብቲ ኸባቢ ዘሎ መሻርኽትናን ኣብቲ ኸባቢ ዘሎ ሓይሊ ፖሊስን ብምትሕብባር ብዛዕባ እቲ ኣብ ከባቢና ዘሎ ሓደጋ ኣብ ምርዳእ እተመስረተ ኪኸውን እዩ።

ብቑዕ ናይ ኢንተርኔት ማጣሪያ ከም ዘሎ ኽነረጋግጽ ከምኡውን ንተመሃሮና ኣብ ቤት ትምህርትን ኣብ ቤትን ብኢንተርኔት ድሕንነት ንክህልዎም ከነዕጥቕም ኢና።

ናብ ግብረ-ሽበራ ጥሩፍነት እተቐልጠዉ ውልቀ-ሰብ ንምልላይ ሓደ መገዲ የልቦን። እቲ ሕማም ብቑልጡፍ ወይ ንነዊሕ እዋን ኪፍጸም ይኽእል እዩ።

ሰራሕተኛታት ብዛዕባ እቲ ኣብ ጠባይ ተመሃሮ ዚርኣ ለውጥታት ንቑሓት ኪኹኑ እዮም።

መንግስታዊ ውብ ሳይት [Educate Against Tጽልእን](#) ግብረ ሰናይ [NSPCC](#) ከም ዝገለጸ ሓደ ተመሃራይ ጥሩፍነት ከም ዝረኸበ ዝሕብር ምልክታት ከምዚ ዝስዕብ ክጥቀስ ይከኣል ኢዩ፡-

- › ምስ ገዛእ ርእሶም እተፈልዩ መዛኑኦም ዘይምርኽብ ወይ ዘይሃሳዩ ምዃን
- › ንናይ ውዲት ክልሰ-ሓሳባትን መስጎጦትን እተቐልጠዉ ምዃን
- › ኣብ ጉጅለታት ዕርክነትን ትርኢትን ዚርኣ ለውጥታት
- › ነቲ ዚፈትውዎ ዝነበሩ ንጥፈታት ምንጻግ
- › ናብ ሓድሽ ሃይማኖት ምቕያር
- › ካብ ስድራ ቤትካን ፈተውትን ተፈልዮም
- › ከም እተጻሕፈ ዘረባ ተዛረበ
- › ብዛዕባ ርእይቶኦም ኪመያየጡ ፍቓደኛታት ዘይምዃን ወይ ዘይምይይጥ
- › ሃንደበታዊ ዘይምኽባር ንክልኣት
- › ቊጥዓ እናወሰኸ ይኸይድ ኣሎ
- › ብፍላይ ኣብ ኣጠቓቕማ ኢንተርኔት ምስጢራዊነት እናወሰኸ ይኸይድ ኣሎ
- › ንጥሩፋት ስነ-ሓሳባትን ጉጅለታትን ድንጋጽ ምግላጽ ወይ ከኣ ንተግባራቶም መመኽንይታ ምሃብ
- › ኣብ ኢንተርኔት እንተላይ ኣብ ፌስቡክን ትዊተርን ጥሩፍ ነገራት ምርካብ
- › ጥሩፍ ጽሑፋት ምሓዝ
- › ምስ ጥሩፋት ሰራሕተኛታት ምርኽብን ምስ ጥሩፋት ውድባት ምእታው ወይ ክትሓብር ምድላይ

እቶም ጥሩፍነት ኣብ ሓደጋ ዘለዉ ቄልዑ ትሑት ርእሰ-ምትእምማን ኪህልዎም ወይ ከኣ ግዳያት ምድንዳን ወይ ኣድልዎ ኪኹኑ ይኽእሉ እዮም። እዚ ምልክታት እዚ ኽፍሊ እቲ ንቡር ጠባይ ኩተቴ ኪኸውን ከም ዚኽእል ምፍላጥ ኣገዳሲ እዩ - ሰራሕተኛታት ኣብ ባህሪቶም ምትእምማን ኪህልዎምን ገለ ጸገም እንተ ተሰሚዕዎም ምኽሪ ኪሓትቱን ኣለዎም።

ሰራሕተኛታት ብዛዕባ ሓደ ተመሃራይ እንተ ተጨኒቐም ነቲ ኣብ ዓንቀጽ 7.5 ናይዚ ፖሊሲ ተገሊጹ ዘሎ ኣሰራርሓታትና ይስዕቡ እንተላይ ብዛዕባ ሻቕሎቶም ምስ DSL ምይይጥ ይገብሩ።

ሰራሕተኛታት እንተ ተጨኒቐም ኩሉ ሳዕ **ስጉምቲ ኪወስዱ** ኣለዎም።

ብዛዕባ እቲ ቤት ትምህርቲ ጥሩፍነት ንምክልኻል ዝወስዶ ስጉምታት ተወሳኺ ሓበሬታ ኣብ ካልኣት ፖሊሲታትን ኣሰራርሓታትን ቤት

ትምህርት ተዘርዚሩ አለ።

አብ ኣብያተ ትምህርቲ ኣብ መንጎ ቁልዑ ዝፍጽም ጽታዊ ዓመጽን ጽታዊ ምሽጋርን

ጽታዊ ዓመጽን ጽታዊ ምሽጋርን ከምዚ ዚስዕብ ኬጋጥም ይኸእል እዩ፡-

- ኣብ ዝኹን ይኹን ዕድሙን ጽታን ዚርከቡ 2 ቁልዑ
- ንሓደ ቁልዓ ወይ ንጉጅላ ቁልዑ ጽታዊ መጥቃዕቲ ወይ ጽታዊ ምሽጋር ብምፍጻም
- ኣብ ኢንተርነት ኩነ ገጽ ንገጽ (ብኣካላውን ብቻላትን)

ጽታዊ ዓመጽን ጽታዊ ምሽጋርን ብቐጻሊ እዩ ዚርከብ፡፡

ግዳያት ጽታዊ ዓመጽን ጽታዊ ምሽጋርን ዝኹኑ ቁልዑ እቲ ተመክሮ ውጥረትን ዜጨንቕን ኩይኑ ኪረኽብዎ ይኸእሉ እዮም፡፡ እዚ ምናልባት ኣብ ትምህርቶም ኣሉታዊ ጽልዋ ክህልዎ ይኸእል ኢዩ እቲ ገበነኛ ተባሂሉ እተኸሰሰ ሰብ ኣብ ሓደ ቤት ትምህርቲ እንተ ተማሂሩ ድማ ዝገደደ ክኸውን ይኸእል ኢዩ፡፡

ሓደ ግዳይ ብዛዕባ ሓደ ፍጻሎ ጸብጻብ እንተ ሂቡ ሰራሕተኛታት ኣርዚኖም ይርእይዎ ኹም ዘለዉን ደገፍ ከም ዚረኽቡን ድሕንነት ከም ዚሕልዉን መረጋገጺ ኪወሃቦም ኣገዳሲ እዩ፡፡ ሓደ ግዳይ ዝኹን ይኹን ዓይነት ማህሰይቲ ወይ ሸለልትነት ጸብጻብ ብምሃብ ጸገም ይፈጥር ከም ዘሎ ኹይኑ ኪስምዖ ይብሉን፡፡ ሓደ ግዳይ ጸብጻብ ብምቕራብ እውን ኪሓፍር ይብሉን ፡፡

ነቶም ግዳያት ክድግፉ ኸለዉ ሰራሕተኛታት ከምዚ ዝስዕብ ክገብሩ ኣለዎም፡-

- ንግዳያት ብዛዕባ ህስያ ቁልዑ ዝምልከት ሕጊ ንምክልኻል ደኣ እምበር ገበነኛታት ከም ዘይኩን ኣረጋግጹም
- ውሳኔታትን ስጉምታትን ኣዘውቲርካ ገምግም ከምኡውን ፖሊሲታት ምስ እተማህሮ ትምህርቲ ምምሕያሽ
- ኣተሓሳሲብካ ጸገም ዘለዎ ወይ ዘይግቡእ ጠባይ ክትርኢ ትኸእል ኢኻ እሞ ዝኹን ይኹን ኣሰራርሓ እንፈልጠሉ መገዲ ወስን
- ኣብ ውሽጢ ቤት ትምህርቲ ዘይግቡእ ጠባይ ንኹጋጥም ዘኸኣለ ዝሰፍሐ ባህላዊ ጉዳያት እንተ ኣልዩ ከምኡውን ፖሊሲታት ምምሕያሽ ወይ/ወይ ተወሳኺ ስልጠና ሰራሕተኛታት ምሃብ ነቲ እንደገና ናይ ምፍጻም ሓደጋ ኪንክዮ ዚኸእል እንተ ኹይኑ ሕሰብ፡፡
- ሓደ ቁልዓ ጽታዊ ዓመጽ ከም ዘጋጠሞ ዚሕብር ምልክታት ንምፍላጥ ኬጋጥም ዚኸእል ብድሆታት ንቑሕ ኩነ፣ ንዜድልዮም ነገራት ከኣ ኣስተብህለሉ ኣርኢ

ገሊኡም ጉጅለታት ኣብ ሓደጋ ኪኣትዉ ይኸእሉ እዮም፡፡ መርትዖታት ከም ዚሕብሮ ኣዋልድ SEN እና/ወይ ስንክልና ዘለዎም ቁልዑ ከምኡውን ሌዝቢያን ግብረ ሰዶማውያን ክልተ ጽታ ዘለዎም ከምኡውን ትራንስ ጽታ ዘለዎም ቁልዑ ኣብ ዝላዓለ ሓደጋ እዮም ዘለዉ፡፡

ሰራሕተኛታት ኣገዳስነት ናይዞም ዝስዕቡ ክፈልጡ ኣለዎም፡-

- ዘይግቡእ ጠባይ ብድሆ
- ጽታዊ ዓመጽን ጽታዊ ምሽጋርን ተቐባልነት ከም ዘይብሉ ፈጻሙ ዕሽሽ ከም ዘይብሉን ዘይተርፍ ክፍሊ ዕቤት ከም ዘይኩንን ንጹር ምግባር
- ኣካላዊ ጠባይ (ብተፈጥሮኡ ገበናዊ ኪኸውን ዚኸእል) ከም ታሕተዋይ ክፋል ኣጥባትን ብልዕትን ምሓዝ ስረ ምውራድ ጡብ ምውራድ ከምኡውን ቀምሽ ኣልዓል፡፡ ከምዚ ዝኣመሰለ ጠባይ ምንጻግ ወይ ምጽዋር ንቡር ከም ዚኸውን ኪገብር ይኸእል እዩ

ሰራሕተኛታት ብዛዕባ ጽታዊ ዓመጽ ወይ ጽታዊ ምሽጋር ዝኹን ይኹን ሻቕሎት እንተ ኣልይዎም ወይ ሓደ ቁልዓ ጸብጻብ እንተ ኣቕሪቡ ከም ኣድላይነቱ ነቲ ኣብ ዓንቀጽ 7 ናይዚ ፖሊሲ ተገሊጹ ዘሎ ኣሰራርሓታት ክስዕቡ ኣለዎም፡፡ ብፍላይ ዓንቀጽ 7.8 ከምኡውን

7.9 ብዛዕባ እቲ ቤት ትምህርትና ነዚ ዓይነት ማህሰይቲ ዘለዎ ኣቀራርባ ብዝርዝር ዘርግሑ፡፡

ከቢድ ዓመጽ

ሓደ ቁልዓ ብኸቢድ ዓመጽ ዝመልኦ ገበን ኣብ ሓደጋ ከም ዘሎ ወይ ከም እተሳተፈ ዚሕብር መሓበሪታት ከምዚ ዚስዕቡ ኬጠቓልል ይኸእል እዩ፡-

- ካብ ቤት ትምህርቲ ዘይምህላው ወሰኽ
- ምስ ብዕድሙ ዝደፍኡ ሰባት ወይ ጉጅለታት ዕርክነት ወይ ርክብ ምቕያር
- ኣብ ውጽኢት ዓብዪ ምንካይ
- ናይ ገዛእ ርእሰኻ ጉድኣት ወይ ኣብ ጥዕና ዓብዪ ለውጢ
- ምልክታት መጥቃዕትነት ወይ ዘይተገልጸ ጉድኣት

- ዘይተገልጸ ህያባት ወይ ሓድሽ ንብረት (እዚ እቲ ቈልዓ ምስ ገበነኛታት መራኽቢታት ወይ ዓዋሉ እተተሓሓዘ ውልቀ-ሰባት ከም ዝቐረበ ወይ ከም እተሳተፈ ከምኡውን ገበናዊ ምዝመዛ ኣብ ሓደጋ ኸም ዘሎ ዚሕብር ኪኸውን ይኽእል እዩ (ኣብ ላዕሊ ርክብ))

ኣብ ከቢድ ዓመጻ ናይ ምስታፍ ተኸእሎ ዝውስኽ ሓደገኛ ረጃቢታት እዞም ዝስዕቡ እዮም፡-

- ተባዕታይ ምዃን
- ብተደጋጋሚ ካብ ቤት ትምህርቲ ምስ ዘይወጹ ወይ ንሓዋሩ ካብ ቤት ትምህርቲ ምስ ተፈልዩ
- ንቈልዑ ግፍዒ ምስ ኣጋጠሞ
- ኣብ ከም ስርቂ ወይ ስርቂ ዝኣመሰለ በደል ምስ ተሳተፈ

ሰራሕተኛታት ነዚ መሓበሪታትን ሓደጋታትን ረጃቢታትን ክፈልጡ ኢዮም። ሓደ ኣባል ሰራሕተኛ ሓደ ተመሃራይ ኣብ ከቢድ ዓመጻ ከም እተሳተፈ ወይ ኣብ ሓደጋ እንተ ኣሚቱ ነዚ ናብ DSL ኪሕብር እዩ።

መንነትን ብቐዕን በጻሕቲ ምምርማር

ኩሎም በጻሕቲ ንሰራሕተኛታት ዜዕግብ መንነቶም ኬረጋግጹን ኣብ እዋን ምብጻሕ ንብረቶም እንተላይ ሞባይሎም ኣብ ደሓን ዝኹነ ቦታ ኪሓድጉ ትጽቢት ይግበረሎም እዩ።

እቲ በጻሒ ኣብቲ ቦታ ዘይፈልጡ እንተ ኹይኑ ናብቲ ቦታ ቐድሚ ምእታዉ መረጋገጺኦምን ምኽንያቱን ክንምርምር ኢና። በጻሕቲ መንነት ኬቐርቡ ድሉዋት ኪኹኑ ኣለዎም።

በጻሕቲ በቲ ኢንቬንቸር ሲስተም ተጠቐሞም ኪኣትዉን ባጅ በጻሕቲ ኺገብሩን ትጽቢት ይግበረሎም እዩ።

እቶም ብሞያ ዕላማ ዚበጽሑ በጻሕቲ ከም ናይ ትምህርቲ ሳይኮሎጂን ሓለፍቲ ምምሕያሽ ቤት ትምህርትን ስእሊ መንነት ኬርእዩ ይሕተቱ እዮም፡-

- ናይ DBS ምስክር ወረቓቕቶም ከቐርቡ ክሕተቱ እዮም፤ እዚ ድማ ኣብ ጉድኒ ናይ ስእሊ መንነቶም ክምርመር ኢዩ፤ ወይ
- እቲ ነቲ ሰብ ሞያ ዝልእኽ ትካል ከም LA ወይ ትምህርታዊ ስነ-ኣእምሮ ኣገልግሎት ዝኣመሰለ ግቡእ ደረጃ ናይ DBS መርመራ ከም እተገብረ ኣቐዲምካ ብጽሑፍ መረጋገጺ ከቐርብ ኢዩ (እዚ እንተ ተዋሂቡ ናይ DBS ምስክር ወረቓት ክንርኢ ኣይንሓትትን ኢና)

ኩሎም ካልኣት በጻሕቲ እንተላይ በጻሕቲ ተዛረብቲ ኩሎ ሳዕ ምስ ሓደ ኣባል ሰራሕተኛ ኺኸዱ እዮም። ጥፋፍ ኣረኣጸታት ከም ዝዘርግሑ ዝፍለጥ ዝኹነ ይኹን ተዛራባይ ናብ ቤት ትምህርቲ ኣይክንዕድምን ኢና፤ ዝኹነ ይኹን ናይ ቤት ትምህርቲ መሳለጥያታት ዝጥቀም ውልቀ-ሰብ ወይ ውድብ ጥፋፍነት ርእይቶታት ንምዝርጋሕ ወይ ንተመሃሮ ወይ ሰራሕተኛታት ጥፋፍነት ንምሃብ ከም ዘይጽዕር ንምርግጽ ግቡእ መርመራ ክንገብር ኢና።

ዘይምእካብ ቈልዑ

ሓደ ቈልዓ ኣብ መወዳእታ እቲ ኣኼባ/መዓልቲ እንተ ዘይተኣኪቡ ከምዚ ዚስዕብ ክንገብር ኢና፡-

ነቲ ቈልዓ ናብ ቤት ትምህርቲ (ቤት ጽሕፈት) ምለሶ እሞ መልእኽቲ እተቐበለ እንተ ኹይኑ ኣረጋግጽ እቲ ጸገም እንታይ ምዃኑ ንምርግጽ ነቲ ቈልዓ ንምእካብ ናብ ወላዲ ደውል

ናብ ካልኣት ናይ ህጹጽ ረድኤት መራኽቢታት፣ ወለድ፣ ኣብሓጎታትን እኖሓጎታትን ደውል።

ነቲ ቈልዓ ኣብ ግዜኡ ኣብ ክበብ ድሕሪ ትምህርቲ ሓልዎ (ጌጋ እቲ ቈልዓ ኸም ዘይኮነ ኣይትረስዕ)

ቈልዓ ኣብ መወዳእታ ክበብ ድሕሪ ትምህርቲ እንተ ዘይተኣኪቡ ላዕሊዎት ሰራሕተኛታት ሓላፍነት ኪስከሙን ፖሊስን ኪጽውዑ ኣለዎም።

ፍጻሞታት ኣብ ሲፒኤምኤስ ኪምዝገብ እዩ፣ ኣጋጣሚታት እንተ ተደጋጊሙ ድማ ምስ ወላዲ ኺእክቡ እዮም። ቀጻሊ

ምክትታል ክግበር ኢዩ

እቲ ጉዳይ እንተ ቐጺሉ እቲ ጉዳይ ከም ዕሽሽ ተባሂሉ ኺውሰድ እዩ።

ዝጠፍኡ ተመሃሮ

እቲ ዝጠፍኡ ቈልዓ ብእተኸእለ መጠን ቀልጢፉ ኸም ዚርከብን ናብ ውጽኢታዊ ቊጽጽር ከም ዚምለስን ንምርግጽ ኣሰራርሓና እዩ ተዳልዩ። ሓደ ቈልዓ እንተ ጠፊኡ ከምዚ ዚስዕብ ክንገብር ኢና፡-

- ብሉንብሉ ንርእሱ-መምህር ምክትል ርእሱ-መምህር ወይ ሚስት ሞንትጎመሪ አፍልጦ
- ነቲ ቼልዓ ንመወዳእታ ግዜ ዝረአዮ መን ምዃኑ አረጋግጽ

- ካልአት ቁልፁ አብ ውሽጢ እቲ መሬት ብደሓን ከም ዝጸንሑ ኣረጋግጽ
- ብኡንብኡ መርመራ ግበር እሞ ሽቓቕ ምምርማር ሓዊስካ ዝረአዮ ሰብ እንተ ኣልዩ ንኻልአት ሕተቶም
- ካብ ኣፍ ደገታት ወጻኢ ኣረጋግጽ እሞ ዝኹን ይኹን ሰብ ከም ዚመጽእ/ይኸይድ እንተ ፈሊጦም ምስ ቤት ጽሕፈት ኣረጋግጹ
- ናብ ፖሊስ ደዊልካ ብኡንብኡ ጸብጻብ ሃብ
- ኣብ ጉዕዞ እንተ ኼንካ ላዕለዋይ ኣባል ሰራሕተኛታት ናብ ቤት ትምህርቲ ደዊሎም ኬጠንቀቑም እዮም፣ ፖሊስ ከምቲ ኣብ ላዕሊ እተጠቐሰ ኣሰራርሓ መጠንቀቕታ ክወሃቦ ኢዩ። ኣብ ህንጻ ወይ ኣብ ዕጹው ናይ ጉዕዞ ቦታ እንተ ኹይኑ ሰራሕተኛታት ካብ ቦታ ናብ ቦታ መጠንቀቕታ ክወሃቦም ኣለዎ።
- ወለዲ ብቤት ጽሕፈት ቤት ትምህርቲ ተሌፎን ክድውሉ ይደልዩ ኣለዉ።
- ድሕሪ እቲ ፍጻመ ጸብጻብ ክጸሓፍ ናይ ሓደጋ ገምጋም ክምርመር ኣድላዪ ኣካላት (ኣመሓደርቲ ናይቲ ኸባቢ ስልጣን ኣድላዪ እንተ ኹይኑ ድማ OFSTED) ክሕብር ኢዩ።